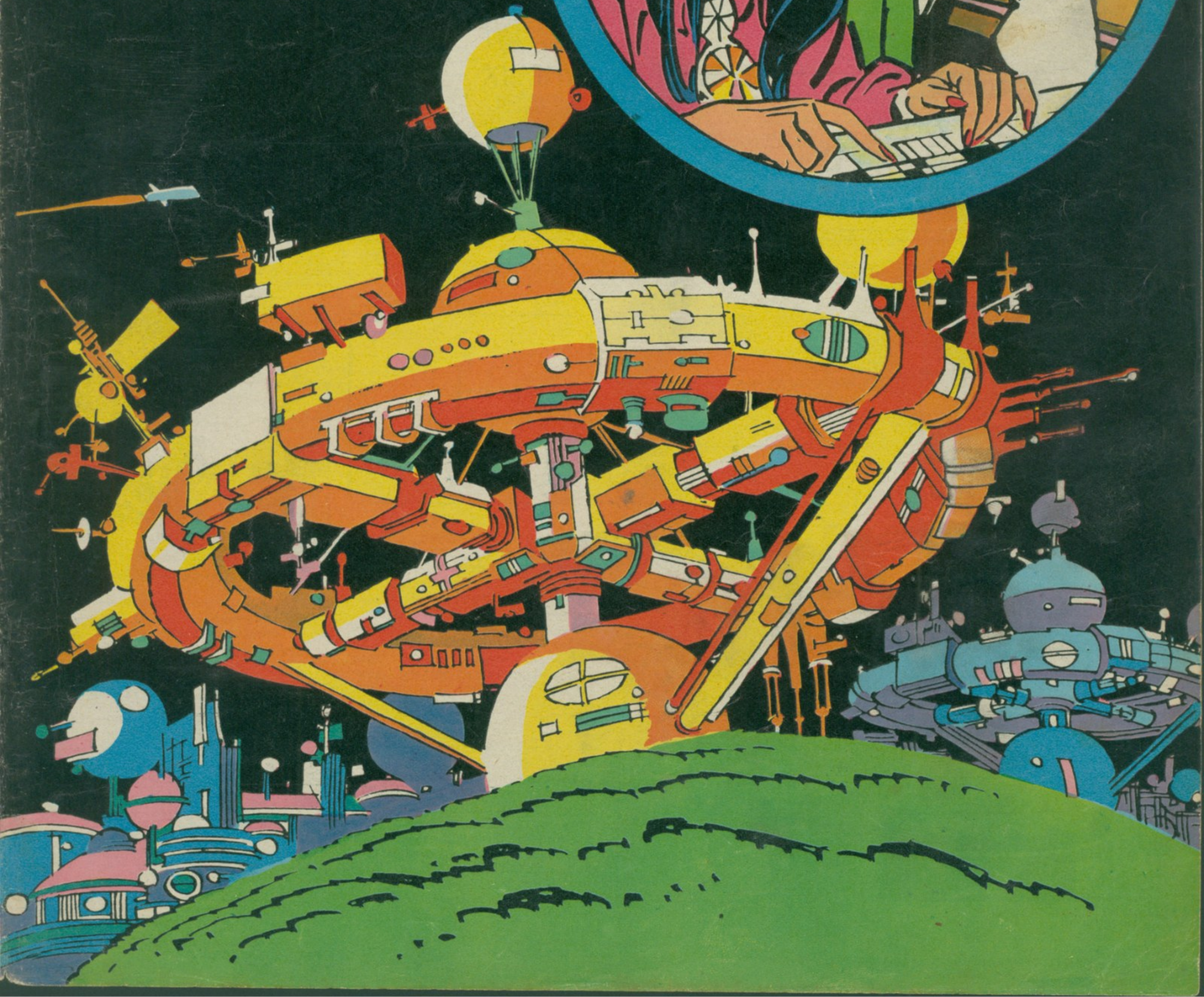
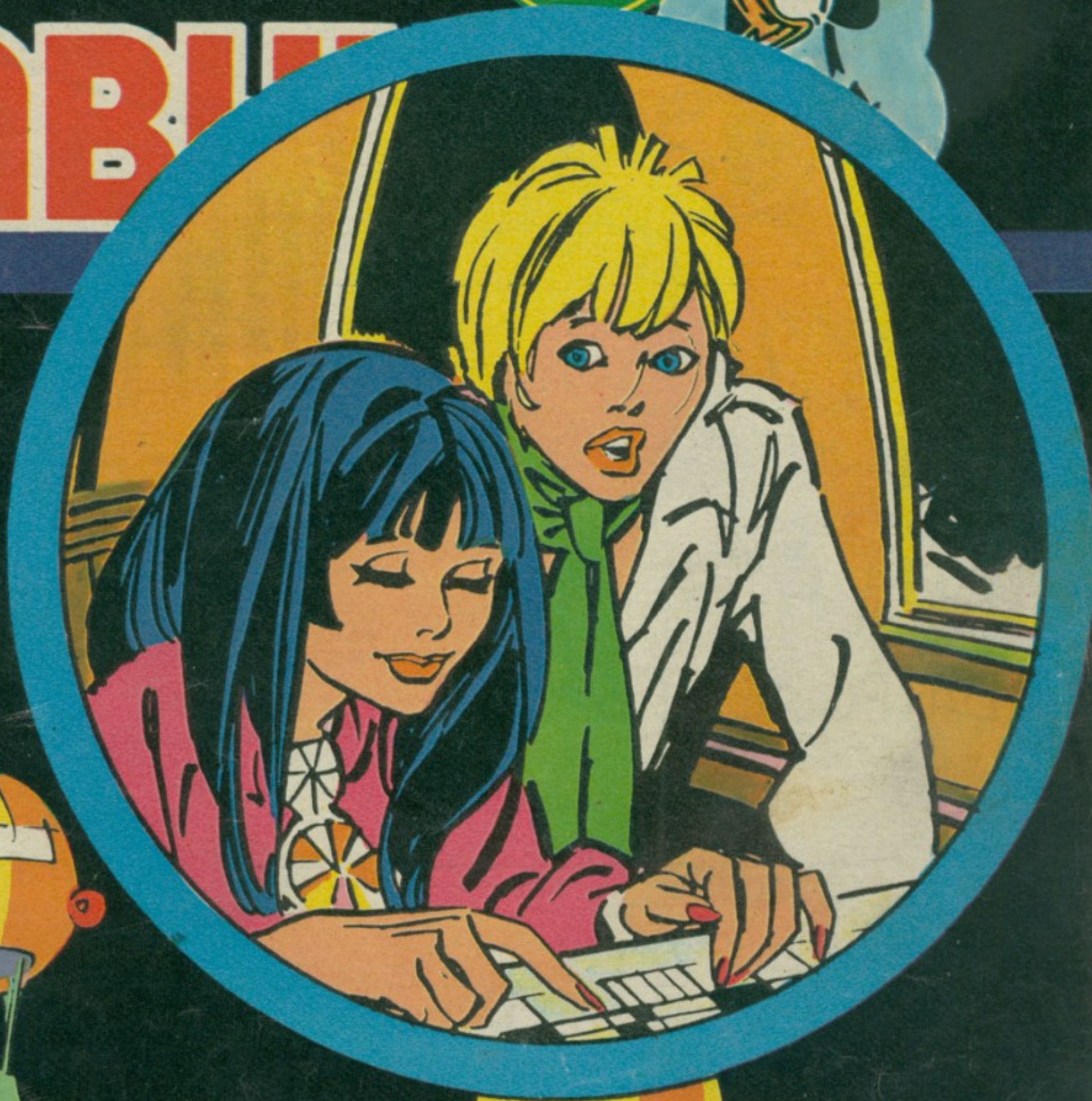

ПОЛИТИКИН ЗАБАВИ

2
ДИНАРА

ГОДИНА
XXXIII
БРОЈ
1006
20. X 1972.

НАШ НОВИ ЈУНАК
ДАНИ ФУТУРО

Ripley

Веровати или не!

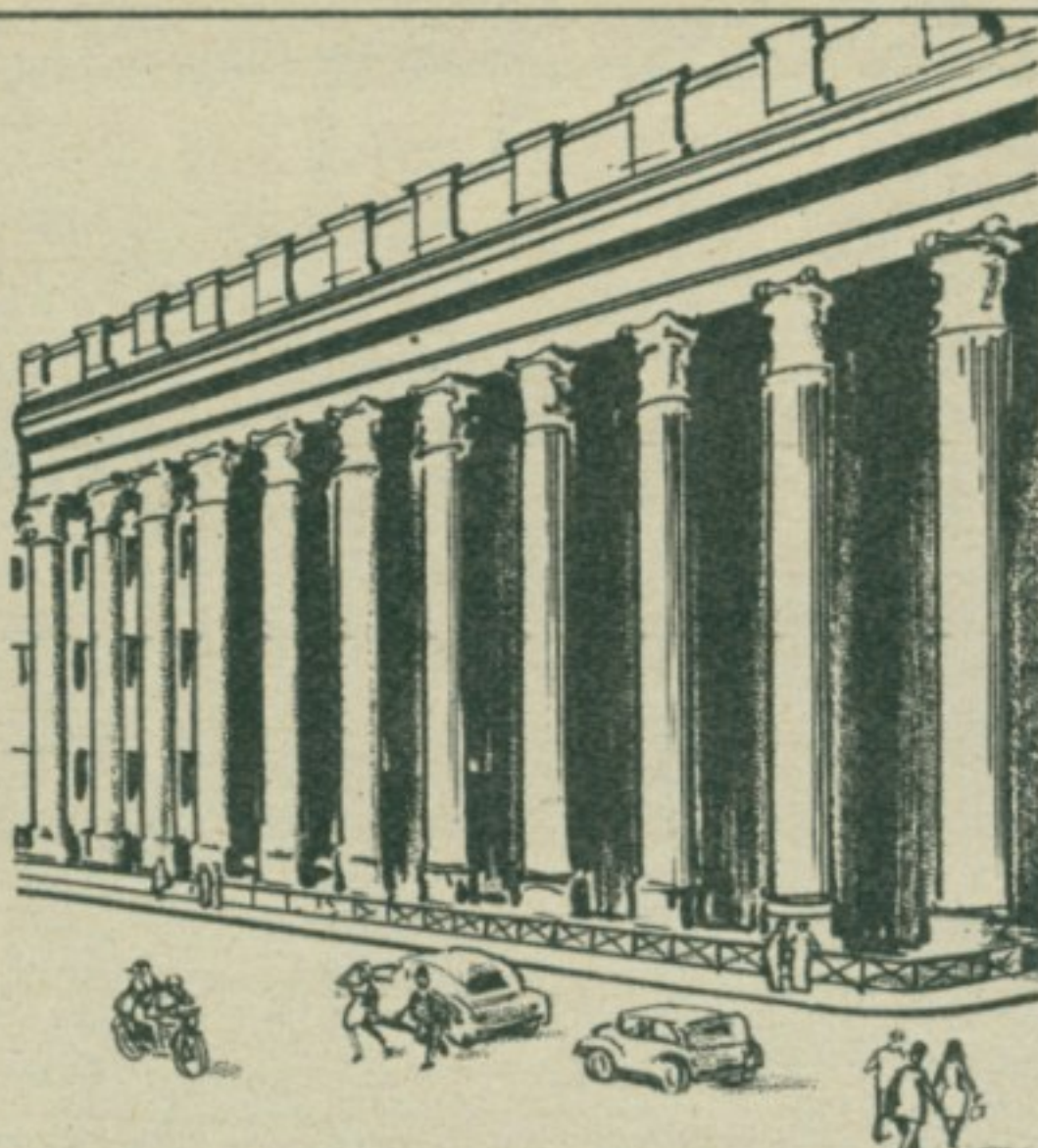
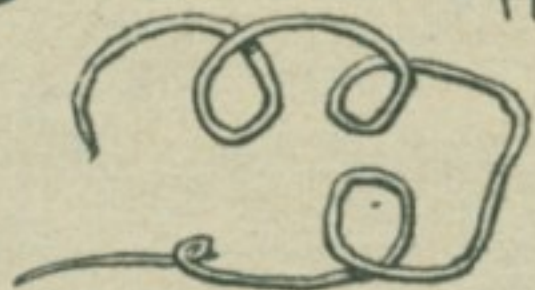
ВАТРОГАСАЦ БРОЈ 1

ФЕЛДМАРШАЛ
ГИДЕОН ФОН ЛАУДОН (1746-1790)
ГЛАВНОКОМАНДУЈУЋИ АУСТРИЈСКЕ
АРМИЈЕ, ТОКОМ ЧИТАВЕ КАРИЈЕРЕ
НАПУШТАО ЈЕ СВАКИ ПОСАО, ЧАК И
САСТАНКЕ ГЛАВНОГ ШТАБА, САМО
АКО БИ САЗНАО ДА
НЕГАД ТРЕБА
ГАСИТИ ПОЖАР.

ЦРВ - ПЕРТА

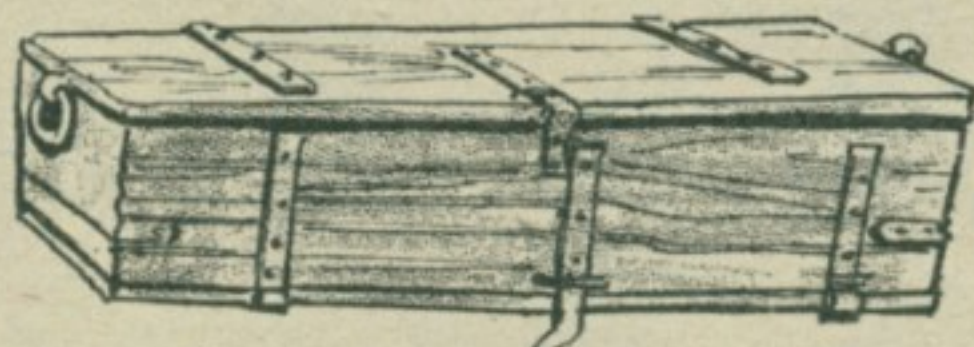
(LINEUS MARINUS)

ИЗГЛЕДА КАО
УВИЈЕН КОМАД
СТАРОГ КАНАПА.

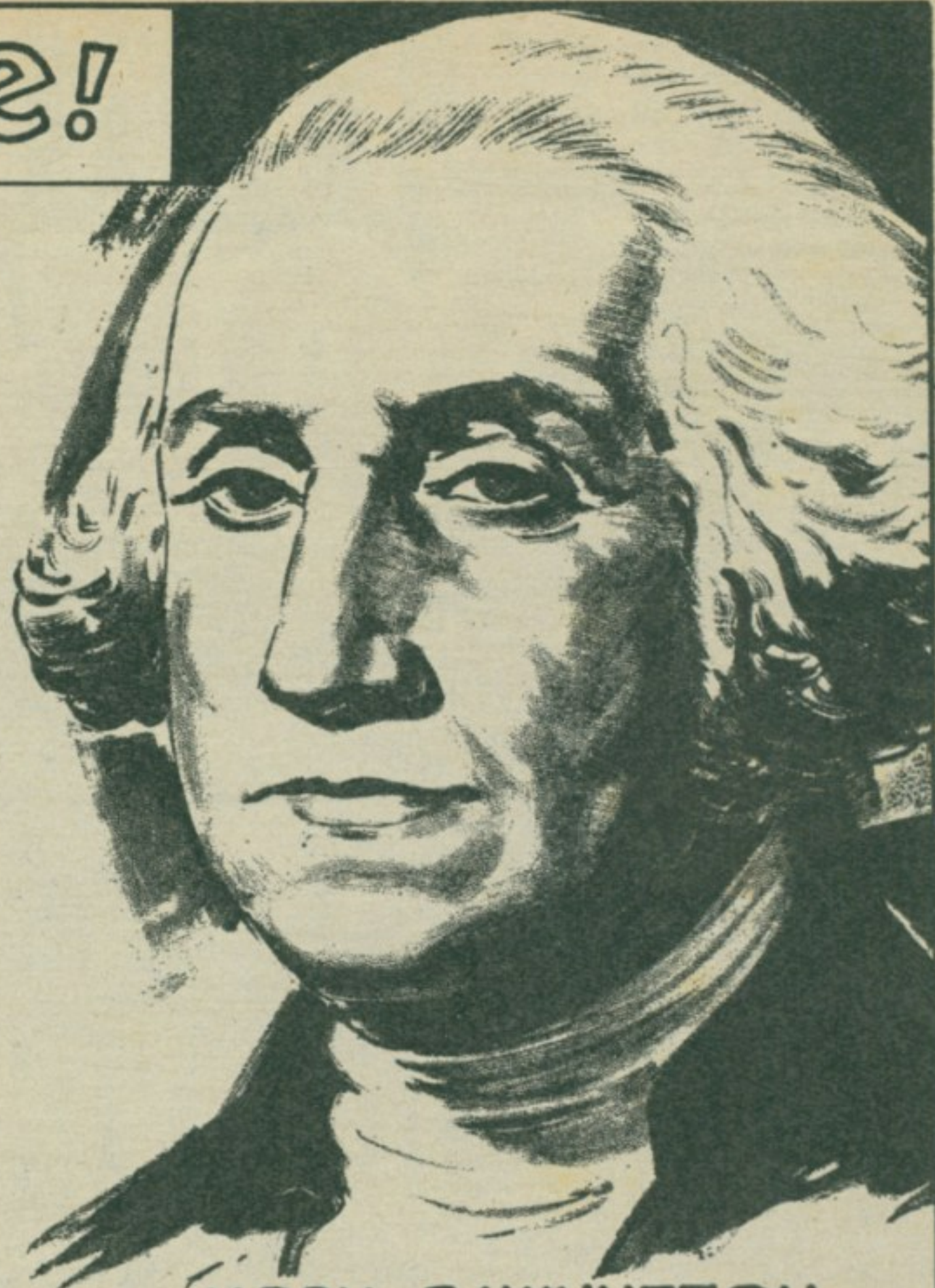
ЗГРАДА БЕРЗЕ

У РИМУ
ПОДИГНУТА ЈЕ 138.
ГОДИНЕ КАО ХРАМ У ЧАСТ
ИМПЕРАТОРА ХАДРИЈАНА.

КОВЧЕГ ЗА 7000 УМРЛИХ

ЗА ВРЕМЕ ВЕЛИКЕ ЕПИДЕМИЈЕ
КОЈА ЈЕ 1641. ГОДИНЕ ЗАДЕСИЛА
ШВАЈЦАРСКИ ГРАД ШТАМХАЈМ, СВИ
ПРЕМИНУЛИ ПРЕНОШЕНИ СУ НА ГРОБОВЕ
У ЈЕДНОМ ИСТОМ САНДУКУ
ДА БИ КРОЗ ПОКРЕТНО ДНО
БИЛИ СПУШТАНИ
У
ЗАЈЕДНИЧКИ ГРОБ.

ЏОРџ ВАШИНГТОН

АМЕРИЧКИ НАЦИОНАЛНИ ЈУНАК
И ПРВИ ПРЕДСЕДНИК САД -
ОДБИО ЈЕ ДА ПРИМИ
КРАЉЕВСКУ КРУНУ
КОЈА МУ ЈЕ НУЂЕНА ПОСЛЕ УСПЕШНО
ЗАВРШЕНЕ БОРБЕ ЗА ОСЛОБОЂЕЊЕ
АМЕРИКЕ.

БУЗДОВАНИ

ПОЛИНЕЖАНА ИЗДЕЉАНИ СУ
ОД СТАБЛА ЈЕДНЕ ВРСТЕ БОРА С
ДЕЛОМ КОРЕНА КАО ГЛАВОМ.

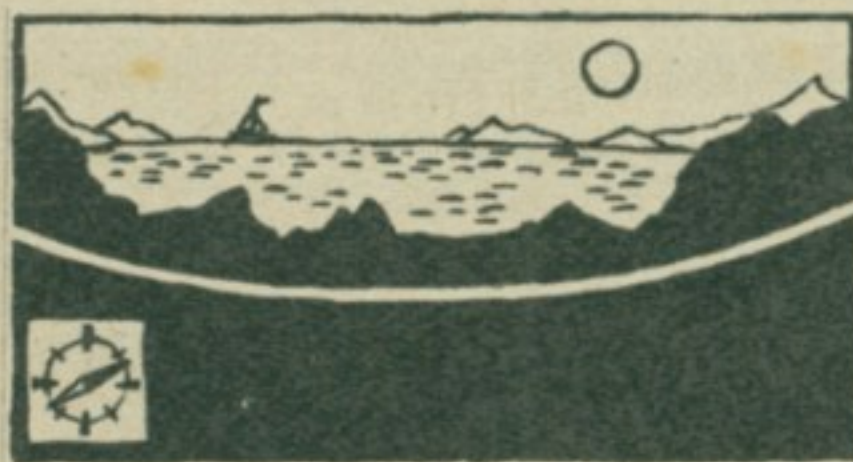
4086

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

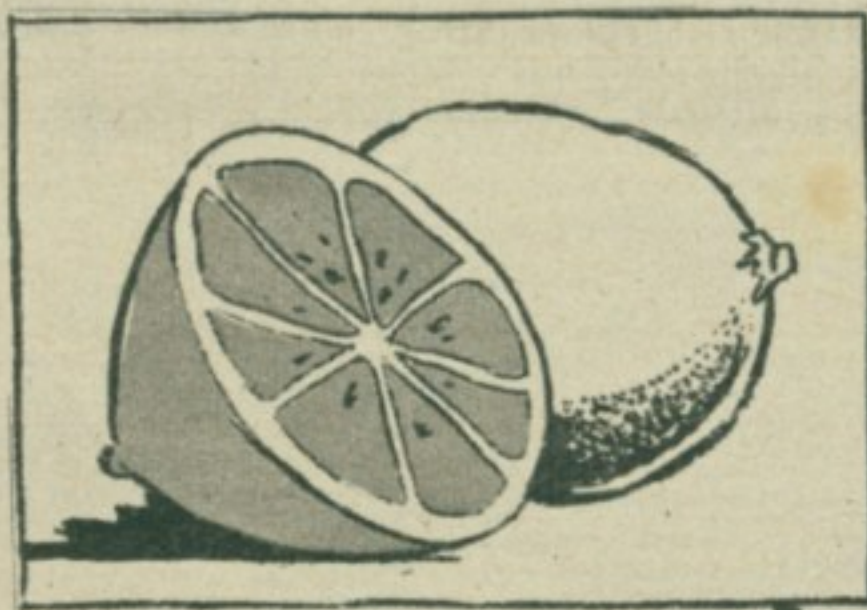
● пауци имају крвни притисак
готово исти као људи.

● први нацрт за тунел испод
Ламанша израдио је још 1802.
године један француски инже-
њер.

● хемијске анализе су показале
да лимун садржи више шећера
од, на пример, брескве или лу-
бенице. Међутим, у њему има и
лимунске киселине која је толи-
ко јака да се поред ње шећер
и не осети.

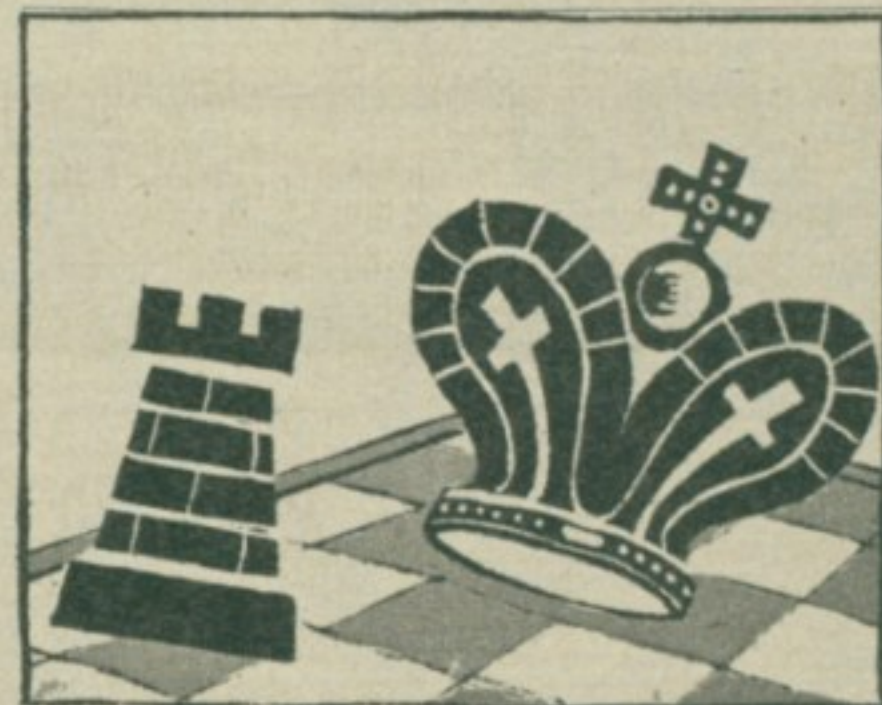
● према одлуци општинске
управе градића Топека, у Кан-
засу, ниједна породица не сме
да држи више од пет мачака.

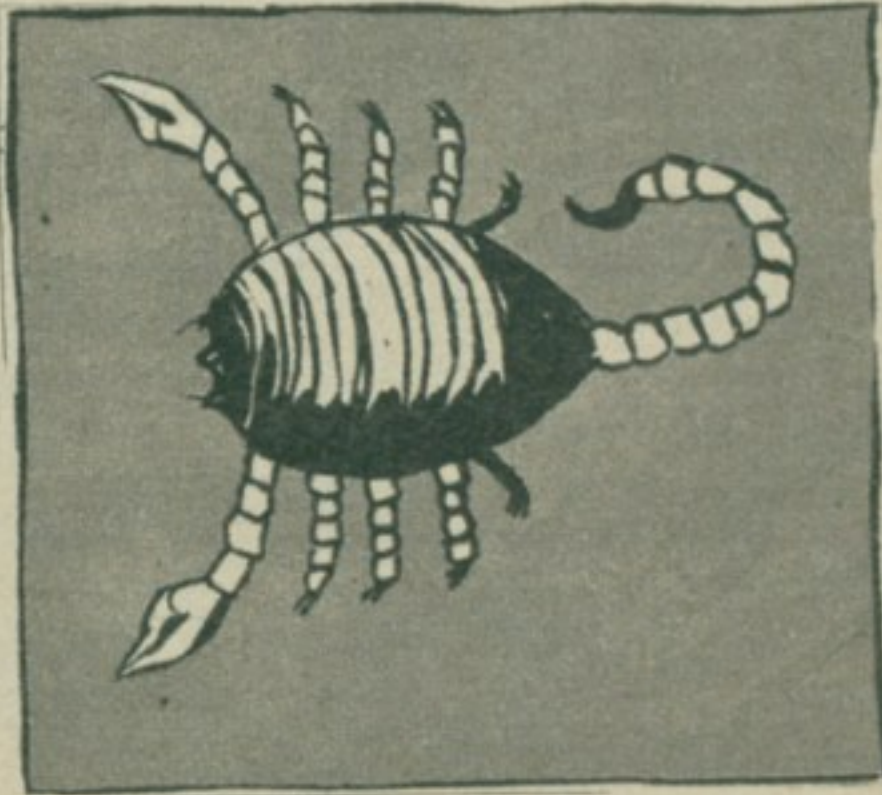
● Вилијем Вордсворт (1770 —
1850), један од највећих енглес-
ких романтичних песника, био је
несумњиво и највећи пешак ме-
ђу књижевницима. Он је пеши-
це прокрстарио читаву Европу.
Имао је већ 65 година када је
сваког дана пешице одлазио на
чај једном свом пријатељу који
је становао 14 километара дале-
ко. Сам Вордсворт је једном из-
рачунао да је у животу препеша-
чио око 350 000 километара.

● чувени татарски емир Тамер-
лан победио је у једној партији
шаха објавивши противнику мат
краљевским топом. У том тре-
нутку јавили су му да му се ро-
дио син и да је завршен град
који је подизан према његовом
наређењу. Тамерлан је свом но-
ворођеном сину дао име Шах-
рух, а град је назвао Шахрухи-
ја. Оба ова имена створена су

од назива шаховских фигура ко-
је се код нас називају „краљ“
(шах) и „топ“ (рух).

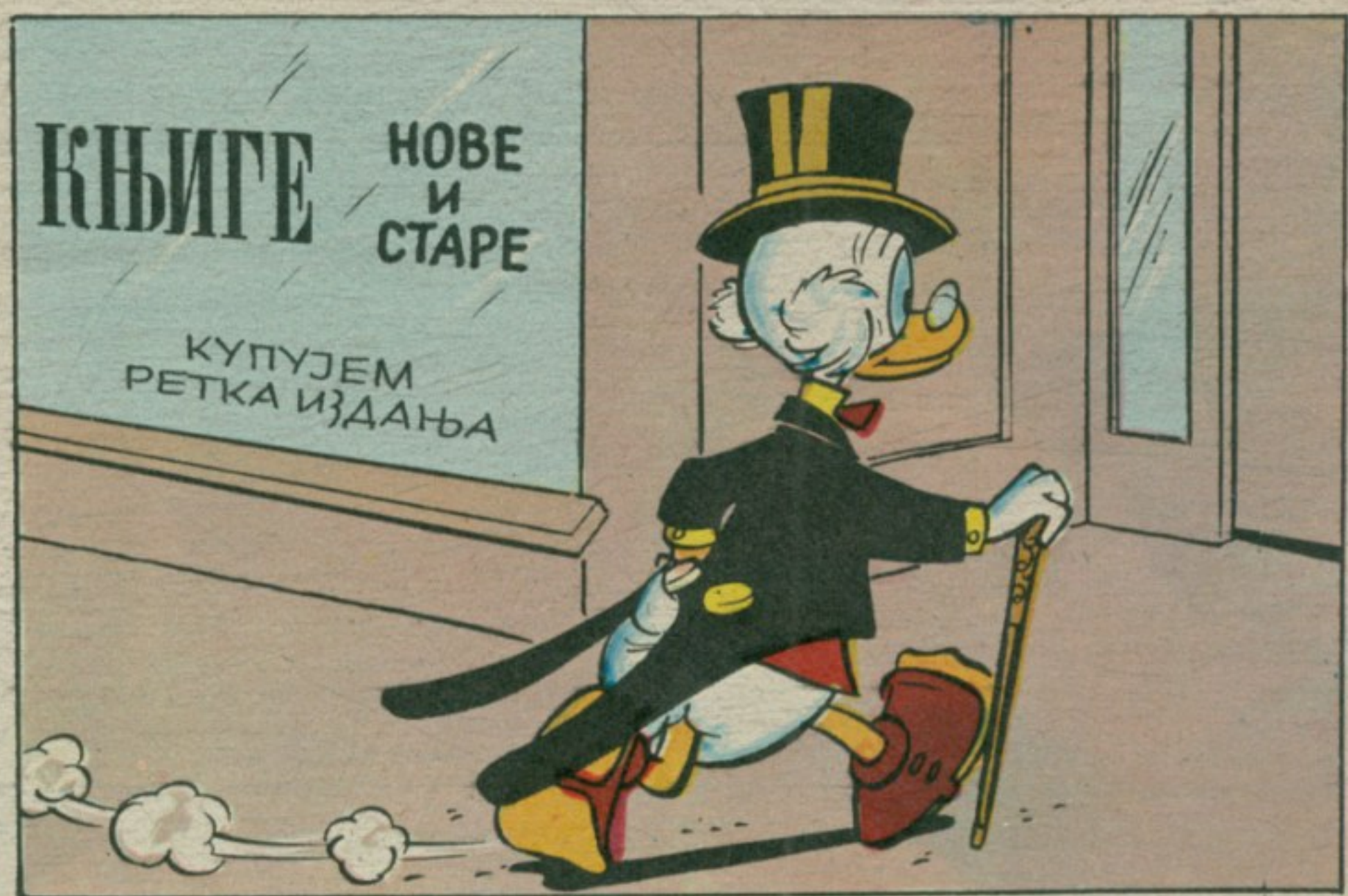

● научници су недавно утврди-
ли да шкорпиони могу да под-
несу радиоактивно зрачење које
је неколико пута јаче од дозе
смртоносне за човека.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

Звали су га Гериљеро: Иван Хариш, поручник шпанске републиканске војске

ГЕРИЉЕРО НЕ ЗИ

Висте овој земљи дали себе и одлазите из ње носећи је у себи! Шта више да тражимо? Ми остајемо сами, али сваки испалени метак у борби биће наша заједничка порука непријатељу. — Тако је говорио Негрин, председник шпанске републиканске владе окупљеним борцима интернационалних бригада. Постројени на највећем тргу Барселоне они су га слушали погнутих глава.

НАПОЉЕ ИЗ ШПАНИЈЕ!

Био је то мучан растанак. Чврсти Пољаци, храбри Италијани, борбени Немци, Енглези и Американци спреми на сваку акцију, југословени и Руси, до јуче је то, био величанствен скуп напредних људи из целог света који су дошли да помогну шпанском народу у борби за хлеб, једнакост и слободу. Две године борили су се заједно са шпанским друговима против фалангиста, припадника фашистичке странке, не жалећи живота. Певали су:

Las campanias de apero cantando a la muerte van. (Челичне чете певајући иду у смрт).

Али, сада су се умешале велике силе које су вукле конце и с једне и с друге стране, не само Немачка и Италија са фашистичким владама већ и оне које ће ускоро и саме бити нападнуте, и Друштво народа (данас Уједињене нације) дошло је одлуку да се сви странци повуку из Шпаније, да се борба очисти и овај народ сам одлучи о својој судбини.

У ствари, била је то тежка обмана јер ће фашистима и даље стизати појачања, људство, наоружање. — Напоље из Шпаније! — тако су шпански добровољци из 53 земље света схватили одлуку Друштва народа и зато су Негринов говор, мада топао и истинит, саслушали суморног расположења.

Иван Хариш, југословен из Славна крај Карловца, који је овде у Шпанији добио надимак Гериљеро, био је бесан због немоћи. Зар да оде из ове земље која му је постала друга домовина, од народа коме је веровао и који је њему веровао? Шта ће бити с Домињом, Гарсијом, људима с којима

се две године борио у Гранади, Сиера Морени, Андалузији, Арагонији, Естрамадури, Кастиљи?

Он није знао одговор и, мада није био крив, осећао је одговорност за све што се чини са шпанским народом.

РОЂЕНИ ДИВЕРЗАНТ

Изненада, после неколико дана, док је у касарни пребивао невеселе мисли, стигао је позив који је свима њима добровољцима продужио живот, макар за кратко време. Републиканска влада, наставши се сама, у безизлазном положају, позвала је шпанске добровољце да штите избеглице, народ који није хтео да сачека фалангисте.

Иван је једва дочекао да поново узме оружје у руке. Била је то његова последња битка за Шпанију.

У Естрамадури Иванова група сустигла је бујицу избеглица и готово нестала у маси немоћних и очајних људи који су кренули ни сами не знајући куда. Непријатељ није био ни сат хода од последњих у поворци. Пред њима се указала река.

Једини мост, од камена, са луковима, доста висок и дуг, добро ће им послужити, али невоља је у томе што ће га исто тако искористити и фашисти. Времена да избеглице пређу још ће се некако наћи, али за

борце се није могло рећи да ли ће стићи.

Треба хитно учинити нешто — знао је Иван. А кад је стигла вест од заштитнице да је непријатељ на пола сата брзог марша од њих, Иван је знао и шта. Донео је одлуку — минираће мост.

Иван је то знао боље него ико. Јер, пре но што је једне ноћи 1936. прешао границу Шпаније, провео је девет година на америчком континенту борећи се на страни оних који су тражили правду, бољи живот. Из домовине је кренуо празних џепова и стомака да опроба срећу у Америци и врати се с пуно новца како би помогао старе родитеље, сеistre и браћу којих је укупно било 11! Био је одличан столар али није могао да трпи неправду и „мешас се у радничке глупости“, како је говорио његов тата у Мексику Рафаел Моралес.

Прву диверзију извршио је у Еквадору. Учествовао је у штрајковима, тукао се с полицијом, палио трамваје у Рију. Најдуже се задржао у Патагонији. Ту у На-

ционалном парку градио је дрвене мостове и упознао душу конструкције и механизме, а то је исто толико потребно за рушење колико и за грађење.

Септембра 1936. напустио је Аргентину, премда је одлично зарађивао, и кренуо у Шпанију да се бори на страни републиканца, против фашизма.

Народ је борбе интернационалних бригада дочекао одушевљено. Иван је убрзоплао у очи инструкторима за диверзије. — Рођен си за ди-

верзанта — говорио му је Волф, коме то наравно није било право име. Како је знао шпански, енглески и руски почео је да обучава људе за диверзије. Али, једва је чекао да оде на фронт. Рањаван је два пута. Потођеног у главу Шпанци нису хтели да оставе већ су га по цену живота извукли. Јер, то је био њихов Гериљеро, онај који мже да дигне у ваздух сваки мост, централу, воз.

ДОБРОВОЉЦИ ЗА СМРТ

Пред њим је сада стајао деп камени мост, као изазов. Последња акција у Шпанији. Иако је знао да од победе нема ништа и да је ова почетак краја, није хтео да се помири с поразом.

Два Шпанца остала су с оне стране моста иако су добро знали да остати значи само једно — умрети!

НА ЗА СТРАХ

Најсмелију и најтежу одлуку у животи Југословен Иван Хариш донео је пре једним мостом у Шпанији

Направио је план који је тражио максимум снажљивости, храбрости и гвоздене живце.

Прве избеглице прешле су мост. Време је одмицало као да је у догледу с непријатељем. Већ је стигла и заштитница. Фашисти су тако рећи ту, а река избеглица никако да пређе мост.

Кад је и последњи цивил најзад пребачен, наређено је повлачење војске. Оно је требало да се обави мирно и без журбе тако да фалангисти кад наиђу поверују да су их затекли изненађене и упадну у клопку. Један вод је одвојен да сме сти избеглице у оближњу шумицу од ниског жбуња као што је оно изаше у Далмацији. То није био богзна какав закон али је у њему ипак сигурније него на друму изложеном ватри митраљеза и лаке артиљерије.

Иван се с петорицом људи који су носила експлозив и алат, упутио под мост. Мост је био веома дуг и

широк што је Гериљера највише радовало. Што више људи и материјала буде стало у једном тренутку на мост, то боље.

Експлозив је ставио под најосетљивије делове конструкције и то десет пута више него што треба. Радио је грчевитом брзином, не примећујући ништа око себе. Брзо! Још брже! Мора стићи. У тренутку кад је још једном проверавао постављене упаљаче зачула се тутњава која је подсећала на удаљену грмљавину. Ослушнуо је. Непријатељ је био тако близу да се сваког часа могао појавити из окулке. Бадио је још један поглед на мост и у том тренутку донео најсмелију и најтежу одлуку у свом животу. Мора мипирати и прилаз мосту, то је једини начин да га до краја уништи тако да фалангисти не могу да га поправе. Свако дете може да оштети мост на кратко време, али то ни-

је ништа. Овако ће избеглице бити сигурне дуже време јер ће фалангисти морати далеко на југ где је други мост.

Наредио је овој петорици бораца да пођу за њим и понесу експлозив. Била је то трка са смрћу. Ка мосту је водио веома висок насип. Његове су стране падале више од петнаест метара у оштри стењак који је у том делу пратио реку. Док је јурио према њему, мозак му је грозничаво радио. Средом, насип је на много места био оштећен са стране, а неколико прилично дубоких рупа као да су биле спремне за постављање експлозива. Пожуривао је људе, да би га чули, викао је тако да га је грло болело.

Радили су као никад у животу. Копапи су и избацивали меку земљу пратећи потребна удубљења за динамит. Ивану се чинило да је прошло много времена, а у ствари све су то о-

ро гушећи се од узбуђења. Без размишљања јавила су се сва петорица како су добро знали да остати значи само једно — умрети.

УПАЛИ СУ У КЛОПКУ

Издвојио је двојицу. На брзину им је објаснио кад ће активирати експлозив. То је морало бити непогрешиво тачно. Поздравио се више очима него речима од људи које је за који минут чекала сигурна смрт и потрчао на мост с друговима. Она двојица остала су чекајући његов знак.

Погледао је према мосту одакле је непријатељ требало да се појави. У истом часу окука друма се зачупела. Није имало шта више да се чека. Дао је знак људима под мостом да припаде спорогореће штапине.

Све се после тога одиграло као у магновењу.

Чули су се повици фашиста, појединачни пуцњи и извикивање нејасних команди. Онда се све то стопило у гутањ који се с масом телеса као лавина сручио према мосту. Шпански борци опалили су неколико метака у правцу непријатеља и, по договору, почели да беже. Фалангисти су били неопрезни, поверовали су да пред собом имају лак плен и пожурили да га зграбе.

Зачас је мост био закрчен. Појавили су се коњи с лаком артиљеријом и два камиона која су вукла тешке топове. На мосту је врло као у казани. Иванови другови бежали су, застајали с времена на време и поново бежали мамећи непријатеља да их гочи.

ХАОС НА ВРХУНЦУ

Први непријатељски војници били су већ на другој страни моста који се тако рећи угнбао под теретом. На насип су избили камиони с топовима. Гериљери је чекао стежући песнице док му руке нису помодреле. Све је зависило од тренутка... Шта ако... Одједном, проломила се страховита експлозија. Мост се пропео издигавши терет који је носио на себи. Затим је све нестало у праху и немићеној ломљави. Вана и крици. Заглушила их је нова детонација. Људи, возила, коњи, на насипу смешали су се у клопку које се одмах затим разлетело на све стране.

Настао је хаос који је тешко описати. Није се више знало ко куда иде и због чега. Они фашисти који су били даље од моста, на друму, нису знали шта се напред догодило и наставили су напред гурајући оне испред у понор.

Тада су шпански борци ступили у акцију и дејством пушака и митраљеза довели гужву до врхунца. Фалангисти су се дали у бекство какво се једино може упоредити с паничном трком пред поплавом или пред подивљалим вулканом.

У смирају дана избеглице, шпански борци и интербригадисти наставили су неумитно и коначно повлачење. Али, бар за данас, они су били победници.

ОПРОШТАЈ

Кад је на граници, у присуству представника француске власти, предавао пиштољ, Ивану је рука задрхтала, али успео је да се савлада. До њега, Франц је бацио митраљез и продужио не осврнувши се. Славка Венковског није ту било. У последњој борби устао је, онако висок као цин, и замахнуо упаљеном бомбом. Рафал га је покосио. Од 1.200 Југословена 680 их је остало на бојиштима Валенције, на Ебру, Пеља Марку, у Естрамадури.

Ушли су у камион који ће их одвести у Француску. Иван је сгезао зубе с једном помисли: борба није завршена. То је предах. То је можда прави почетак. Кад му је једна окука сакрила Шпанију, могао је да заплаче, али је само дубоко удахнуо ваздух који је и те како мирисао на барут.

* * *

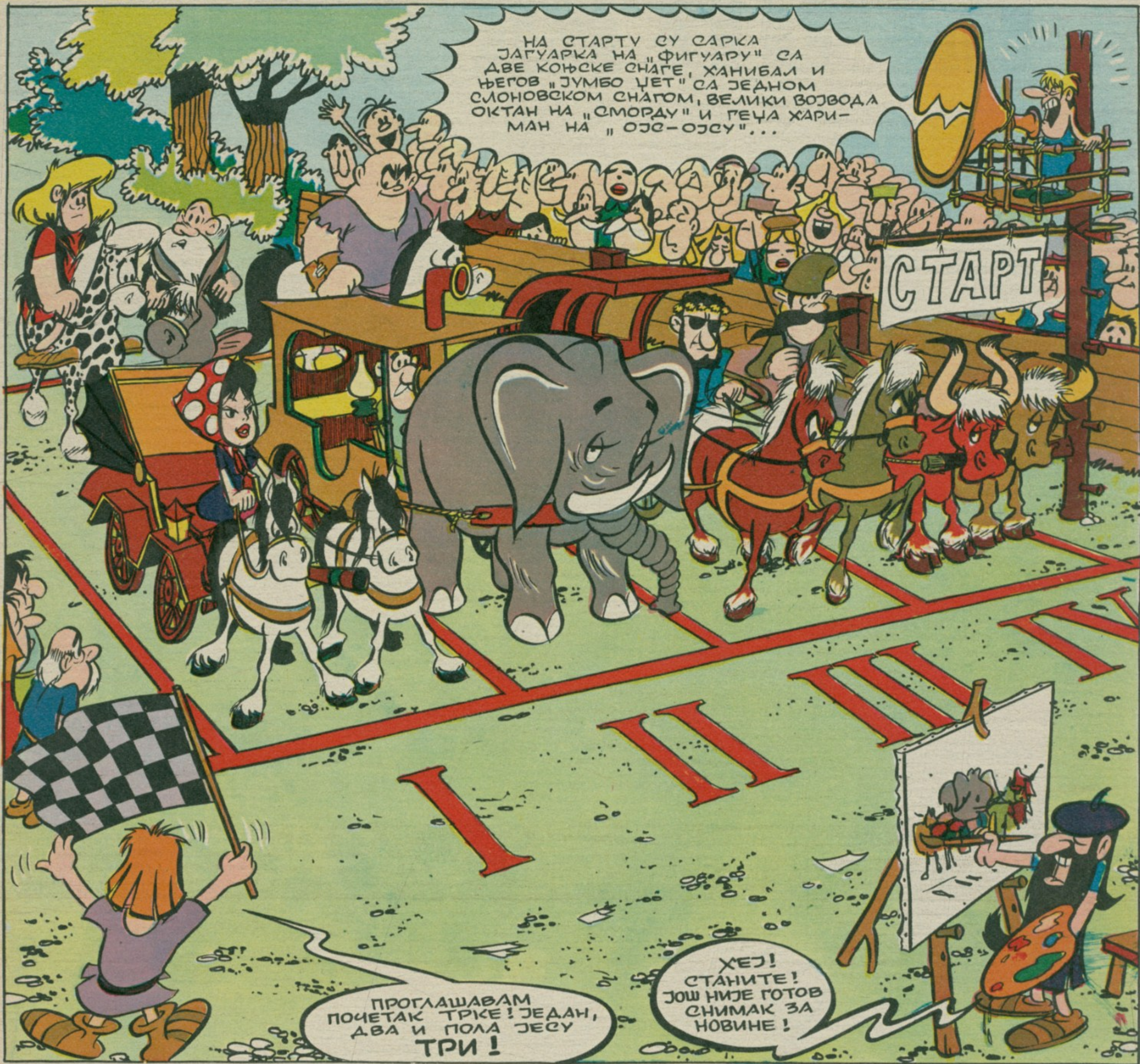
Чим су 1941. немачки фашисти ушли у нашу земљу Иван Хариш-Гериљери пребацио се из француског логора у Југославију и одмах почео да задаје главобоље Немцима. Организовао је прве диверзије у Горском Котару и Хрватском приморју. Од 1942. водио је диверзантску секцију главног штаба Хрватске и био командант диверзантских одреда. Оклопни воз, аутобус пун усташа у Загребу, радио-станице, Сушак, Бихаћ стотине мостова, хиљаде метара пруге легало је у ваздух. Где год је био Иван Хариш — грмело је. Народ га је зато прозвао Илија Громовник.

Из рата је изашао као народни херој, генерал-мајор и што је најчудније — жив.

Данас је пензионер и живи у Загребу.

ДИКАН MONTEKARLOS И ПРВИ РЕЛИ

ВРАТИЛИ СЕ ИЗ МРТВИХ

ДА БИ СЕ ОСВЕТИО, НЕМАЧКИ ГЕНЕРАЛ БЕМЕ НАРЕДИО ЈЕ ДА СЕ У КРАГУЈЕВЦУ УБИЈЕ 7000 ЉУДИ. САМО НЕКИ УСПЕЛИ СУ ДА СЕ СПАСУ

МАЛИ НЕМАЦ

Зовем се Радомир Јовановић. 1941. радио сам у Војнотехничком заводу као мајстор седлар... 20. октобра изашао сам на улицу где су ме Немци покупили. „Идемо да оправљамо друмове које су порушили партизани“ — рекао ми је један комшија док смо се возили камионом. Мени то није било сигурно.

Кад смо дошли до Шумарица, видео сам црно нам се пише. Жао ми деце. Знао сам да нисам обезбеђен. Код куће имам можда још неколико килограма брашна. Ето, није ми се гинуло.

Сигли смо до места где је данас централна хумка. На друму пуно лешева, крви. Као да ми је неко одсекао обе ноге испод колена. Окренуо сам главу да не гледам.

Само што је официр викнуо „Халт“, ја сам из себе добио команду. Бацио сам се на друм а митраљез је почео да коси. Преко мене су падали рањени и мртви. Млади су се трзали, не могу да испусте животе своје јер су млади.

Када је престала паљба, полако сам погледао. Немци спустили оружје, али један мали Шваба иде и пиштољем туче у главу сваког ко се миче. Кад је стигао до мене, нисам могао да издржим. Скочио сам, нагло га ударио грудима у главу и преврнуо га. Осталим Немцима ово је било смешно. Искористио сам то и потрчао. За мном је кренуо мали Миша Ристић, шергт код Неше ливца, и студент Илија Викторовић, мој комшија. Он је био фудбалер, спортиста, необично брз. Пред нама је збрисао добрих стотину метара. Бежали смо преко стрњике од покошене пшенице, било је и купине, па смо се сваки час заплитали и падали.

Док су Немци решили да припуцају, ми смо већ одмакли прилично. Бацили смо се на земљу. Тако неколико пута. Али мали Немац, ваљда да ми се освети што сам га ударио, потрчао је за нама. Међутим, шта може пиштољ на даљину? Он се тада окренуо и почео да виче онима код митраљеза да пуцају. Они су на то окре-

нули плотун и — мали Немац је пао. Мртав. Потрчали смо још брже јер ће сад сигурно мало више да нас потерају.

Кад смо стигли у Ердоглију, метак је погодио студента Илију.

— Не остављај ме, куме, ми смо рођаци! — Зграбио сам га, унео у канал. Био је погођен у груди. Издахнуо је на мојим рукама. Мали Миша је почео да плаче. Није чудо. Он дете, а тежак призор.

Пред мрак стигли смо у село Станово, код мог доброг пријатеља Стеве. Он ништа није знао, а становао је два километра од стрељања.

СКЛОНИТЕ ОГЛЕДАЛО!

Зовем се Радосав Урошевић из села Маршића. У октобру 1941. имао сам двадесет и једну годину. Сећам се, била је недеља, у селу свадба и спремао сам се мало на игранку. Кад сам чуо пуцњаву и старији ми рекли да бежим јер иду Немци, нисам хтео. Ником нисам дужан, нисам ником крив, што да бежим? Уосталом, већ сам двапут бежао за цабе. За инат нећу!

Дошли су преко шљивара

и повели ме. Уз пут су и комшију Перишу Томића извели и почели да га кундаче, а њему била слава, свети Тома. Он се крсти, показује да му је слава а они немају појма.

Кад смо стигли у школско двориште, тамо је било једно 60—70 душа. Најстарији брат Живојин ме прекори:

— Зар ти ниси могао да побегнеш тамо у оне потоке? — Наилази нова група, иде и средњи брат Живадин и зет, браћа од стричева, сви су ту. Повели су нас према једној ливади и уврстили. Онда је изашао петоклонаш и прочитао нам смртну пресуду, да смо изведени на стрељање због тога што су на Црном врху рањена два војника, што су партизани палили архиве и певали партизанске песме под општиним и што је код Капавца исечен друм и од Милатовца до Јовановца разрушена пруга и посечене бандере.

Од првог плотуна сам пао, а ни пипнут нисам. Чујем само крклање и јецање. Неко „јао, децо“, неко „јао, кућо“. После чујем и с једне и друге стране пуцњи, све ближе до мене. Шта ћу, да бежим

немам где. Ћутим и чекам. Они прилазе. На мене је ред. Метак ме је ударио с леве стране у слепоочницу и изишао кроз главу на десно око. Крв ми потече низ руке.

Почела је киша. Болови су ми били све јачи. Дошли су стари и жене и натоварили ме на кола. Лекар који је дошао после 24 сата, преврио ме и дао инекцију и чуо сам кад каже да огледало скло-не.

После петнаест дана сетим сам се да имам једно мало огледало у џепу од одела. Тада сам видео у чему је ствар. Остао сам без ока!

ПАДАО САМ С НЕБА

Ја се зовем Палић Радомир, чистач обуће из Крагујевца. 20. октобра нисам хтео да се склоним са улице и изгубим зараду. Једном мом колеги, Пеца се звао, рекао сам да нас неће да дирају кад виде

да радимо. Али, преварио сам се.

Одвели су нас код Топовских шупа. Ту је било од сваке нације: и професора, и судија, и попова, и ђака, и наших Цигана, све је то затворено у једној бараци.

Сутрадан је у бараку ушао један Немац који је чистио ципеле код мене од окупације. Кад ме је угледао, замолио је једног официра, а али му је овај одговорио „Циготнер комунист“. Онда је овај Немац само слегнуо раменима и тако сам ја остао. Неки људи су се ослободили, већином трговци.

Пошли смо на одређену ливадицу где нам је немачки подофицир наредио да седнемо. Један из наше групе почео је да бежи. Побеглао је једно сто-две стотине метара и само да је стигао још пет корака, даљином би се извукао. Закачише га и више се не подиже.

Поче плотунска паљба. Мене погоди у плећку и десно уво и подиже ме од земље. Чинило ми се да падам са неба. Један поред мене, крупан човек, кукао је да га убију. Дође Немац, извади револвер из кубуре и удари га у срце. Куршум скрозира и мене у лево колено. Ја се онесвестим.

Свежа хладноћа на лицу отворила ми очи. Видим, спао сам се. Лепа месечина у којој си могао динар да пронађеш пред собом. Неки пуцњевци и ја сам поново пао у несвест. У зору почела киша да ми лије по образу. Чим сам чуо женске гласове, отворио сам очи. Оне ме питају за своје, а ја немам никаквог гласа. Дигле су ме опрале. Тада сам видео људе око себе. Лица ниси могао да познаш, нити свог рођеног брата, нити сина.

Једва сам стигао у малу, не моју. Ту сам видео неку нашу рођаку Дану Лазаревић са ћерком. Загрлиле су ме и плакале на мени и ја сам плакао на њих. Искупило се и старо и младо. Сви су почели да кукају и питају да ли знам је ли неко од наших Цигана остао жив у животу. Замолио сам да престану да бих прво мало ухватио душу.

Дошла ми жена, деца. Ја крвав, уво ми виси. Сви смо плакали. Кришом ме однела до куће нека Славка, била је јака. Моја жена отворила две велике даске од шупе и тако сам се ја увукао.

Кад сам дошао у моју рођену кућу, само сам рекао: — Сад могу и да умрем!

В. С.

Кад је стигао до мене, нисам могао да издржим. Скочио сам, нагло га ударио и преврнуо га. Осталим Немцима то је било смешно.

ВОЈНЕ КАПЕ И ШЛЕМОВИ

ВРЕМЕ Ш

1. Филцани шешир норвешке краљевске гарде; 2. Шапка румунског пешадијског официра; 3. Швајцарска шапка 1900—1914; 4. Француска официрска капа „кепи“; 5. Јапански и турски официри; 6. Артиљерац и гренадир царске руске гарде.

4. 4. 1970

Зараћени свет по реду уласка у рат

Силе савезнице:

1. Србија
2. Русија
3. Француска
4. Белгија
5. Велика Британија
6. Црна Гора
7. Јапан
8. Сан Марино
9. Италија
10. Португал
11. Сијам
12. Румунија
13. Сједињене Америчке Државе
14. Куба
15. Панама
16. Боливија
17. Гватемала
18. Хондурас
19. Никарагва
20. Бразил
21. Ел Салвадор
22. Хаити
23. Кина

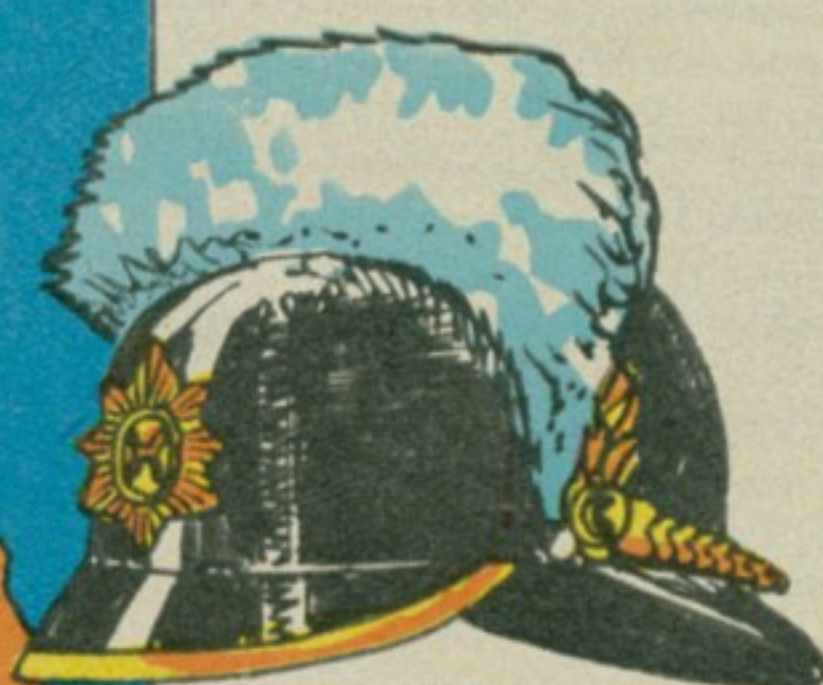
7. Савезници: а) британски „афрички стрелац“, б) француски официр ловачке коњице, ц) српски коњички официр, д) италијански берсаљер, е) јапански лешадинац, ф) аустралијски коњаник.

ЛЕМОВА

ПОЧЕТНОМ ХХ ВЕКА, У ВРЕМЕ ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА КОЈИ ЈЕ ЗАХВАТИО ВИШЕ ОД ПОЛА СВЕТА, ВЕЋИНА ВОЈНИКА НОСИ ШЛЕМОВЕ. НОСЕ СЕ, НАРАВНО, И ДРУГЕ ВРСТЕ КАПА

8. Шлем британских краљевских драгона

10

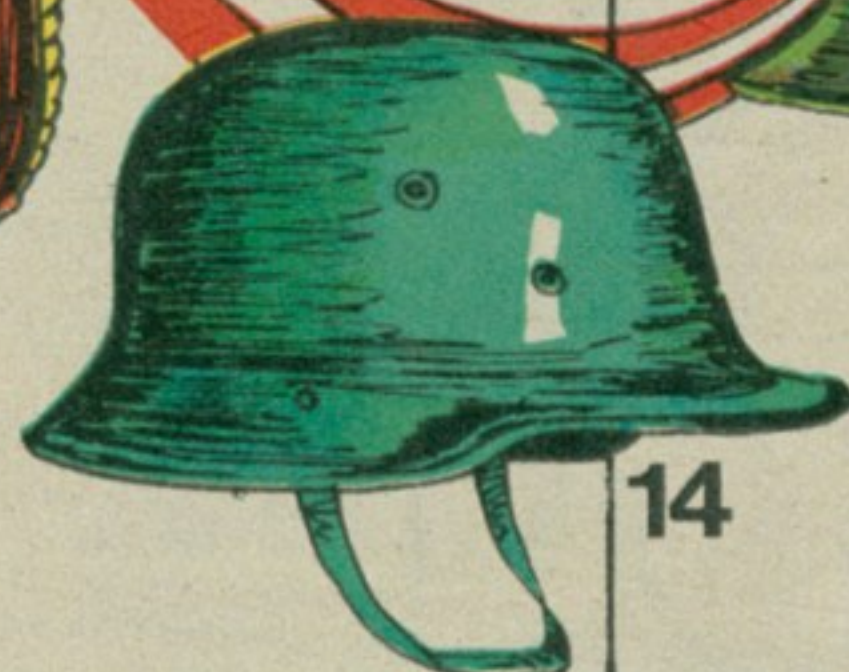
11

12

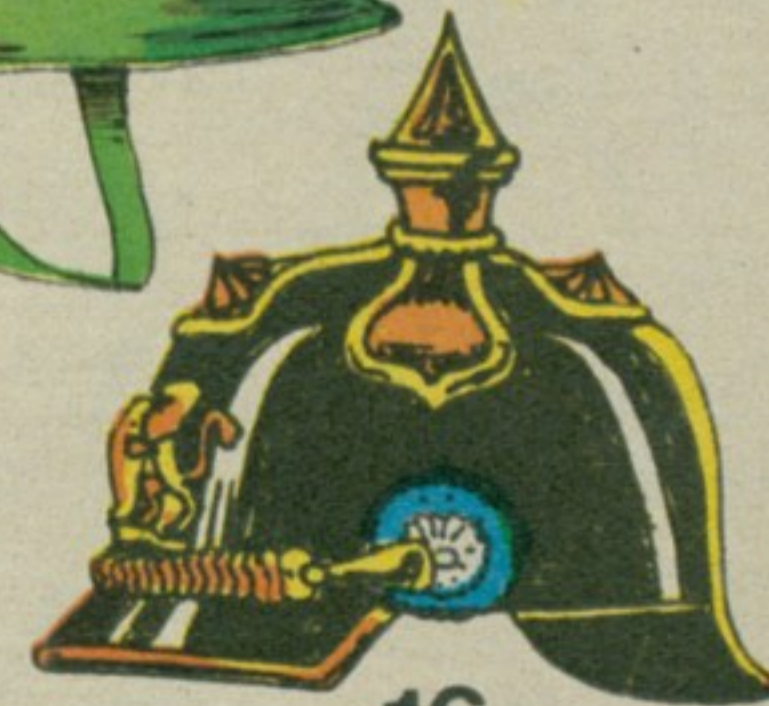
13

14

15

16

Силе осовине:

1. Аустро-Угарска
2. Немачка
3. Турска
4. Бугарска

9

9. Немачки улан; 10. Шлем руских драгона; 11. Француски војнички шлем; 12. Немачки официрски шлем; 13. Шлем данског генерала; 14. Немачки војнички шлем; 15. Британски војнички шлем; 16. Шлем баварског официра.

НЕСТАО ИЗ АВИОНА

МНОГОБРОЈНИ ДУЖНИЦИ АЛ-
ФРЕДА ЛЕВЕНСТЕЈНА ЖАРКО
СУ ЖЕЛЕЛИ ЊЕГОВУ СМРТ

У касно по подне 4. јула 1928. године летео је над каналом Ламанш мали једномоторни Фокер VII. Када је један од његових пет путника устао са седишта и кренуо у тоалет, нико на то није обратио нарочиту пажњу. Леш овог човека нађен је девет наест дана касније у водама Ламанша. Био је то нико други до чувени британски банкар Алфред Левенстејн.

ПОСЕТА ЖРТВАМА

Својим изварчдним њухом за улагање новца, свај Енглец белгијског порекла стекао је пред почетак првог светског рата огроман иметак. Но, када је 1918. године у Европи завладао прави економски хаос, досетио се још једног начина за богаћење — зеленашења. Почео је са кредитирањем британских по словних људи и банака, али није на томе остао. Већ

1926. биле су му дужне читаве државе, а најгоре од њих стајале су Француска и његова домовина — Белгија!

Мада је, природно, у овим земљама имао много не пријатеља, његови најљући противници били су управо власници лондонске компаније „Бритиш Сетениз“, извесна браћа Драјфус. Они су тврдили да финансијер хоће да их уништи да би се осветио што су га некада давно избацили из своје компаније. Ако тако настави, претили су арко новина, објавиће доказе о неким његовим кривичним делима, као, на пример да је сам организовао пљачку накита у својој вили у Бијарици како би се помогао осигурања. Али, Левенстејн на њихове оптужбе није чак ни одговарао.

Куд год да је банкар ишао, његови сарадници морали су стално да буду на ногама. Тако је и на аеродрому у Кројдону, јужно од Лондона, 4. јула 1928. године владала права узбуна. Бизнисмен је путовао у Белгију, на састанак са несрећ-

ним пословним партнерима чија је судбина била у његовим рукама.

Мада су око њега сви трчали, сам Левенстејн није нимало журио. Као и обично, задржао се неко време у каскању с аеродромским особљем, пилотом и његовим помоћником. Најзад је, као какав краљ са свитом, у пратњи секретара, слуге и две стенодактилографкиње ушао у свој приватни Фокер VII. Помоћник пилота Боб Литл пажљиво је учврстио врата за собом. Никад их није закључавао, јер су због спољњег пригиска ваздуха ионако била сигурна.

Фокер VII се уздигао над Кројдон и на висини од 1200 метара полетео за Брисел...

ГДЕ ЈЕ ГАЗДА?

За Левенстејна је авион био просто само друга канцеларија. Куцале су машине, прелиставали се доку-

менти и потписивали уговори. Банкар је седео на уобичајеном месту у предњем делу авиона, а секретар Артур Хојсон за писаћим столом наспрам њега. Тако су за све време лета могли да разговарају о пословима. Иза Левенстејна седео је слуга Фред Бакстер, а десно од њега дактилографкиње.

У једном тренутку, Левенстејн је устао и упутио се ка прегради која је одвајала тоалет и улаз у авион од путничког одељења. Остали, заузети послом, једва да су подигли главе.

Али, када се банкар ни после десет минута није појавио, Хојсон се забрину.

— Бакстере — рече слуги — идите да погледате шта је са газдом.

Бакстер устаде и упути се ка прегради. Нестао је иза ње, али се одмах поново појавио.

— Господине — рекао је узбуђено Хојсону — тамо нема никога!

Дактилографкиње прекидоше куцање и додогоше главе. Хојсон се са Баксте-

ром сјури у реп авиона. Одиста, и тоалет и међупростор били су празни. Секретар се освртао у недоумици, а тада му застаде дах: осигурач на спољним вратима био је скинут!

Чим је пилот Доналд Дру сазнао за банкарев нестанак, он сместа одлучи да атерира. Тако се авион уско ро нашао на пустој француској обали између Гравлина и Денкерка.

САВРШЕН ПЛАН

На питања која су узбудила свет чим се вест проне-ла ни до данас није пронађен одговор. Да ли се велики бизнисмен убио због претњи браће Драјфус? О-нако крупан и снажан могао је, упркос спољњем притиску, уз мало напора да отвори врата и искочи. Али, он не само да је био савршено сигуран у себе, већ се и за време лета унапред радовао сусрету с белгијским противницима. Такав човек није имао разлога да себи одузме живот!

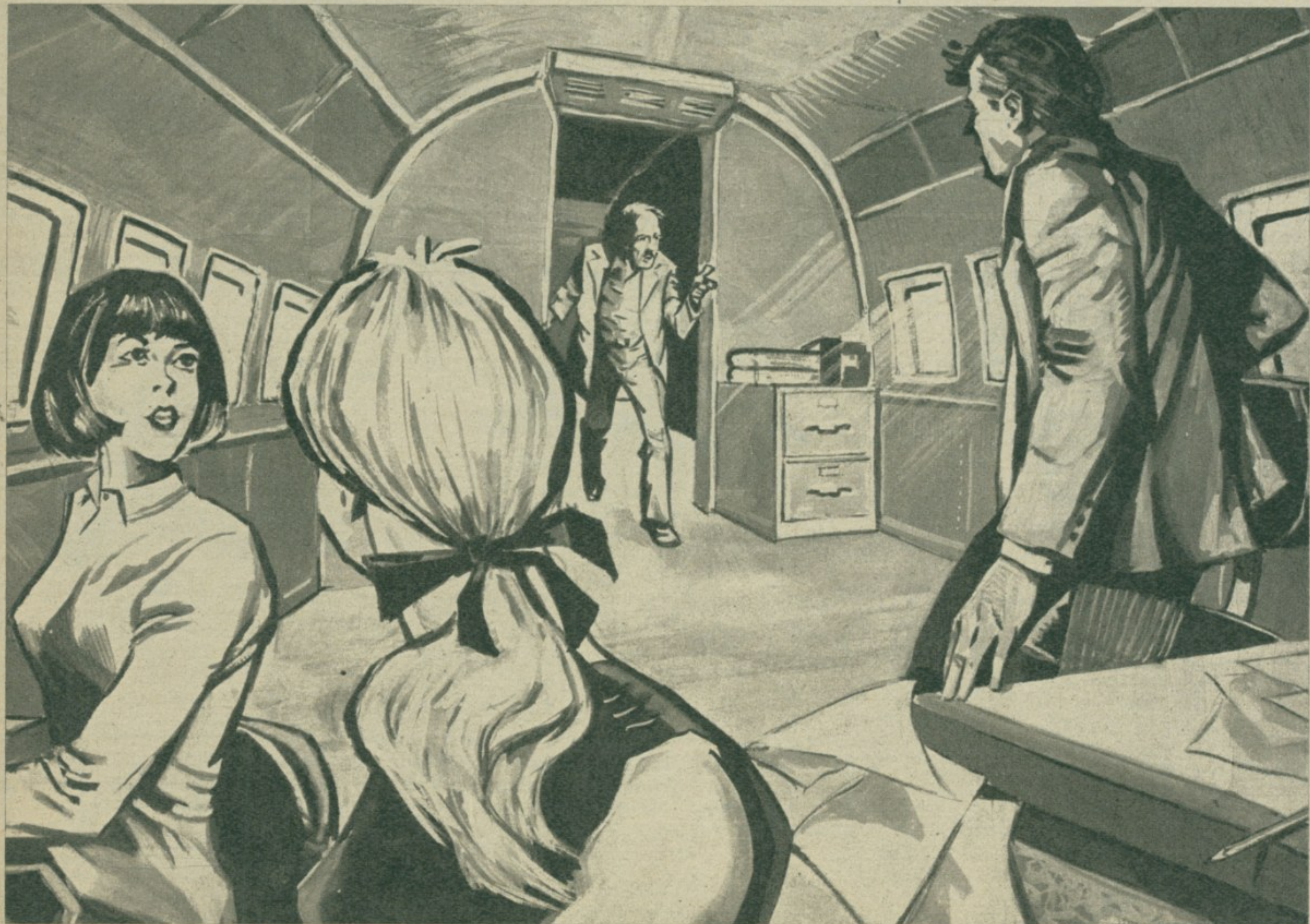
Неко време озбиљно се сумњало да су га Хојсон и Бакстер убили по нечијој наруџбини. Заиста, нико није видео шта су та двојица радила иза преграде. Ипак, банкар није било тако лако изгурати кроз врата, која је, уз то, с муком требало држати отворена. Ако ништа друго, дактилографкиње би морале чути гушање у репу авиона.

— Да — додавали су други — али, ако су га претходно убили?

На ово питање одговорио је сам леш Алфреда Левенстејна, пронађен нешто касније у водама Ламанша. Лекарским прегледом утврђено је да је банкар умро од давлена, што значи да је у ваздуху још био жив.

После овога, још је највероватније да Левенстејнови сарадници, једини сведоци тајанственог догађаја, нису говорили истину. То наводи за сасвим нову, за пањујућу претпоставку — да се радило о великој међународној завери у коју су били уплетени и најповерљивији људи омаже-ног зеленаша.

У том случају, план је савршено изведен. Истражна комисија није успела ништа да докаже и досије је остао отворен.

— Господине Хојсоне — рекао је узбуђено слуга — тамо нема никога!

КРАЉ ВУКАШИН МРЊАЧЕВИЋ

Уувена браћа Мрњавчевићи, Вукашин и Угљеша, који се толико помињу у нашим народним песмама, били су веома утицајни још у доба цара Душана. Трећи брат Гојко није историјска личност. Угљеша је био намесник у Требињу, а Вукашин је 1350. године жупан у Прилепу у Македонији. Касније је проширио власт и прогласио се за краља. После пада Једрена и Вукашину и Угљеши било је јасно да су они на реду и да ће турски цар Мурат I ударити на њих. До битке је до-

шло 26. септембра 1371. године на реци Марици. Турци су српску војску изненадили на спавању и сатрли је. Ту је погинуо и краљ Вукашин. Наследио га је син Краљевић Марко, најомиљенији јунак народних песама.

Вукашинов грб је девојачка глава са круном и шлемом. Неки извори помињу и грб са шлемом, плаштом и штитом на коме је орао са крстом и четири поља са словима.

Млади морнарички официр Луј Мисон, потомак старе и чувене племићке породице са Југа Француске, бесциљно је лутао улицама Рима. Његов брод „Викторија“ био је у сидрен у Напуљу, морнари су добили неколико дана одсуства, а он је одлучио да ускршње празнике те 1690. године проведе у италијанској престоници. Али, Рим га није занимао нити је ишта под небеском капом могло да га разведри.

Мисон је патио због несрећне љубави. Његову драгу, Беатрису ди Санта Марта, удали су родитељи против њене воље за старог и богатог племића, гувернера острва Мартиник и Кариба. Беатриса је сва у сузама отпутовала с мужем, очајан Мисон прекинуо је везу с породицом и родним крајем и отиснуо се на море.

СРОДНЕ ДУШЕ

Шетајући тако улицама Рима и не примећујући ништа око себе Мисон је ушао у једну црквицу. Изненада, пао му је на памет да се исповеди. Примио га је отац Карачоли коме је било 35 година и који је међу осталим доминиканским калуђерима уживао глас чудака.

Реч по реч, Мисон и отац Карачоли осетили су да су просто створени да се удруже и предузму нешто вели-

ко. Отац Карачоли читао је Платона и Томаса Мора. Он одавно машта о идеалној држави у којој ће уместо новца, силе и друштвених разлика, владати љубав, једнакост, слобода и племените идеје. Мисон га је слушао као опчињен, и он је свим срцем за такву државу, па новац га је и одвојио од његове љубљене Беатрисе.

Послеподне је прошло за трен, а предвече су се договорили да се отац Карачоли укрца са Мисоном на „Викторију“ и, пошто се разуме у медицину, замени оболелог бродског лекара. Уговорено је да крену за Напуљ већ сутрадан.

Капетан „Викторије“ барон Еспалингус није имао ништа против новог лекара, надзорник палубе бивши гусар Маркантонио Феролес још мање. Тако је једног лепог јунског дана „Викторија“ дигла сидро и запловила према Антилским острвима у Средњој Америци. У луци Ла Рошел Мисона је чекало писмо којим му је млађи Беатрисин брат јављао да је гувернер Мартиника напрасно умро и да је његова драгана удовица и — слободна!

Мисон је био ван себе од среће и нестрпљења. Ништа мање нестрпљив није био ни отац Карачоли. Стално је правио планове како да се докопа неког далеког острва, али сви су били веома тешко остварљиви. Да са шачицом завереника отме „Викторију“ уопште није долазило у обзир, а да сачека и нападне неку енглеску ла-

ЖИВЕЛИ БЕР

ђу није имао стрпљења. Морао се задовољити да заједно с Мисоном и Феролесом убеђује и придобија посаду.

ГОСПОЂА ЈЕ У САЛОНУ!

Срећа им се осмехнула ка да су били на два дана пловидбе од Мартиника — на видику се појавила енглеска лађа „Винчелси“. Сада је био прави тренутак за акцију! „Викторија“ се приближила „Винчелсију“ и отворила ватру. Капетан Еспалингус није имао времена ни да се освести од чуда а добио је метак у груди. Завереници су, на челу са Мисоном који је сада био најстарији официр, навалили на Енглеze.

Рањених и мртвих било је и на једној и на другој ст-

рани. Отац Карачоли исповедао је самртнике, преврћао осакаћене, шуцао. Најзад је енглески капетан Дејвид Равенсдал дао Мисону мач у знак предаје. Изгубио је две трећине посаде али је и „Винчелси“, који је са Јамајке пловио за Лондон, претворен у олупину. Мисон је наредио Феролесу да се лађа испразни и потопи.

— Брод је на дну, капетане! — реферисао му је Феролес после краћег времена. — Госпођу сам отпратио у наш салон!

— Какву госпођу? — зграутоуће Мисон.

— Па, младу даму са „Винчелсија“!

— Надам се да сте били учтиви! — рече му Мисон и пође у салон да се и лично у то увери.

Чим је отворио врата, уочио се од изненађења. Заробљеница је била његова Беатриса која је, после смрти мужа, само сањала да се што пре домогне Француске. Зато се и укрцала на „Винчелси“. Мисон је био ван себе од среће.

Карачолију ни на ум није падало да настави према Мартинику. Он је сматрао да је кућну час да се неш-

то предузме и да је „Викторија“ јака лађа која може да издржи дугачак пут до Африке и Мадагаскара. Остали су се сложили.

— А шта ћемо са заробљеним Енглеzима? — приметио је Мисон.

— Копоно није далеко, даћемо им чамце, а они који желе са нама у земљу среће, добро су дошли! — одговорио је Карачоли.

СВИ ЗА ЈЕДНОГ!

Компликације су се, међутим, појавиле тамо где их је Мисон најмање очекивао.

— Ја ћу с Енглеzима! — тужно, али одлучно изјавила је Беатриса. — Ти си заборавио на дужност, ова лађа припада нашем краљу Лују XIV! Ти си командант, а не гусар. Не желим да те видим како висиш као најгори злочинац!

Сада је Мисон изгубио стрпљење:

— Овде заповедам ја и ти ћеш ме слушати! У свету влада мржња, ropство и неједнакост, а довољно је мало храбрости да би се жи-

Карачолија и Мисона примио је на „Пеликану“ лично Тју, полугусар — полугангстер, наоружан до зуба и искићен

ПА СТАЛИЈА!

Један њлемеић, један калуђер и један гу- сар основали су на Мадагаскару идеал- ну државу која је њтрајала 230 дана

вело у срећи и слободи. Сви људи су браћа. Ми ћемо заједно с овим Енглезима основати срећну републику у коју ће моћи да дођу сви, и Шпанци, и Скандинавци, и Холанђани, и Црнци. Укинућемо нације, земља ће се звати Либерталија (Слободна), а њени становници Ли-
бери (латински: Слободни).

Беатриса је само плакала и није показивала нимало разумевања за овако племени те идеје. Али, морала је да остане на „Викторији“.

Истога дана приређено је велико славље. На јарбол је свечано подигнута нова застава, плава са белим словима **ЛИБЕРТАЛИЈА**. У истом тренутку топовски пуцањ објавио је рађање нове државе о којој нико на свету осим ове шачице људи није имао појма. А они су, богу иза леђа, на отвореној пучини, полагаали заклетву да ће бити верни републици и закону чија је парола, много пре великог утопистичког покрета XIX века, гласила: „Сви за једног, један за све!“

Беатриса је за време овог историјског тренутка седела у својој кабини и горко плакала. Она није положила заклетву јер је била заробљеница. Зарекла се да Мисона неће више погледати, нити му се обратити све док се налази под утицајем тог „ђаволског попа.“

ЦРНИ ПЕЛИКАН

„Викторија је имала мирно море, дани су текли једнолично у разговорима и плановима за Либерталију. Најзад се на северо-истоку указало копно — толико жељено острво Мадагаскар! И баш тада је у живот будућих Либерта ушао „трећи велики“, чувени амерички гусар Том Тју.

Сусрет није био нарочито срдчан: морнари са „Викторије“ угледали су дивну црну корвету „Пеликан“ на којој се вијорила црвена застава и одмах погодили да су пред њима гусари. Они су, уосталом, били веома одомашени у водама око Африке. Мисон је командовао: „Сви на бојна места!“, али је Карачоли, убеђен у исправност своје ствари, желео да преговара. Са „Пеликана“ су одговорили да их очекују.

Било је то први пут да Том Тју прима такву посету.

Карачолија и Мисона увели су у бродски салон где их је дочекао лично Тју, полу-гусар-полугангстер, наоружан до зуба и искићен златом и драгим камењем. У једном уху звецкала му је минђуша.

Шта? Либерталија? Град среће? Том Тју био је запањен. Он се годинама бавио гусарењем, Мадагаскар је сматрао за свој посед, и сада му је неко најозбиљније и најватреније предлагао да се потчини закону и стави у службу републике и слободе. Истина, понуђен му је положај министра морнарице будуће либерске флоте, али је све то ипак веома смешно.

Но, догодило се немогуће. Најопаснији пират Индијског океана подлегао је шарму оца Карачолија и после обилног ручка наредио да се на јарбол „Пеликана“ истакне застава Либерталије.

ТРИ МИНИСТРА

Карачоли, Мисон и Тју одмах су се договорили да главни град Либерталије подигну на неколико километара од обале, покрај реке. Либерталија ће бити република којом ће руководити њих тројица у својству комесара са најширим овлашћењима. Сви Европљани који прихвате принципе нове државе могу да постану њени поданици. Домороци са Мадагаскара такође су грађани Либерталије и имају иста права као и сви остали.

Одлуке ће се доносити гласом, сви ће имати право гласа. Хришћанска вера је обавезна, али ће се упростити колико је то највише могуће. Либери ће говорити не ком врстом есперанта, на бази латинског, италијанског и француског језика и мадагаскарског дијалекта. О томе, као и о новој граматици, побринуће се отац Карачоли.

Сва три комесара уживаће иста права, али ће поделити ресурсе. Карачоли ће се бринути о судству и спољним пословима, а биће и верски поглавар државе. Као прво мораће да успостави пријатељске односе с бројним домородачким племенима и њиховим краљевима.

Мисон ће бити министар унутрашњих послова и главни задатак му је да се позабави изградњом модерног,

добро утврђеног града. Том Тју је, као што су му и обећали, постао заповедник морнарице коју ће „обогатити“ гусарењем. За себе и своју посаду моћи ће да задржи две трећине плена са ухваћених бродова. Том Тју био је, наравно, одушевљен.

Тако је на Мадагаскару никао нов град. Зграде су направљене од дрвета, за тамошње прилике најбољег и најприступачнијег материја-

стамбене куће биле су једнаке — да се не би родила завист.

Само је Беатриса, на очајање Луја Мисона, остајала хладна. Она је и даље живела на „Викторији“ која се љуљушкала и луци и Мисона није хтела да удостоји ни једним јединим погледом.

На дан завршетка Либерталије приређена је велика свечаност са поздравним го-

Овај стари цртеж приказује како је вероватно изгледао град Либерталија на Мадагаскару

ла. У самом центру подигнута је „Кућа за састанке“ која је била и општина и берза рада и „Кућа за благо“, истовремено и банка и палата правде. Висока тврђава бранила је улаз у луку.

А ГДЕ СУ ЖЕНЕ?

Мадагаскарци су у почетку веома неповерљиво гледали на хуку и буку коју су изазвали странци, али када су видели лепи град, раскрајили су се и стали да доносе на пијаву пиринач, поврће, воће, живину. До ушију холандских, француских, енглеских и шпанских пирата који су гусарили у тим водама допрле су приче о Либерталији и они су хрлили да је виде, а многи су и остали. Било је довољно да положи заклетву и подигну себи кућу од дрвета. Све

ворима и осталим. Свима су била пуна срца, свако је хтео нешто да каже. Карачоли је блистао, остварили су се његови снови. Он је узбуђено изјавио да је град слободних људи најзад постао стварност, за пример и изазов читавом свету.

Затим је узео реч Том Тју. Он је одушевљено рекао да је Либерталија диван град, али му недостају — жене! „Либери треба да стварају породице, за добро саме републике. Краљ Антенуре је, на жалост, забрањив својим поданицима да дођу на ову свечаност. Зар не би било племенито ослободити антемурске жене и понудити им лепши и достојанственији живот? Жене и мушкарци су, најзад, равноправна бића!“

И да би поткрепио своје речи Том Тју је победоносно завршио: „Ми ћемо вам дати пример! Ако комесар Мисон не жели да се ожени

племенитом Беатрисом ди Санта Марта, ја сам готов да то одмах учиним!“ Буран плесак поздравио је његов говор. Мисон, који је силом довео Беатрису на ову свечаност, рекао јој је тихим, опасним гласом да му сада не прави неприлике и тешко њој ако не пристане да му буде жена!

Свадба је прослављена на лицу места. Невеста се, међутим, одмах повукла изговарајући се главобољом и отрчала да се закључа у своју кабину. И даље није хтела да чује за Мисона и остале „злочинце“.

СРЕЋА У ПЛАМЕНУ

Али, Либерталији није био суђен дуг живот. Прво је Том Тју брзоплето опљачкао неколико домородачких села. Затим су Либери почели да отимају мадагаскарске жене. Узалуд су Карачоли и Мисон покушавали да одрже ред. Када су, за пример другима, осудили на

смрт човека који је убио свог суседа и отео му жену, побунио се Том Тју и ослободио га. Букнуло је непријатељство и дошло је до „грађанског рата“ између званичних власти у лицу Мисона и Карачолија и бунтовника.

Овакву ситуацију једва је дочекао краљ племена Антемуре — напао је Либерталију, побио многе белце и запалио град. Преживели су покушали да се спасу повлачећи се према луци и бродовима. Том Тју је погинуо од копља, Карачоли је добио стрелу посред груди. Главу су извукли само Мисон и шачица морнара. И Беатриса која ионако није мрдала са „Викторије“.

„Викторија“ је дигла сидро и пуном брзином напустила опасне воде. Мисон је тужно гледао Либерталију у пламену, град снова и среће који је живео само 230 дана.

ЦРНА БРАДА И ИНДИЈАНЦИ

ДЕСЕТ МИНУТА ДО СМРТИ

Четвртог децембра 1956, неколико секунди пре 16 часова и 19 минута, Чарлс Вајта, капетана констелејшна који је летео према Њујорку, наједном је заслепео јак црвенобели блесак. Један млазњак компаније TWA проишао је крај пилотске кабине. Помоћни пилот Холт стигао је само да крикне. Авион је задрхтао и почео да пропада.

Први је проговорно капетан Вајт:

— Команде не раде! — Посада је ћутала. Тајак је владао ваљда секунду, а онда капетан укључи звучник и обрати се путницима: — Овде заповедник авиона, догадио се судар... Вежите се... Припремите се за принудно слетање... Молим за потпун ред!

Механичар Гринвеј покушао је да извести центар за везу у Њујорку о несрећи али радио-веза била је прекинута. Покидане су и сајле за покретање пераја на крилима. Авион је и даље пикирао према земљи.

Капетан Вајт одлучио је да покуша чемогуће. Повукао је све четири команде за гас и бензински мотори констелејшна су заурлали. Авион који је до тог часа оштро пикирао, услед силне убрзања, пропео се. Нос му се окренуо навише и он се усправио. Био је то задњи час, шума се цриела на свега 1500 метара!

ДЕСИЛА СЕ ГРЕШКА

У њујоршком центру за летење Дејв Ричардсон и Мел Сусман, дежурни крај радарских екрана, пратили су лет констелејшна и боинга TWA компаније.

— Дејв, твој је констелејшн на 3000 метара? — запитан је Сусман.

— Тачно на 3000 метара — одговори Ричардсон који је био задужен да води рачуна о лету констелејшна.

— Добро — рече Сусман — онда ћу ја подићи мој млазњак на 3300 метара.

На радарском екрану све је изгледало у реду. Раздаљина између два авиона износила је у вертикали 300 метара. Контролори лета због тога нису сматрали за потребно да обавештавају пилоте о међусобном положају два авиона. Нису ни били дужни да то учине. Ни кад су се на екрану апарати укрстили, није регистровано ништа необично јер су авиони отишли сваки на своју страну што је значило да су наставили лет. Одједном Сусман се укочио у својој столици: у слушалицама је зачуо глас пилота боинга који му је саопштио да је малочас имао судар.

— Дејв! — повика Сусман — Мој боинг је имао судар! Је ли све у реду са твојим констелејшном?

Дејв Ричардсон је сместа укључио радио:

— Овде центар за летење Њујорк. Лет 853, одазовите се. — Али, нико се није јављао. Тајак Ричардсону је било јасно да се десила не-

Капетан Чарлс Вајт је знао да су свим путницима, посади и њему избројани последњи тренуци, али је ипак покушао немогуће

ка грешка и да се горе одиграва драма. Алармирани су сви аеродроми у околини.

ИМА ШАНСИ — НЕМА ШАНСИ

Горе у ваздуху Вајт је водио тешку борбу за животе 44 путника и

пет чланова посаде, са малим изгледима на спас. Оштећени авион сад се вртео у круг и при том нешто мало померао напред. Вајт који је био искусан пилот, у рату је управљао „летећом тврђавом“, покушао је да савлада то завошење тако што је леве елисе окретао брже од десних. Овим маневрисањем пошло му је за руком да колико-толико доведе лево крило у повољан положај. Међутим, то није би-

ла једина његова бртва. Нека жена није могла да издржи, почела је да кука и запомаже. Прегило је да међу путницима избије паника.

— Смирите се, госпођо, — рекао је Вајт одлучним гласом. — Не ометајте ме! Све ће бити у реду!

Механичару Гринвеју пошло је за руком да успостави радио-везу са Центром за летење у Њујорку.

— Овде 853, имали смо судар. Контрола над авионом немогућа. Падамо, висина 2000 метара.

У 16 часова и 26 минута, пет минута после судара, кад је капетану Вајту успело да макар донекле контролише авион, Гринвеј се јавио Центру:

— Постоји шанса да се извучемо! Авион је исправљен. Дајте нам правац летења за аеродром Кенеди.

У том тренутку упао је у разговор капетан Вајт:

— Немогуће! Авион је изгубио висину. Идемо на принудно слетање! Припремите се!

Испред њих се налазио један брежуљак. Лево — није се видело ништа. Десно — језеро. Поред брда била је мала ливада.

— Хајдемо на њу! Па шта буде! — предложи Холт.

Авион се приближавао заравни. Указаше се кровови кућа, крошње дрвећа. Капетан се последњи пут обратио путницима:

— Слећемо! Припремите се! Дошао је тренутак!

ПРОКЛЕТИ ПОЈАС

У следећем тренутку авион је ударио трбухом о земљу. Лево крило закачило је једно дрво и откинуло се. Авион је лоскочио у вис и с треском ударио о ледину, један пут, други пут и најзад остао спљоштен на земљи. Букнуо је пламен тридесетак метара увис. Из запаљене олупине почеше да искачу људи. Вајт, Гринвеј, Холт, помажу им.

— Јесу ли сви изашли? — упитао је капетан јер није било времена за бројање. Тада је угледао стјуардесу која се мучила да неког извуче из авиона. Утрчао је у огњену чељуст, један војник никако није могао да се ослободи појаса. Наредио је стјуардеси да изађе и сам покушао да распетља појас.

Драгоцени тренуци пролазе... Ево их крећу према излазу. Заглушујућа детонација... експлодирао је резервоар с бензином.

Кад се пожар стишао, спасилачка екипа угледала је два угљенисана леша: били су то капетан Вајт и онај несрећни војник.

☆☆☆

Истрага која је одмах поведена утврдила је како је дошло до несреће. По свој прилици услед нагиба терена над којим су летели, констелејшн и боинг напали су се једног тренутка, пре корекције висине, на релативно истим а апсолутно различитим висинама. Управо их је корекција довела на исти ниво. Облаци су онемогућили да се авиони виде и млазњак је својим левим мотором разнео готово цео реп Вајтовог констелејшна. При том је и сам изгубио добро парче свог крила у дужини од седам и по метара! Срећом, он је успео да исправи апарат и спусти се на аеродром Кенеди.

Четрдесет двогодишњи капетан Вајт, који је иза себе оставио троје деце — два сина и ћер — сахрањен је на гробљу ратних ветерана Арлингтону.

Ј. Д.

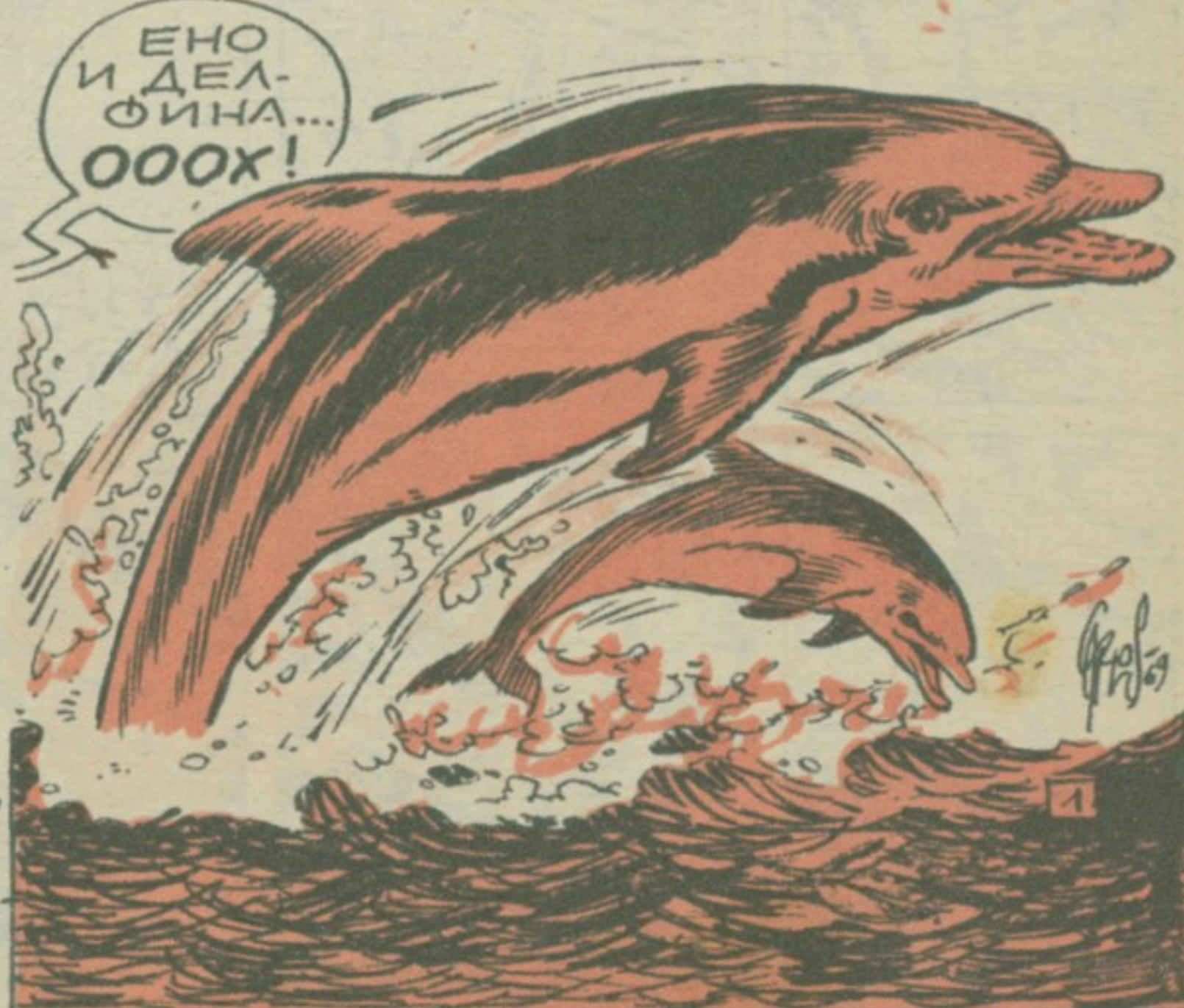
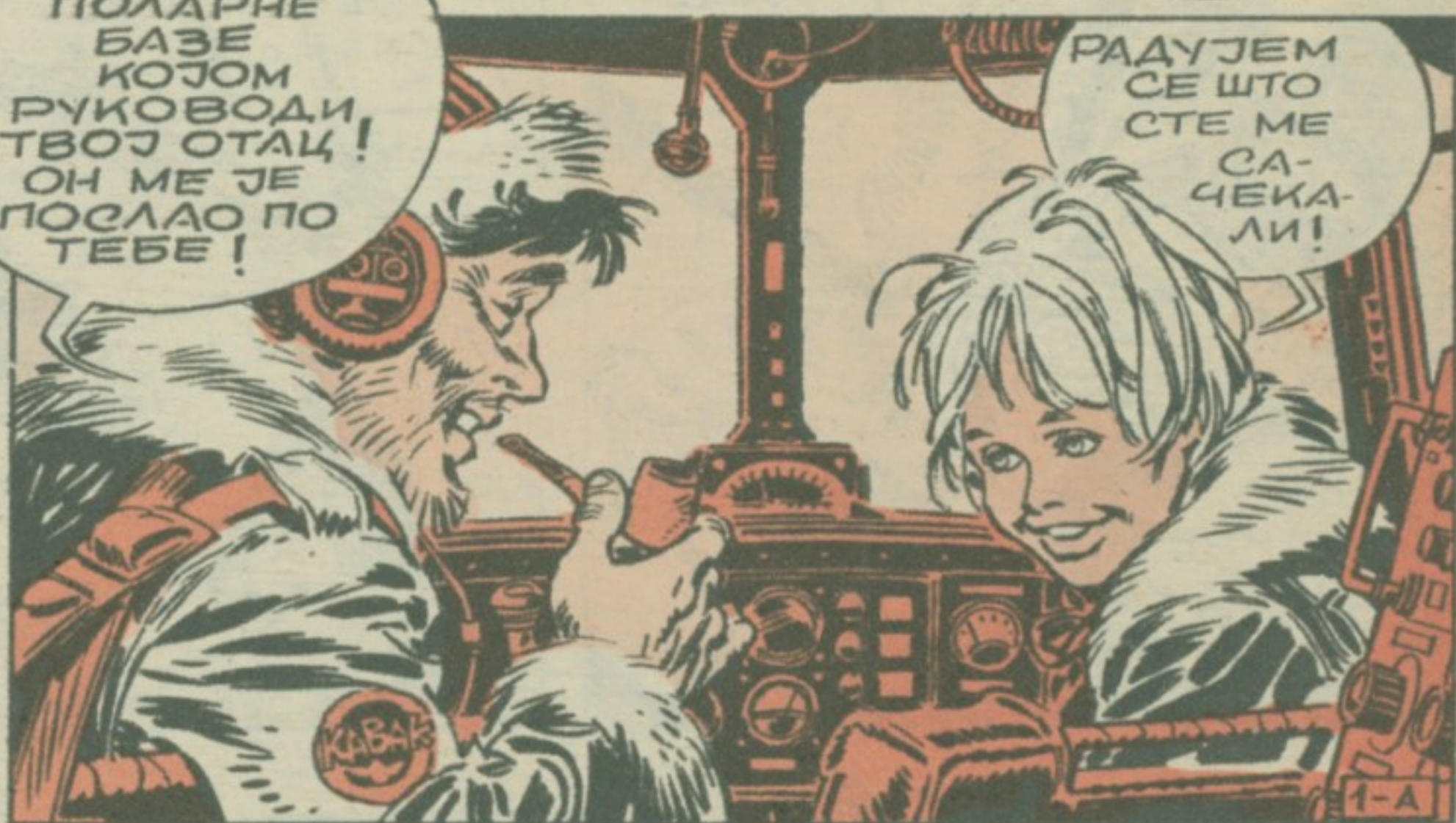
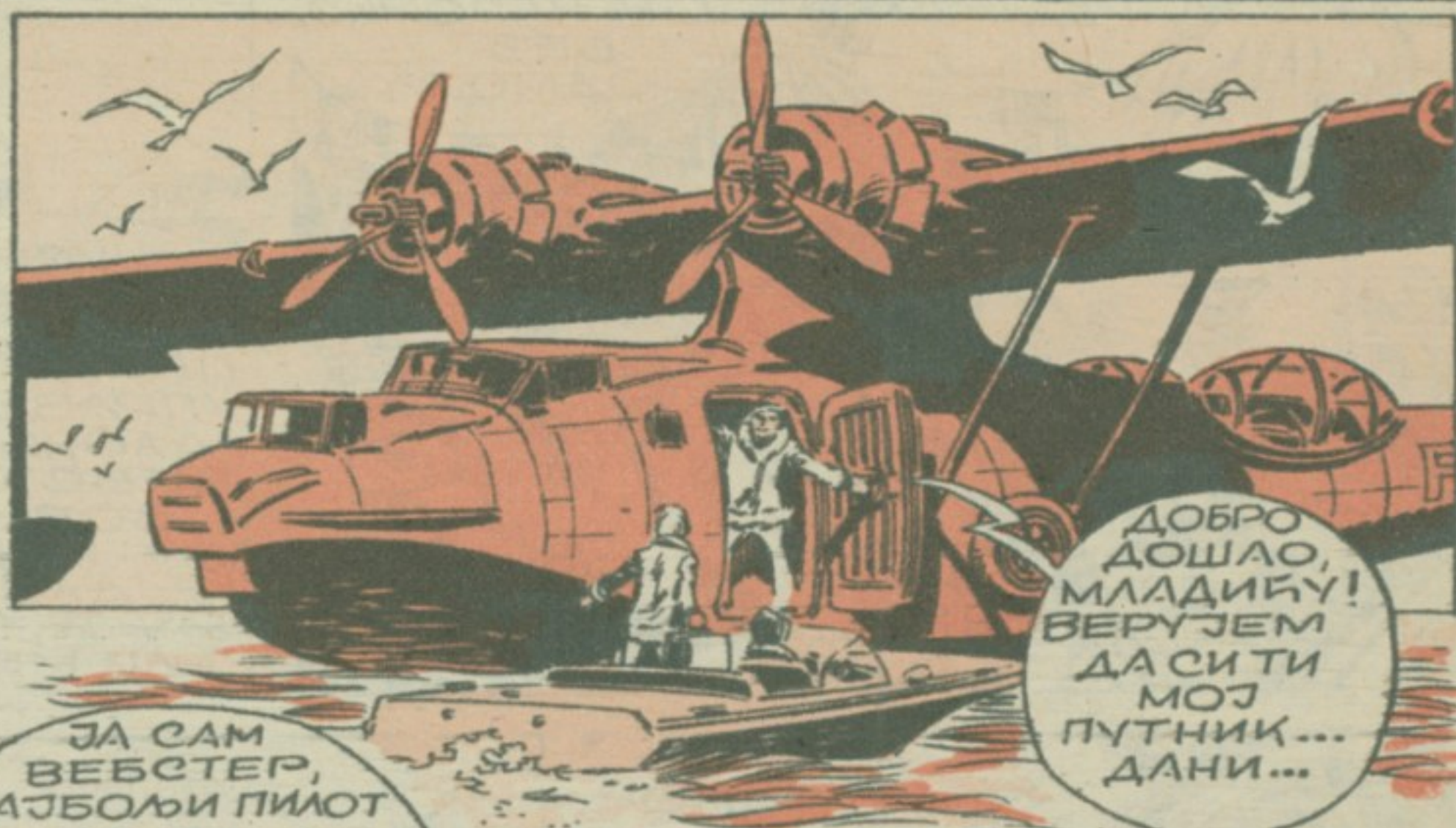
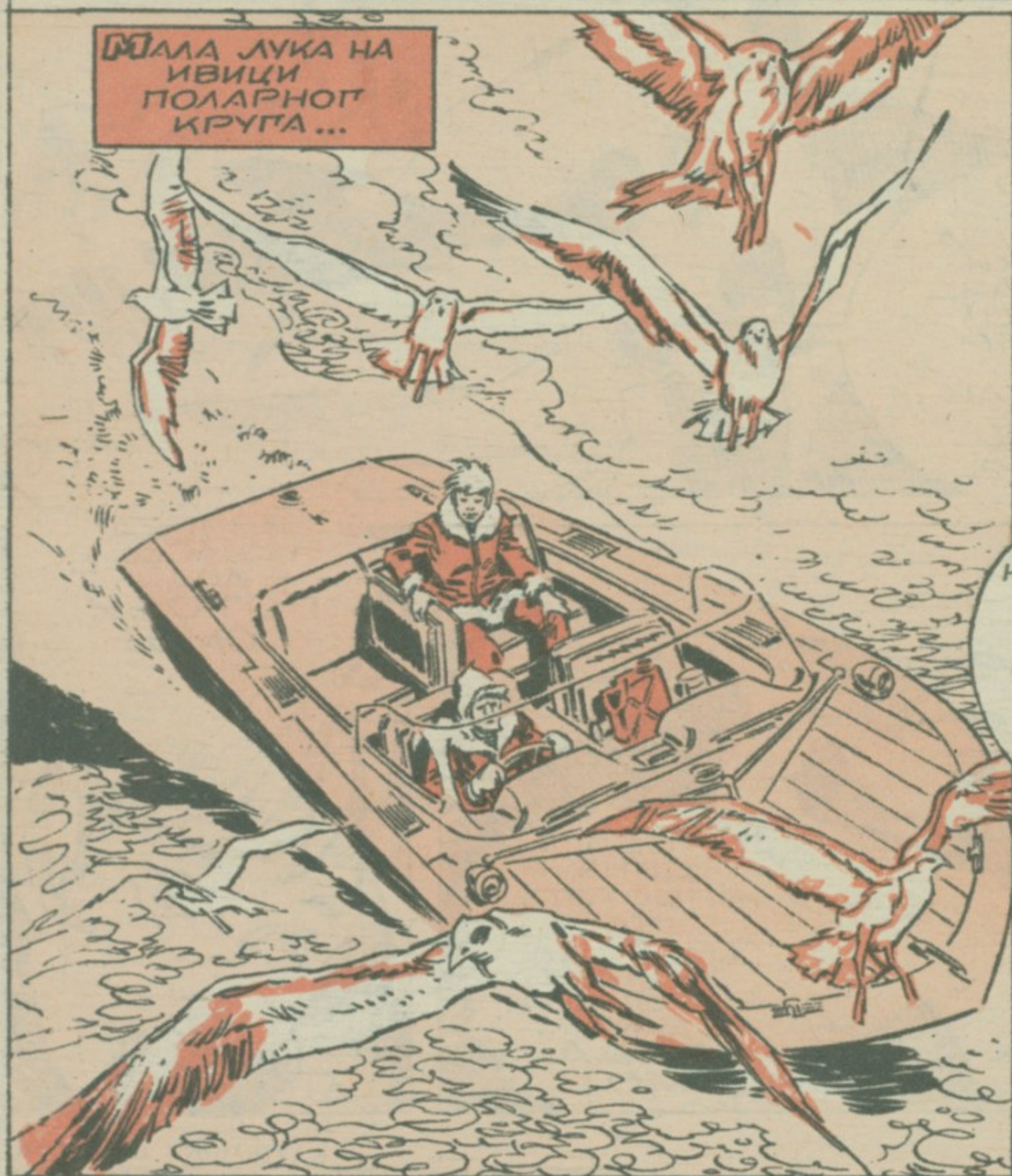

Храбри капетан
Чарлс Вајт

Помоћни пилот Холт стигао је само да крикне: један боинг проишао је поред саме кабине.

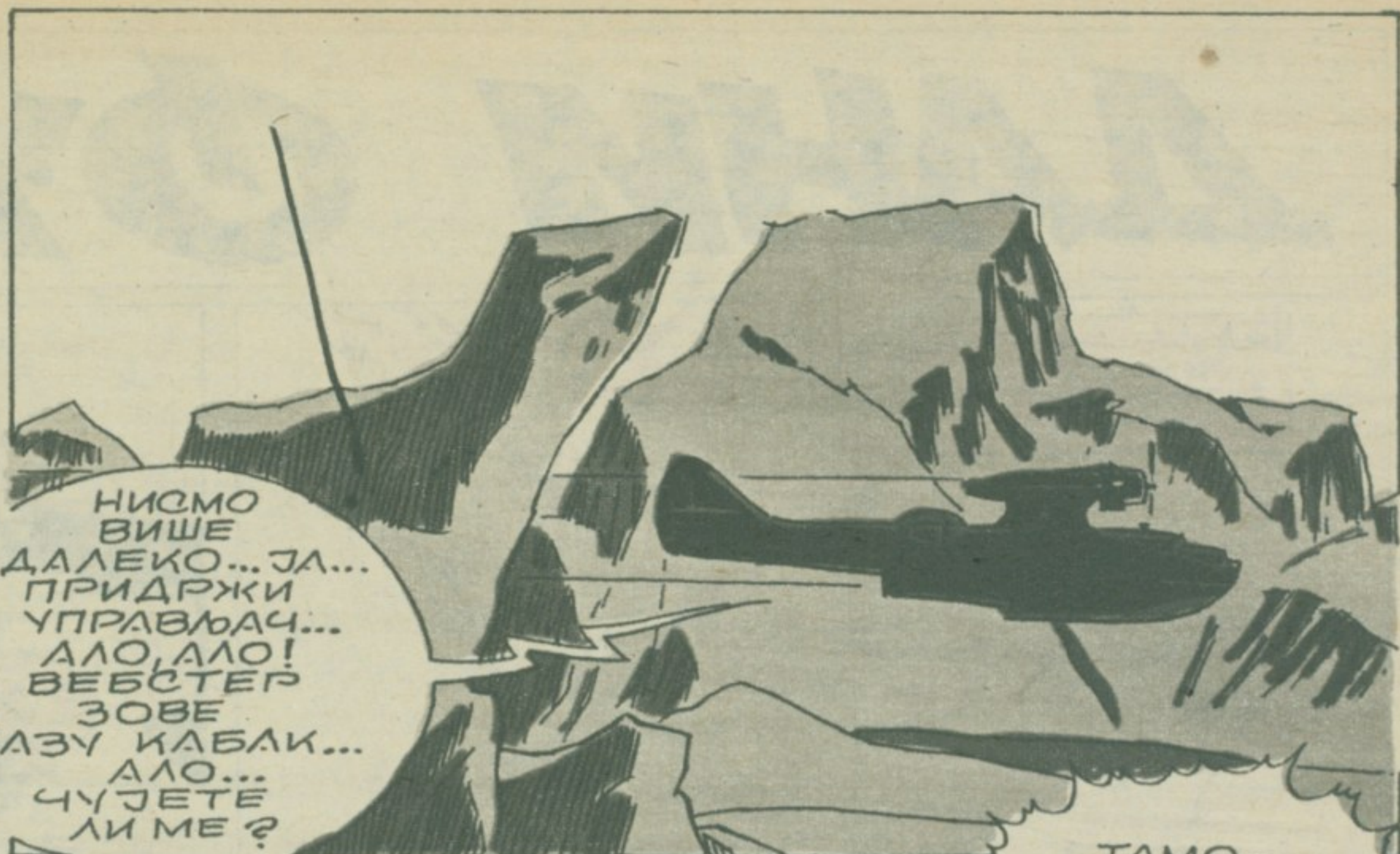
ДАНИ БУТУРО

НЕШТО
НИЈЕ
У
РЕДУ?

ЈА... НЕ... ОБИЧ-
НА ВРТОПЛА-
ВИЦА... РАДИО
САМ НАПОРНО,
БЕЗ
ОДМОРА...

НИСМО
ВИШЕ
ДАЛЕКО... ЈА...
ПРИДРЖИ
УПРАВЉАЧ...
АЛО, АЛО!
ВЕБСТЕР
ЗОВЕ
БАЗУ ИБАКИ...
АЛО...
ЧУЈЕТЕ
ЛИ МЕ?

ДО
БАВО-
ЛА...
ЈА...
ААООО

ГОС-
ПОДИНЕ
ВЕБ-
СТЕР!

ГОСПО-
ДИНЕ
ВЕБСТЕР,
ШТА
ТРЕБА ДА
УЧИНИМ...
ОДГОВОРИ-
ТЕ МИ...
ПАДА-
МО!

ТАМО...
ИСПРЕД
НАС...
ЛЕД...
ПОТОВИ
СМО!

ПРРАК!

ААААХ!

2-B

ДАНИ ЈЕ ОСЕЋАО
ДА ТОНЕ У
МРАК...

А ЗАТИМ ЈЕ
ЧУО СТРАХОВИТ,
ЗАГЛУШУЈУЋИ
ПРАСАК...

ОДЈЕДНОМ
МУ ЈЕ ПОСТАЛО
ВЕОМА ХЛАДНО.
ОЧИ СУ МУ
БИЛЕ ЗА-
ТВОРЕНЕ
А КРОЗ
ПЛАВУ
КАО ДА СУ
ЈУРИЛЕ СЛИКЕ
ИЗ ДЕТИЊСТВА.
ОН И ОТАЦ...
ЛЕТИ... А
ОНДА ЈЕ
НАСТАЛА
ТМИ-
НА.

3-A

... А КАДА СЕ
ОСВЕСТИО...

ШТА СЕ... КО
СТЕ ВИ?
НЕСРЕЋА...
ГДЕ ЈЕ
ПОДИН
ВЕБ-
СТЕР?

ТО ЈЕ
ВАША
ЗАСЛУГА,
ДОК-
ТОРЕ
ДОСИ-
ЈАН!

ХВАЛА,
ЛИЈА! БЕЗ ТЕ-
БЕ НЕ БИСМО
ОДНЕЛИ
ОВУ
ПОБЕДУ!

3-B

О ЧЕМУ ТО
ГОВОРЕ?
ТО ЈЕ
ДОК-
ТОР...
У ТОМ
КОСТИ-
МУ?

ЈЕСТЕ ЛИ ОБАВЕСТИЛИ
МОЈ ТАТУ О УДЕСУ?
ОН ЈЕ ИИЖЕ.
ЊЕР У
БАЗИ
КАБАК...
ХОБЕ
ЛИ
ДОБИ?

ЗАДА-
НАС ЈЕ ТО
НЕМОГУЋЕ,
ДАНИЈЕ-
ЛЕ!
СПАВАЈ...
ЈОШ СИ
СЛАБ...

ЗАСПАО ЈЕ ...

ОЗ-
ДРАВИ-
ЋЕ,
ЗАР
НЕ?

ТО ЈЕ
САМО ПИТАЊЕ
ВРЕМЕНА... ОЗДРАВИЋЕ,
СИГУРНО! ИРИС БЕГА НЕ-
ГОВАТИ ДО НАШЕГ ПО-
ВРАТКА С КОН-
ГРЕСА!

ШОК
ЈЕ БИЛА
ТОПЛА...
ДАНИЈУ СЕ
ЧИНИЛО
ДА ЈЕ
ДУГО
СПАВАО...

ГЛАВА
МИ ГОРИ...
СИГУРНО
ИМАМ
ТЕМПЕРАТУРУ...
ТРЕБА МИ МА-
ЛО... СВЕЖЕГ
ВАЗДУ-
ХА...

4A
© EDITIONS LOMBARD

НЕ!
ЈА ТО
САЊАМ...
НЕМО-
ГУЋЕ...
ТРОПСКИ
ПЕЈ-
ЗАЖ!

ТО СУ ДОКТОР И
ОНА ДЕВОЈКА...
ОТИШЛИ СУ У НЕ-
КОЈ МАШИ-
НИ КОЈА
НЕ ПОС-
ТОЈИ...

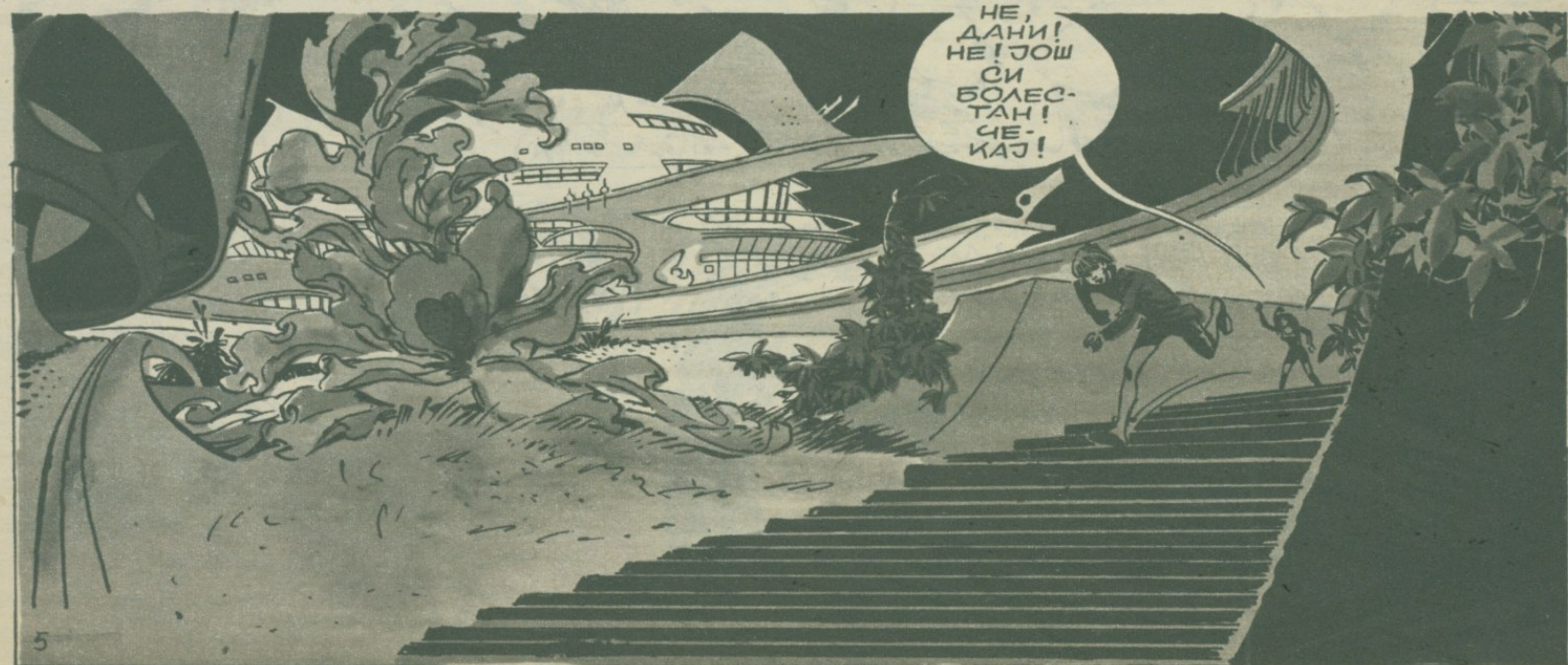
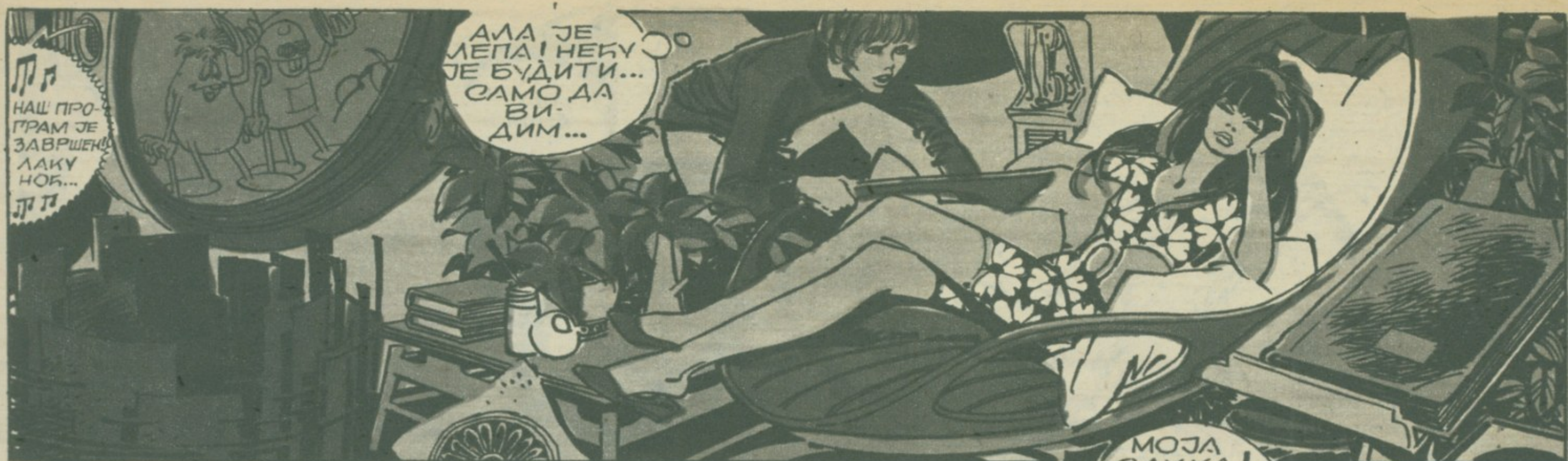

МОРА ДА САМ У
БУНИЛУ... ПА ОВО ЈЕ
ПОЛАРНИ
КРУГ...
СВУДА
ТРЕБА
ДА ЈЕ
ЛЕД...

!!!

4-B

ДАНИ ЈЕ ТРЧАО...

У ПЛАВИМУ СЕ ОКРЕТАЛО...

...ПОСРТАО ЈЕ...

ЗЕМЉА МУ СЕ ИЗМАКЛА

НАПУСТИО ЈЕ БОРБУ

ОК! ЈА САМ ТЕ ОПОМЕНУЛА!

ДАНИ, СИРОТИ ДАНИ! КАКО СИ УОПШТЕ МОГАО ДА ТРЧИШ?

МОЈ ТАТА... ЗАШТО НЕ ДОБЕ?

ДАНИ, ВИДИМ ДА ТИ МОРАМ РЕКИ... НЕШТО СТРАШНО И НЕВЕРОВАТНО...

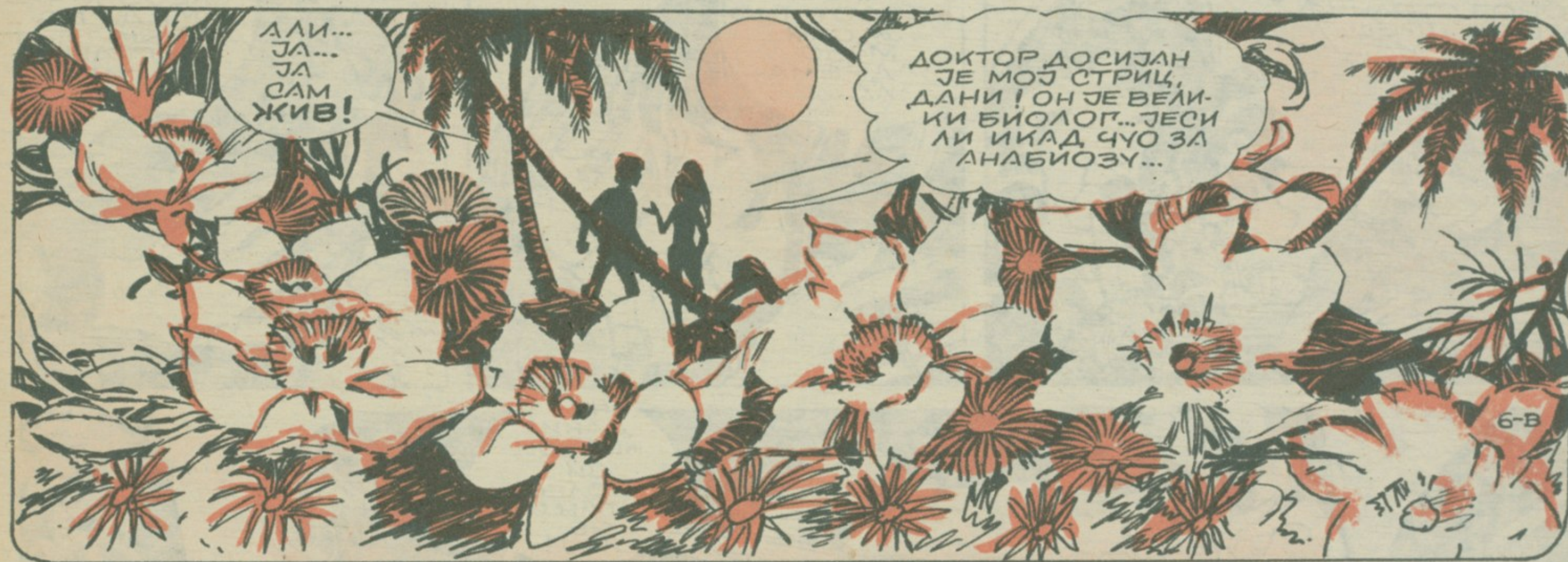

НЕ ТРЕБА ДА ОЧЕКУЈЕШ СВОРТАТУ! ОН ЈЕ УМРО ЈОШ 1990... А САД ЈЕ 2104. ГОДИНА!

ШТА? ТИ СИ ЛУДА!

ПОКУШАЈ ДА СХВАТИШ... ВИДЕО СИ ОНЕ НОВИНЕ... ИЗ ТВОЈ СУ ВРЕМЕНА... ЧИТАЛИ СМО О ТВОЈОЈ НЕСРЕБИ... СМРТИ...

АЛИ... ЈА... ЈА САМ ЖИВ!

ДОКТОР ДОСИЈАН ЈЕ МОЈ СТРИЦ, ДАНИ! ОН ЈЕ ВЕЛИКИ БИОЛОГ... ЈЕСИ ЛИ ИКАД ЧУО ЗА АНАБИОЗУ...

ДА, УШКОЛИ! АНАБИОЗОМ ЗОВУ НЕКУ ВРСТУ ПОВРАТКА У ЖИВОТ. ПОСЛЕ ДУЖЕГ ИЛИ КРАЋЕГ УСПОРЕНОГ ЖИВОТА, КАД СУ СВЕ ЖИВОТНЕ ФУНКЦИЈЕ СМАЊЕНЕ И УСПОРЕНЕ...

ВЕОМА СИ УЧЕН! ДА, ТО ЈЕ АНАБИОЗА! ДАНАС НАУКА УВЕЛИКО КОРИСТИ АНАБИОЗУ...

НА ПРИМЕР, КОД АСТРОНАУТА ИЗАЗИВАЈУ НЕКУ ВРСТУ ЗИМСКОГ СНА...

ТАВЕШТАЧКА ХИБЕРНАЦИЈА ПОСТИЖЕ СЕ НА ТЕМПЕРАТУРИ ОД -273 СТЕПЕНА. ВРЕМЕ ЈЕ ПОБЕЂЕНО. ПОВРАТАК У ЖИВОТ ВРШИ СЕ ПО ЖЕЛИ...

И ТЕБЕ СУ ПРО-БУДИЛИ ЗАКВАЉУ-ЈУЋИ АНАБИ-ОЗИ! НАЈВЕ-ЋИ УСПЕХ МОЈ СТРИЦА!

ПРЕ 6 МЕСЕЦИ ЈЕДНА ГРУПА НАУЧНИКА...

...ОТКРИЛА ЈЕ, ЗАРОБЉЕ-НЕ У ПОЛАР-НОМ ЛЕДУ...

ОСТАТКЕ СТАРОГ АВИОНА. СПАВАО СИ 135 ГОДИНА...

7-A

НЕМО-ГУЋЕ! У ТАК-ВИМ УСЛО-ВИМА ЧОВЕК НЕ МОЖЕ...

АЛИ, ТИ СИ ТУ! МОЈ СТРИЦ КАЖЕ ДА ЈЕ ПРАВО ЧУДО ШТО СУ ТИ МОЖДА НЕ КЕЛИЈЕ...

...ОСТАЛЕ НЕОШТЕРЕ. НЕ! ОН ЈЕ ЧИ-ТАВ ЖИВОТ ПОС-ВЕТИО БАШ ТОМЕ ПРОБЛЕМУ МОЗГА! ШЕСТ МЕСЕЦИ ТЕ ЈЕ НЕГОВАО И... "ВАСКРСАО"...

ЈА... НЕ... ПУЋИ ЋЕ МИ ПЛАВА!

МОРАШ СЕ НАВИЊИ НА ТУ МИСАО... ТО ЈЕ НАЈВАЖ-НИЈЕ! СУТРА ЋЕМО НА ПЛАЖУ... А МОЈ СТРИЦ ЋЕ ТИ БОЉЕ ОБЈАСНИ-ТИ...

...КАД СЕ ВРАТИ С МЕСЕЦА ГДЕ СЕ ОДРЖАВА ЈЕДАН ВАЖАН ЛЕКАРСКИ КОН-ПРЕС!

7-B

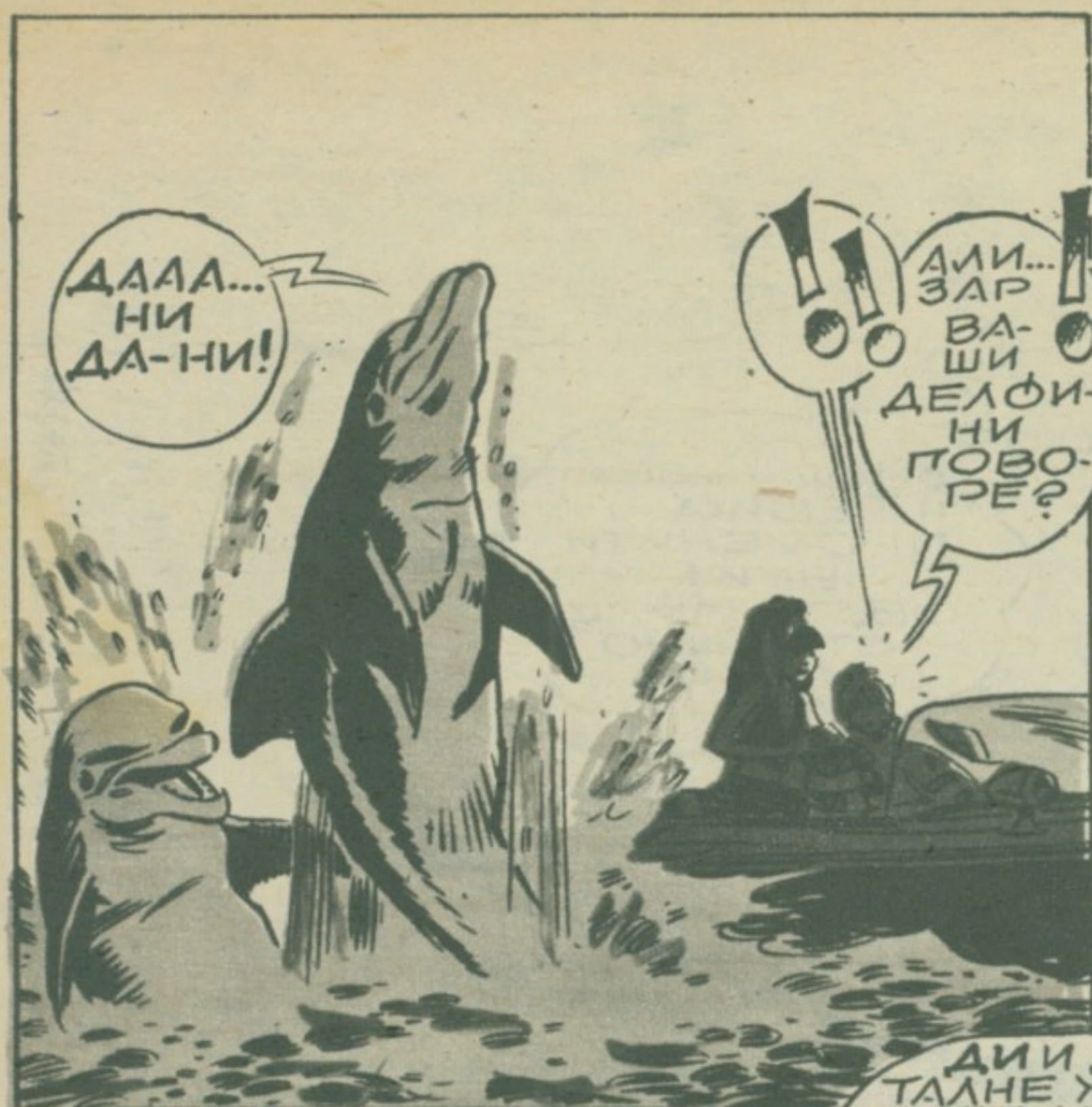
ПРИМЕНОМ ЗАКОНА АНТИ-ГРАВИТАЦИЈЕ (О ЧЕМУ СУ НАУЧНИЦИ РАЗМИШЉАЛИ ЈОШ У 20 ВЕКУ) РЕШЕН ЈЕ ПРОБЛЕМ БРОДОЛОМА. БРОДОЛОМ, ЗАПРАВО, ВИШЕ НИЈЕ БИЛО, БЕЗ ОБЗИРА НА НЕПОГОДЕ И ТЕЖИНУ БРОДОВА...

'ДРАВО, ИРИС!

ДОБАР ДАН, ДИ! ОВО ЈЕ НОВИ ПРИЈАТЕЉ, ДАНИ... ДА-НИ... ПОКУШАЈ!

ДДАА...
НИ
ДА-НИ!

ДИИ...
ЗАР
ВА-
ШИ
ДЕЛОИ-
НИ
ГОВО-
РЕ?

ПОСЛЕ ЧОВЕКА... ДЕЛОИН ЈЕ
НАЈИНТЕЛИГЕНТНИЈЕ ЖИВО
БИЋЕ НА СВЕТУ! ЊЕГОВ МОЗАК
ТЕЖАК ЈЕ ПРЕКО 250
ГРАМА! ЈОШ У ТВОЈЕ
ВРЕМЕ НАУЧНИЦИ СУ ПОКУ-
ШАВАЛИ ДА СЕ СЊИМА
СПОРАЗУМЕВАЈУ. БИОЛОГ
ЛИЛИ ВЕК ОНДА ЈЕ ПРОУЧА-
ВАО ЊИХОВЕ ГЛАСОВЕ И
ГОВОРНЕ МОГУЋНОСТИ...

ДИИ ДА СУ ЕКСПЕРИМЕН-
ТАЛНЕ ЖИВОТИЊЕ... НАУЧИЛИ
СУ ПРЕКО 1000 РЕЧИ. ДОДАЈ
МИ ТУ ОПРЕМУ, ИДЕМО ДА ПОСЕТИ-
МО ЊИХОВ ПОДВОДНИ "ДВОРАЦ"
МИКРОФОНИ ОМОРУЋАВАЈУ
РАЗГОВОР ПОД
ВОДОМ!

2-A

ДВОРАЦ
ДЕЛОИНА...
ОАН-
ТАСТИЧ-
НО!

НАЛАЗИ-
МО СЕ
У МОР-
СКОМ
КАЊОНУ
ТОНГА...
НАЈЛЕП-
ШЕМ НА
СВЕТУ!

ДИИ ДА
КАО
ПРАВИ
ДОМА-
БИНИ,
ЗАБАВ-
ЉАЛИ
СУ
ДАНИ-
ЈА И
ИРИС...

10

ИЗНЕНАДА
СЕ ПОЈАВИО И
ТРЕЋИ
ДЕЛОИН И
КАО ДА ЈЕ
ДОНЕО
НЕКУ
РКАВУ
ВЕСТ...

ШТА
СЕ
ДО-
ГОДИ-
ЛО?

НЕ ЗНАМ!
ОНИ ИЗМЕЂУ
СЕБЕ
ПОВОРЕ
СВОЈИМ ЈЕЗИ-
КОМ! АЛ' ИЗ-
ГЛЕДА
НЕШТО ОЗ-
БИЛНО!

ДИИ ДА
НАС
НЕКУД
ВОДЕ!

ПО-
ЋИМО
ЗА
ЊИМА!

АЈКУ-
ЛА!

БЕЛА...
НАЈЉУБИ
НЕПРИ-
ЈАТЕЉ
ДЕЛОИ-
НА!

БЕЛА АЈКУЛА МОЖЕ ДА ДОО-
ТИГНЕ 8 МЕТРА. НЕЗАСИ-
ТА ЈЕ...

АЈКУЛА КАО ДА ЈЕ
ОКЛЕВАЛА. БИЛА ЈЕ ЈОШ
МЛАДА И НИЈЕ СЕ УСУЊИ-
ВАЛА ДА ДИРЕКТ-
НО НАПАДНЕ...

ПОКУШАЛА
ЈЕ СА
ИЗНЕНАД-
НИМ
ПРЕПЛАДОМ
АЛИ ЈЕДИ
ИЗБЕ-
ГАО
НА-
ПАД...

БРАВО,
ДИ!

ЧУВАЈ
СЕ!
ВРАЋА
СЕ...
ОНА ЋЕ...

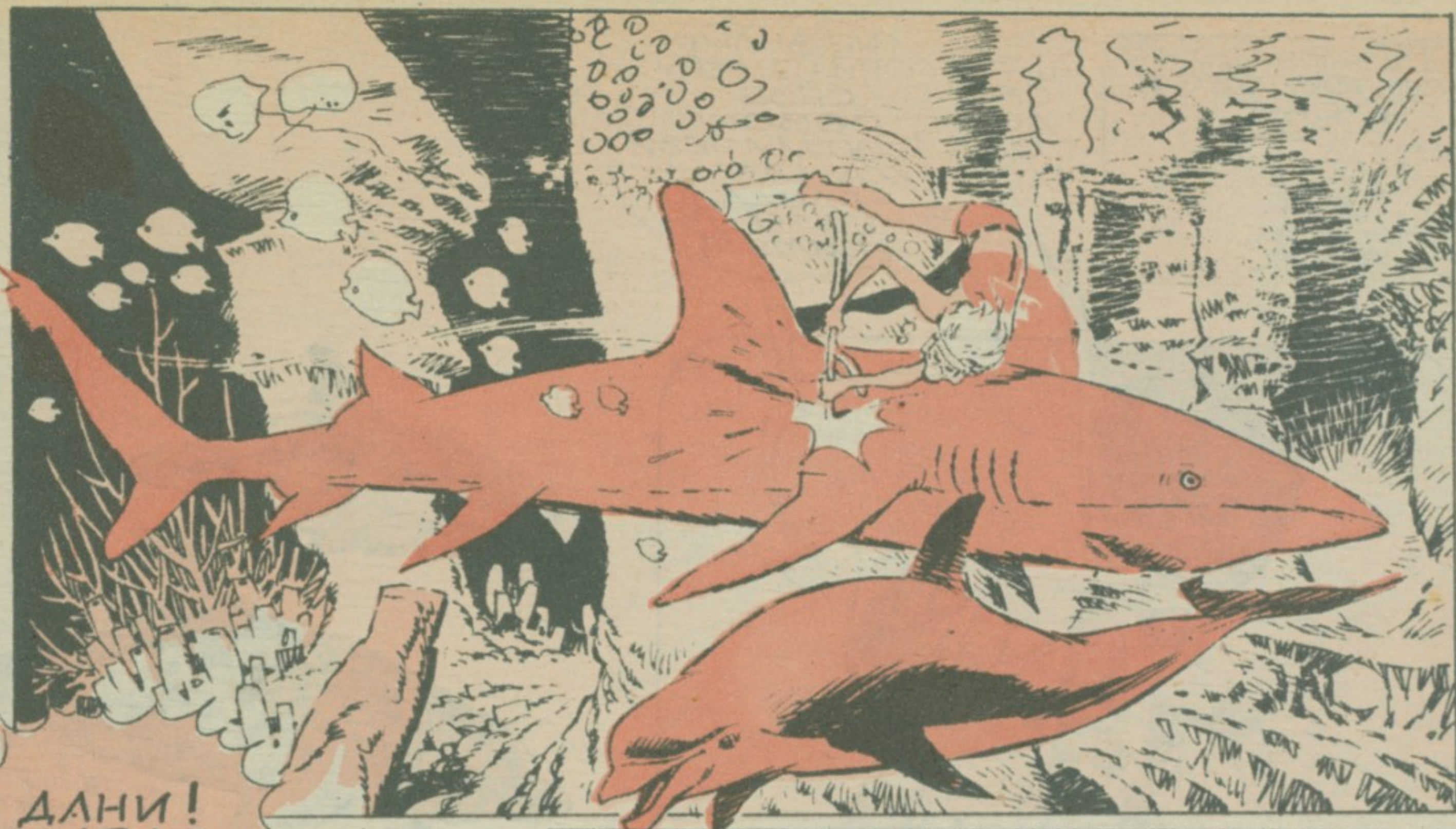

ОООХ!
НЕ?!
НЕ!

3-B

ДАНИ!
ЧУВАЈ
СЕ!

ДАНИЈЕВ "МАЧ" ПОГООДИО ЈЕ НА
ПРАВО МЕСТО. ИПАК, ЛОШЕ БИ СЕ
ПРОВЕО ДА ДЕЛФИН НИЈЕ ДО-
ВРШИО ЗАПОЧЕТИ ПОСАО...

4-A

СМРТНО
РАЂЕНА,
БЕЛА
АЈКУЛА
ПОТО-
НУЛА
ЈЕ НА
ПЕШ-
ЧАНО
ДНО...

ПОБЕД-
НИЦИ СУ
ИЗРО-
НИЛИ...

ДАА-НИИ
ДАА-НИИ

АПЛАУДИРАЈУ ТИ!
ПРИХВАТИЛИ
СУ ТЕ...
БИО
СИ
СТРА-
ШАН!

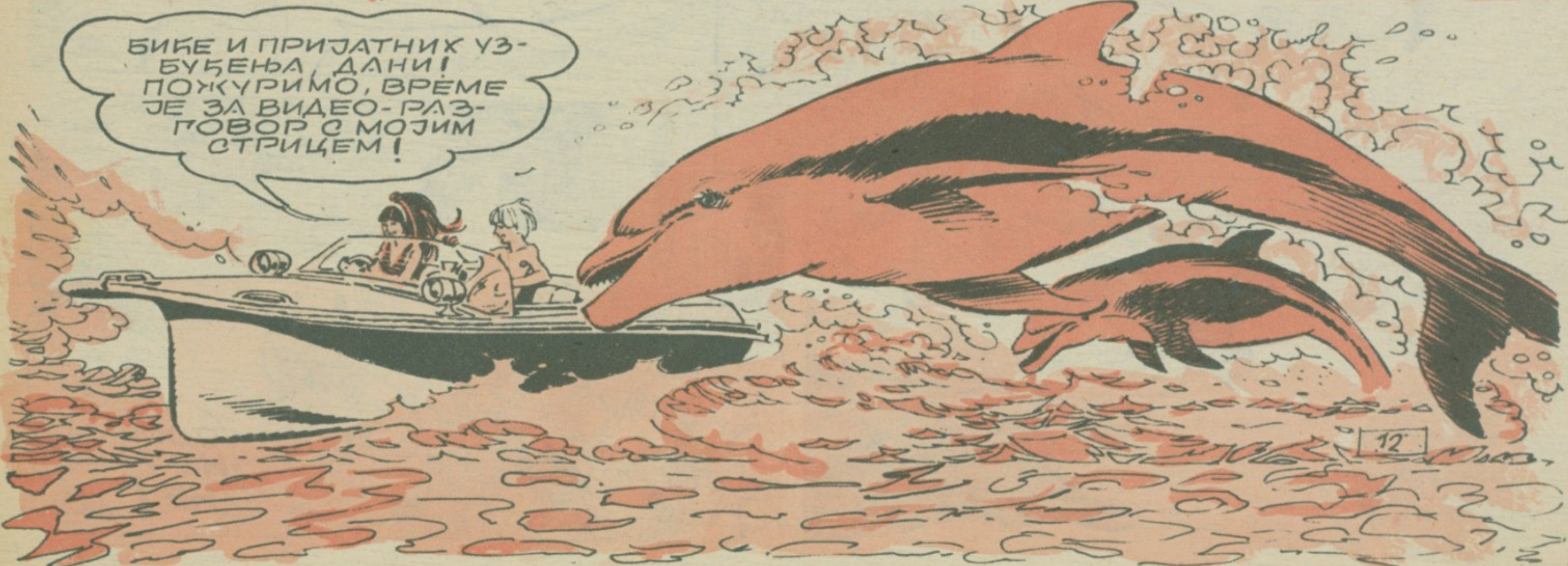
ПОС-
ТУПИО САМ
КАО МОЈ
УЗОР ОД ПРЕ
135 ГОДИНА...
КАО
ТАР-
ЗАН!

ТАР-
ЗАН?
НЕКИ
ТВОЈ
ПРИЈА-
ТЕЉ?

ПА...НИЈЕ
ВАЖНО! ЧУЈ,
ИРИС, ЈЕ
ЛИ УТВОРМ СВЕ-
ТУ ИЗ 2104.
ГОДИНЕ
УВЕК
ОВАКО
УЗБУДЉИ-
ВО?

БИЋЕ И ПРИЈАТНИК УЗ-
БУЋЕЊА, ДАНИ!
ПОЖУРИМО, ВРЕМЕ
ЈЕ ЗА ВИДЕО-РАЗ-
ГОВОР С МОЈИМ
СТРИЦЕМ!

12

МАЛО
КАСНИЈЕ...

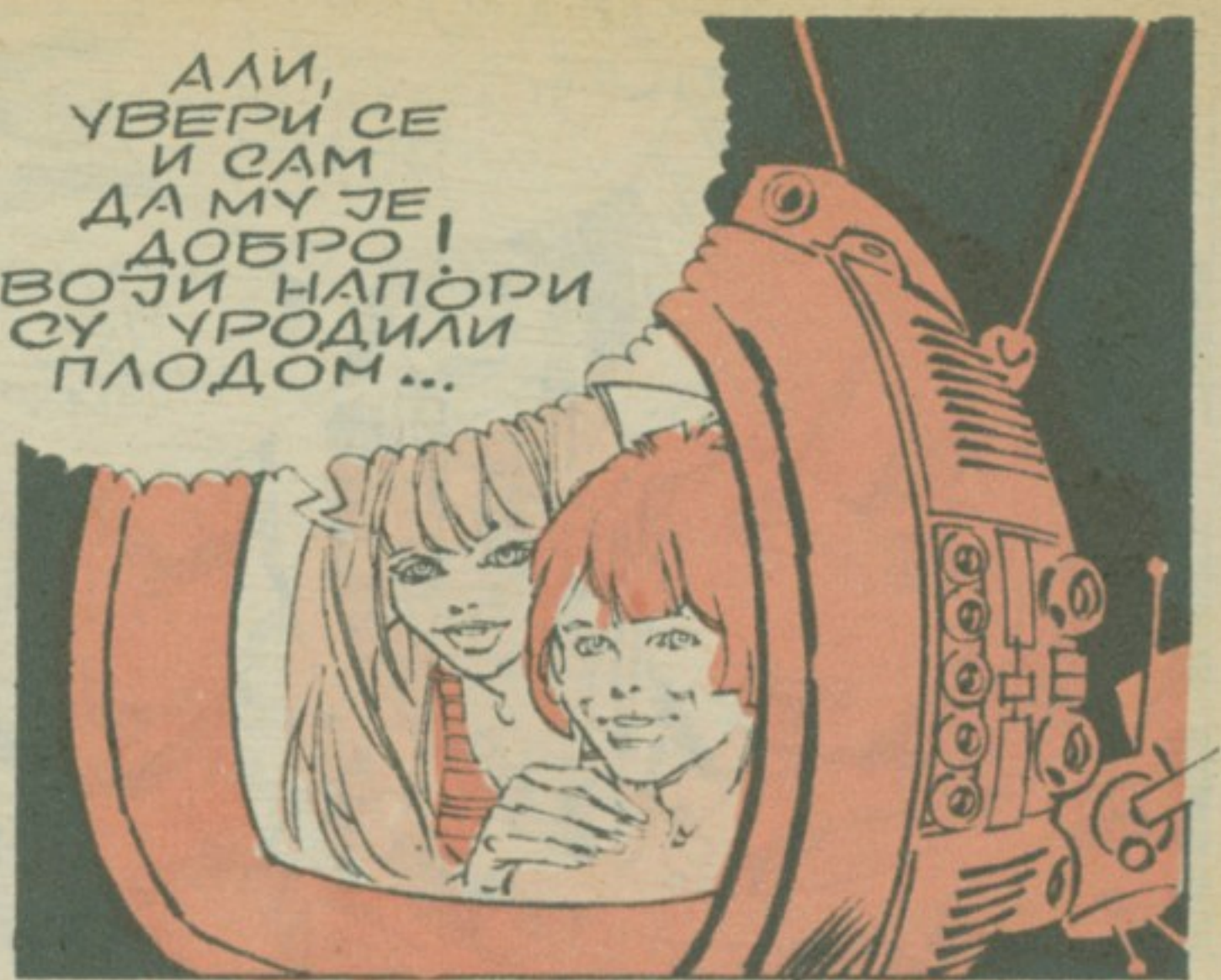
Б333
Б333

СИГ-
НАЛ
СЕ
УПАЛИО!
ЗО-
ВЕ
СТРИЦ...

ИРИС, КОНГРЕС
ЈЕ ПРОДУЖИО РАД...
ОСТАЉУ НА МЕСЕ-
ЦУ! КАКО НАШ БОЛЕС-
НИК? НАДАМ
СЕ ДА ГА НЕГУЈЕШ
КАКО
САМ ТИ ПРЕПО-
РУЧИО...

ОВАЈ...
ХМ...
ВЕЋ
ЈЕ
МАЛО
ПЛИ-
ВАО...

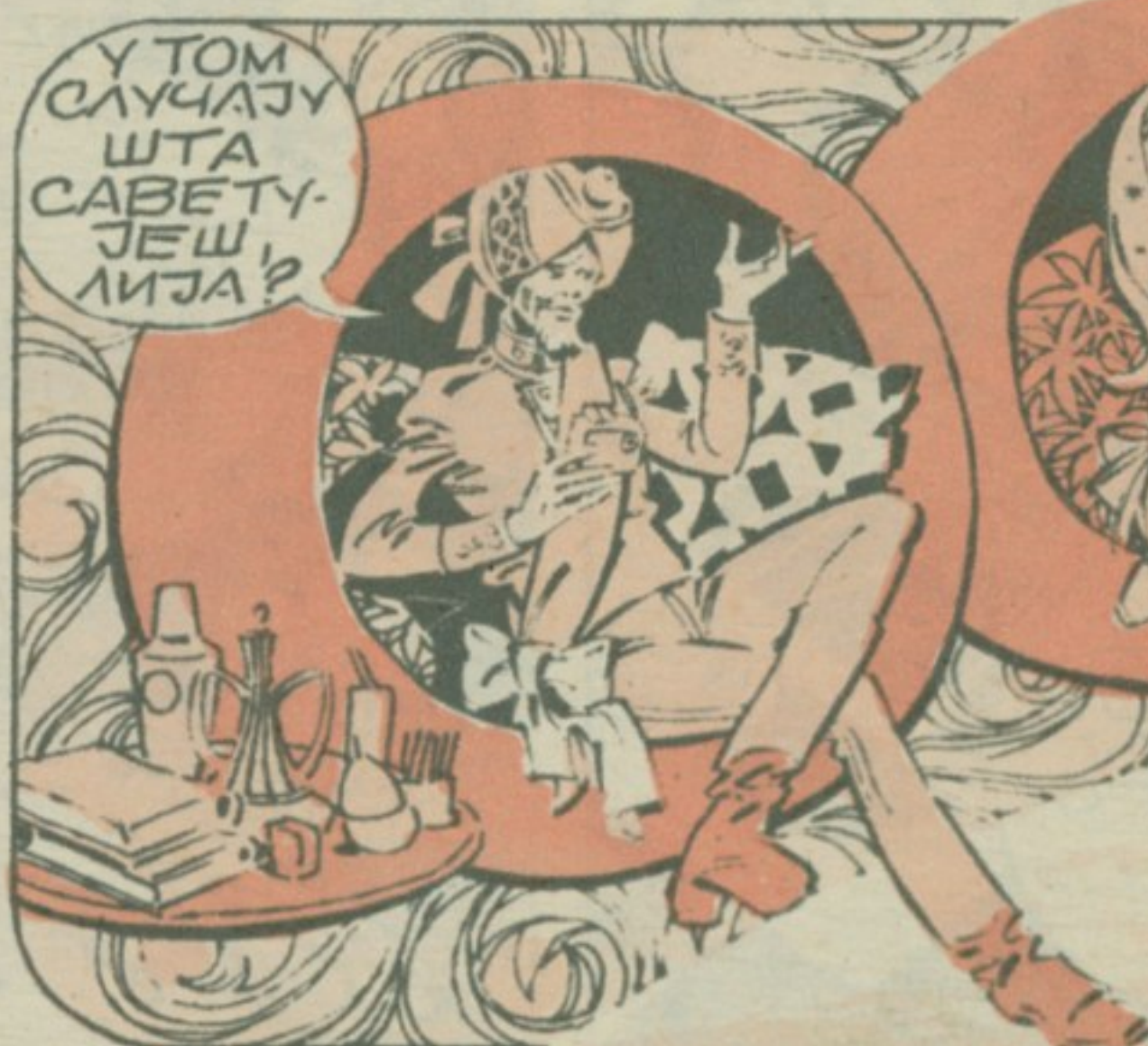

АЛИ,
УВЕРИ СЕ
И САМ
ДА МУ ЈЕ
ДОБРО!
ТВОЈИ НАПОРИ
СУ УРОДИЛИ
ПЛОДОМ...

И ВЕРУЈ МИ, ЛЕПО СЕ
ПРИЛАГОДИО НАШЕМ
ЖИВОТУ...

ХМ...О
АЖУ-
ЛИ БЕ
СИГУР-
НО
ПРЕКУ-
ТАТИ!

У ТОМ
СЛУЧАЈУ
ШТА
САВЕТУ-
ЈЕШ,
ЛИЈА?

ШТА
БИХ ЈА
КАО БОЛНИ-
ЧАРКА
МОГЛА
ДА КА-
ЖЕМ...

АЛИ, КАКО
МИ СЕ ЧИНИ
ДА СЕ НАШ ПРИ-
ЈАТЕЉ ПОТПУ-
НО ОПОРАВИО
ЊЕГОВО
ПРИСУСТВО
ОВДЕ НА МЕ-
СЕЦУ МНОГО
БИ ЗНАЧИ-
ЛО...
МИСЛИМ
ЗБОГ
КОНГРЕ-
СА

ЧОКОРО...

НЕМОРУЋЕ!
ЗАР СЕ ТЕК
ТАКО МОЖЕ
СТИЋИ ДО
МЕСЕЦА,
ИРИС?

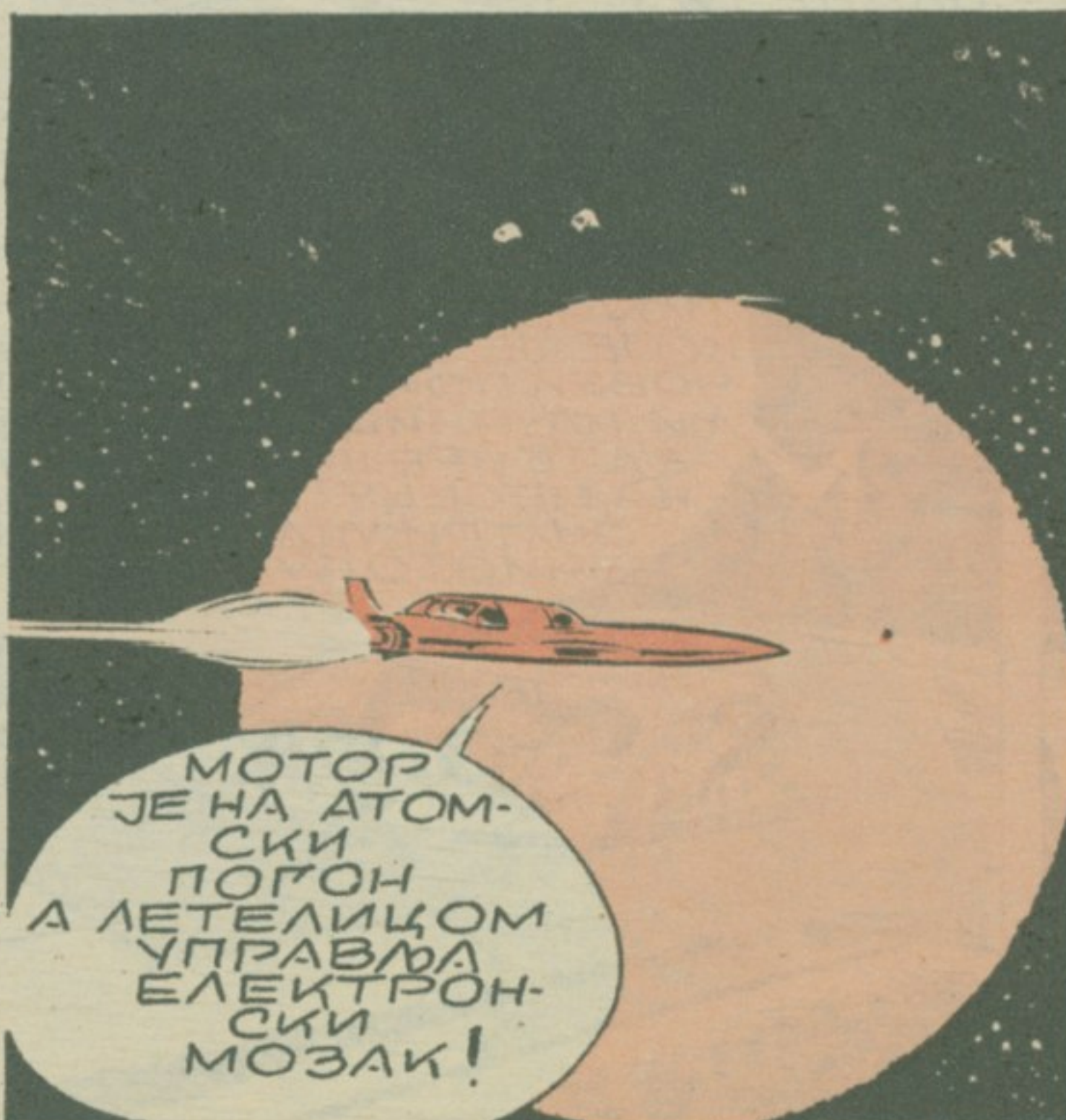
СИ-
ГУРНО
ДА
МОЖЕ!
УКРЦА-
ВАЈ СЕ!

СЕ-
КАШ ЛИ СЕ
ШТА САМ ТИ
ГОВОРИЛА
О АНТИГРАВИ-
ТАЦИЈИ? ОВАЈ
АСТРОКАР ЈЕ
ТАКО КОН-
СТРУИСАН...

... ДА
ПРИВЛАЧНА
СНАГА НИ ЗЕМЉЕ
НИ МЕСЕЦА НЕ
ПРЕДСТАВЉА
НИКАКАВ ПРОБ-
ЛЕМ! А МЕТАЛ КО-
ЈИМ СМО ОКРУЖЕ-
НИ ШТИТИ НАС ОД
ТОПЛОТЕ И
ЗРАЧЕ.
ЊА...

МОТОР
ЈЕ НА АТОМ-
СКИ
ПОГОН
А ЛЕТЕЛИЦОМ
УПРАВЉА
ЕЛЕКТРОН-
СКИ
МОЗАК!

ХМ...
ПОТРЕБ-
НО ЈЕ
ДА ДОПУ-
НИМ
СВОЈЕ
ЗНА-
ЊЕ!

ТЕОРИЈА
АНТИ-
ГРА-
ВИТА-
ЦИЈЕ

ТЕК
СИ
ПОЧЕО
ДА ОТ-
КРИ-
ВАШ
СТВА-
РИ!

ПОСЛЕ
КРАКЕР
ПУТОВАЊА...

НЕ!
ТО ЈЕ
НЕМО-
ГУЉЕ!

ИЗНЕ-
НА-
ЂЕН
СИ?

ТО...ТО
НЕ
МОЖЕ
БИТИ
МЕ-
СЕЦ!

ЗАР СИ
МИСЛИО ДА
СМО ГА ОСТА-
ВИЛИ ОНАКО
ПУСТОР КАО ШТО
ЈЕ БИО КАД СУ
СЕ ПРВИ АСТРО-
НАУТИ
ИСКРЦАЛИ
НА НЕГА?

ПАЗИ... ОСЕЋАШ ЛИ
КОЧЕЊЕ? АУТОМАТСКИ
ПИЛОТ ПРИПРЕМА СЕ
ЗА СЛЕТАЊЕ! УШЛИ
СМО У МЕСЕЧЕ.
БУ АТМО-
СФЕРУ...

ВЕШТАЧ-
КУ! ВИДИШ, УПРА-
ВО ПРЕЛЕКЕМО
ФАБРИКЕ КОЈЕ
ПРОИЗВОДЕ
КИСЕОНИК!
САДА ЈЕ ВАЗДУХ
НА МЕСЕЦУ
МНОГО
ЧИСТИЈИ
ОД ОНОГ НА
ЗЕМ-
ЉИ...

АТМО-
СФЕ-
РУ?

6-A

ФАУНА
И ФЛОРА
СУ
НЕОПИ-
СИВЕ!
БИЉКЕ И
ЖИВО-
ТИЊЕ...

АЛИ,
ПРОБ-
ЛЕМ
МАЊЕ
ТЕЖИ-
НЕ...?

НАДОКНАБУЈЕ
СЕ ПРАВИТАЦИ-
ОНОМ КОНТРО-
ЛОМ! ПОГЛЕ-
ДАЈ,
ДАНИ!

ЈЕ-
ЗЕРО... НЕ,
МОРЕ! ВИ-
СТЕ, ЗНАЧИ,
ДАРОВАЛИ
ЖИВОТ
ОВОЈ
ПЛАНЕТИ!

ДА!
ЕНО ЈЕД-
НЕ РИ-
БАРОКЕ
ОЛО-
ТИ-
ЛЕ...

РИБОЛОВ
У МОРУ
ТИШИНЕ!
А... ВОДЕ
НИСУ
ЗАПАКЕ-
НЕ?

НЕ! ОВЕ
СЕ ОБАВЉА
ЕЛЕКТРОН-
СКИМ
ПУТЕМ...
ЧАК И
РИБО-
ЛОВ!

ПОУЧЕНИ ПРЕШКАМА
КОЈЕ ЈЕ ЦИВИЛИЗОВАНИ
ЧОВЕК ПОЧИНИО НА ЗЕМ-
ЉИ, НАУЧНИЦИ СУ УСПЕЛИ
ДА ТЕ ПРЕШКЕ ИЗБЕРУ
НА МЕСЕЦУ! АУТОМАТСКИ
ФИЛТРИ УКЉАЊАЈУ НЕ-
ЧИСТОЋУ ИЗ ВАЗ-
ДУКА...

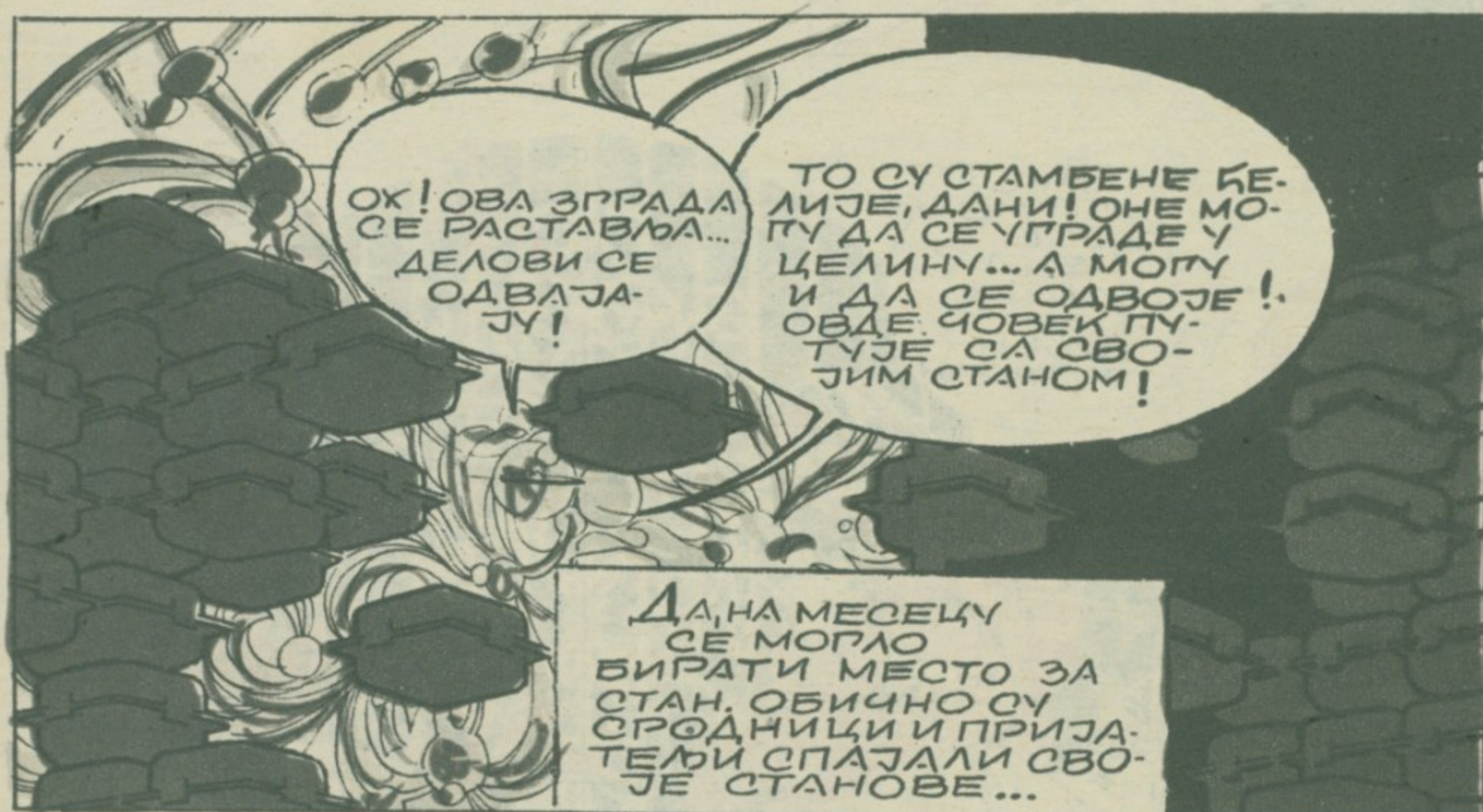
ПОЧЕ-
ЛО ЈЕ
СПУШТА-
ЊЕ...

ИРИС!
ОВАЈ
ПРАД ЈЕ
ВЕЛИ-
ЧАЊ-
СТВЕН!

14

ПРЕД-
СТАВЉАМ ТИ
ГЛАВНИ
ГРАД МЕСЕЦА!
ЗОВЕ СЕ
ТИКО ВРАХЕ,
ПО ЧУВЕНОМ
ДАНСКОМ
АСТРО-
НОМУ!

ОК! ОВА ЗГРАДА
СЕ РАСТАВЉА...
ДЕЛОВИ СЕ
ОДВАЈА-
ЈУ!

ТО СУ СТАМБЕНЕ БЕ-
ЛИЈЕ, ДАНИ! ОНЕ МО-
ГУ ДА СЕ УГРАДЕ У
ЦЕЛИНУ... А МОГУ
И ДА СЕ ОДВОЈЕ!
ОВДЕ ЧОВЕК ПУ-
ТУЈЕ СА СВО-
ЈИМ СТАНОМ!

ДА, НА МЕСЕЦУ
СЕ МОГЛО
БИРАТИ МЕСТО ЗА
СТАН, ОБИЧНО СУ
СРОДНИЦИ И ПРИЈА-
ТЕЉИ СПАЈАЛИ СВО-
ЈЕ СТАНОВЕ...

А ОВО
ЦВЕКЕ... ШТО
КРАСИ И
ОСВЕТ-
ЉАВА
НЕ-
БО?

ОК! ОВДЕ, У
ГЛАВНОМ ГРА-
ДУ, ИМА МНОГ
СВЕЧАНОСТИ,
КОНГРЕСА... ТО
ЈЕ УСАВРШЕ-
НА ВРСТА
ВАШИХ ВА-
ТРОМЕ-
ТА...

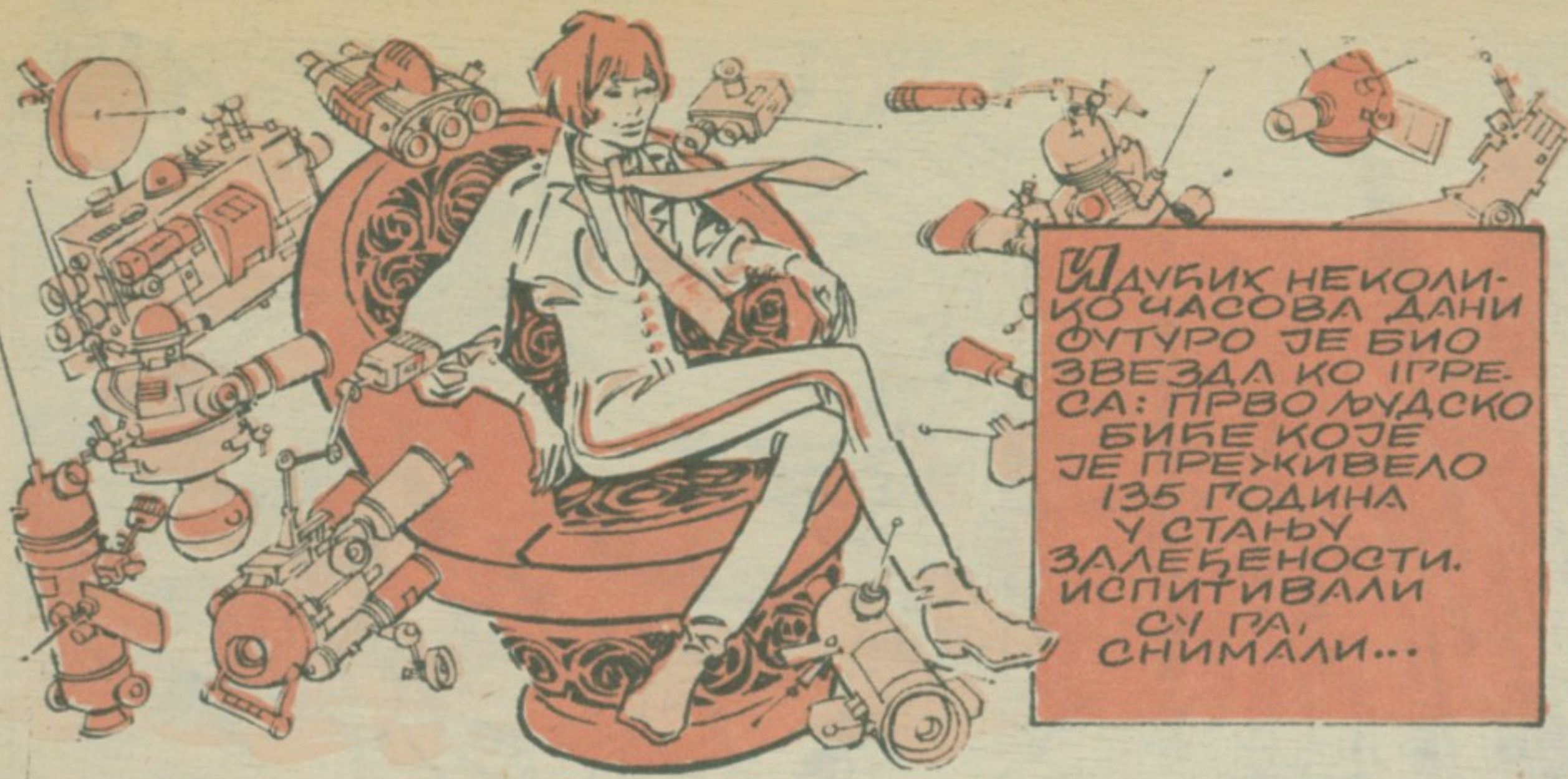
СПЕЦИЈАЛНИ
ТЕХНИЧАРИ-
УМЕТНИЦИ
СТВАРАЈУ
ТЕ СВЕТ-
ЛОСНЕ
УКРАСЕ...

ОНИ СУ
ОДГОВОРНИ
САМО
МИНИСТРУ
ЗА ЛЕПОТУ!
ОК, ПРИБЛИ-
ЖАВАМО
СЕ
КОНГРЕС-
НОЈ
ДВОРА-
НИ!

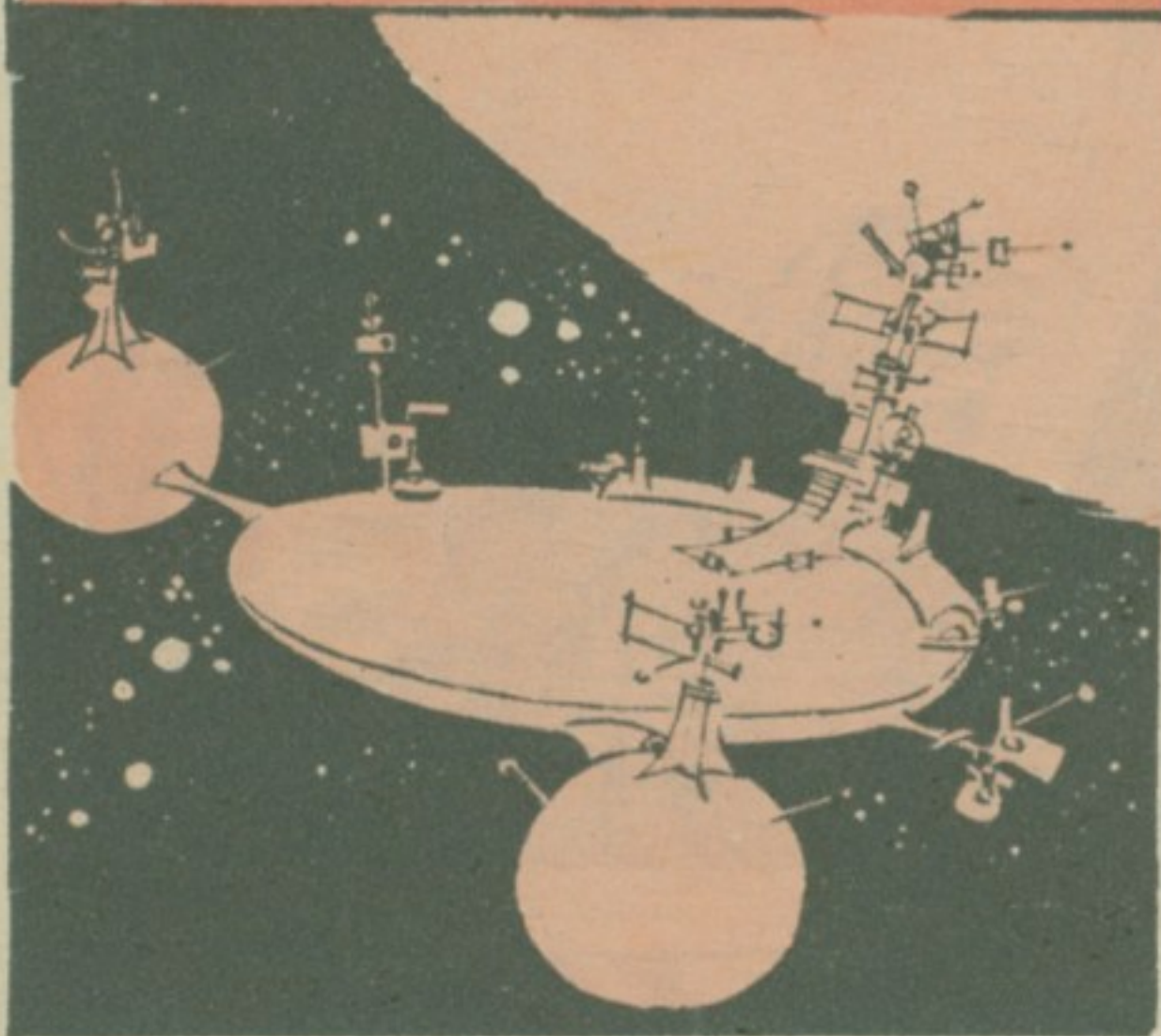
ЕВО
ИХ,
ДОКТОРЕ!
ИРИС И
ДАНИ
СТИ-
ЖУ!

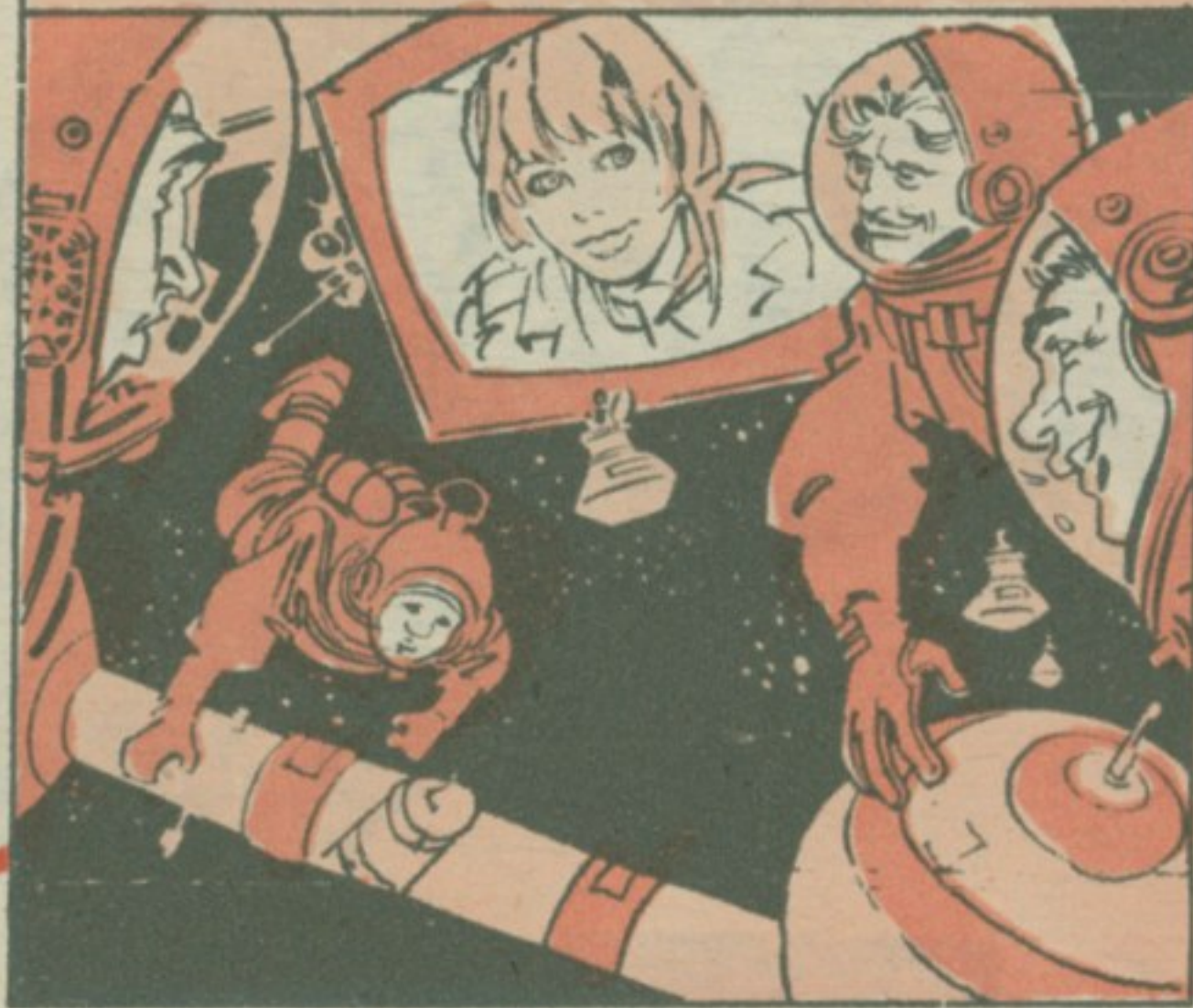
У 2104. ГОДИНИ ЈОШ ЈЕ ПОСТОЈАЛА ШТАМПА. НАРАВНО, ЊЕНА СРЕДСТВА СУ БИЛА УСАВРШЕНА И ВЕЋ 10 МИНУТА ПО ЗАВРШЕТКУ КОНГРЕСА МИЛИОНИ ЧИТАЛАЦА УПОЗНАЛИ СУ ДАНИЈА...

...ТЕЛЕВИЗИЈСКЕ КАМЕРЕ СЛАЛЕ СУ ДАНИЈЕВЕ СЛИКЕ НА ЧЕТИРИ ПЛАНЕТЕ...

...ГЛЕДАЛИ СУ ГА НА ЗЕМЉИ, МЕСЕЦУ, МАРСУ И САТУРНУ... НА СВИМ ВЕШТАЧКИМ КОСМИЧКИМ СТАНИЦАМА...

ХУ! ТУ СИ, ИРИС! ТРАЖИО САМ ТЕ ПО ЦЕЛОМ КОТЕЛУ! ЗНАШ, ОВА СЛАВА ПРИЈА... АЛИ И СТРАШНО ЗАМАРА!

ИЗГЛЕДА ДА САМ ИСПАО НЕКИ СВЕДОК ИСТОРИЈЕ! НЕКИ ТИП МЕ ЈЕ ЧАК ПИТАО ДА ЛИ САМ ЛИЧНО ПОЗНАВАО НАПОЛЕОНА! ЗАМИСЛИ!

ТО ЈЕ ЦЕНА СЛАВЕ! А ТЕК ЈЕ ПОЧЕТАК!

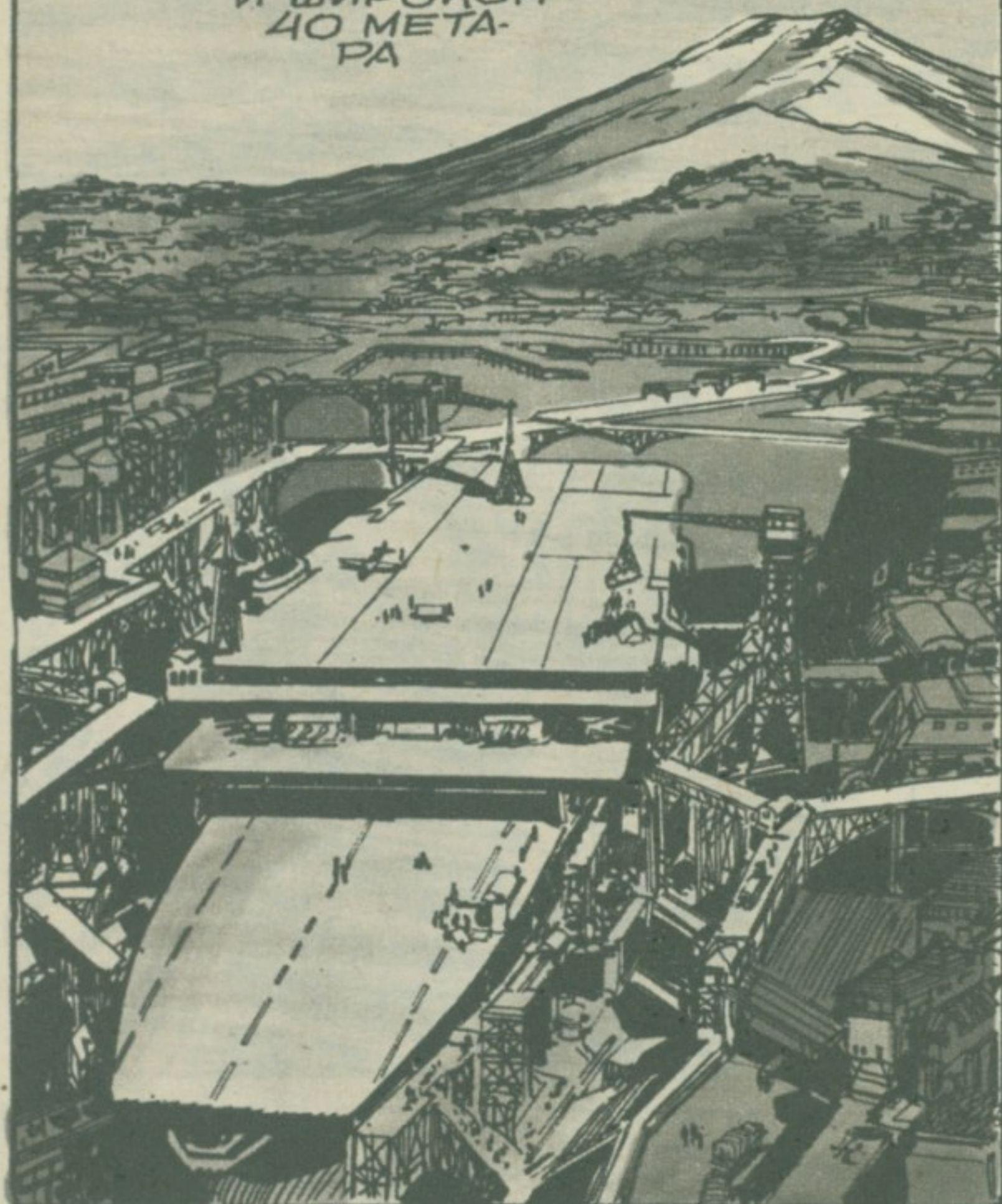
КАКО? ШТА МЕ ЈОШ ЧЕКА? КАКАВ ЈЕ ДАЉИ ПРОГРАМ?

ВЕЛИКЕ
АВАНТУРЕ
МИРА И
РАТА

КРАЈ НОСАЧА „ШИНАНО“

У НОВЕМБРУ 1944. У БРОДОГРАДИ-
ЛИШТУ ТОКИЈА ГОТОВО ЈЕ
БИО ЗАВРШЕН ОГРОМАН
НОСАЧ АВИОНА „ШИНАНО“,
ТЕЖАК 64000 ТОНА, СА
ПАЛУБОМ ДУГОМ 300
И ШИРОКОМ
40 МЕТА-
РА

„ШИНАНО“ ЈЕ БИО НАПРАВЉЕН ЗА
150 АВИОНА, КОЈИ СУ МОГЛИ
СВИ ОДЈЕДНОМ ДА
ПОЛЕТЕ.

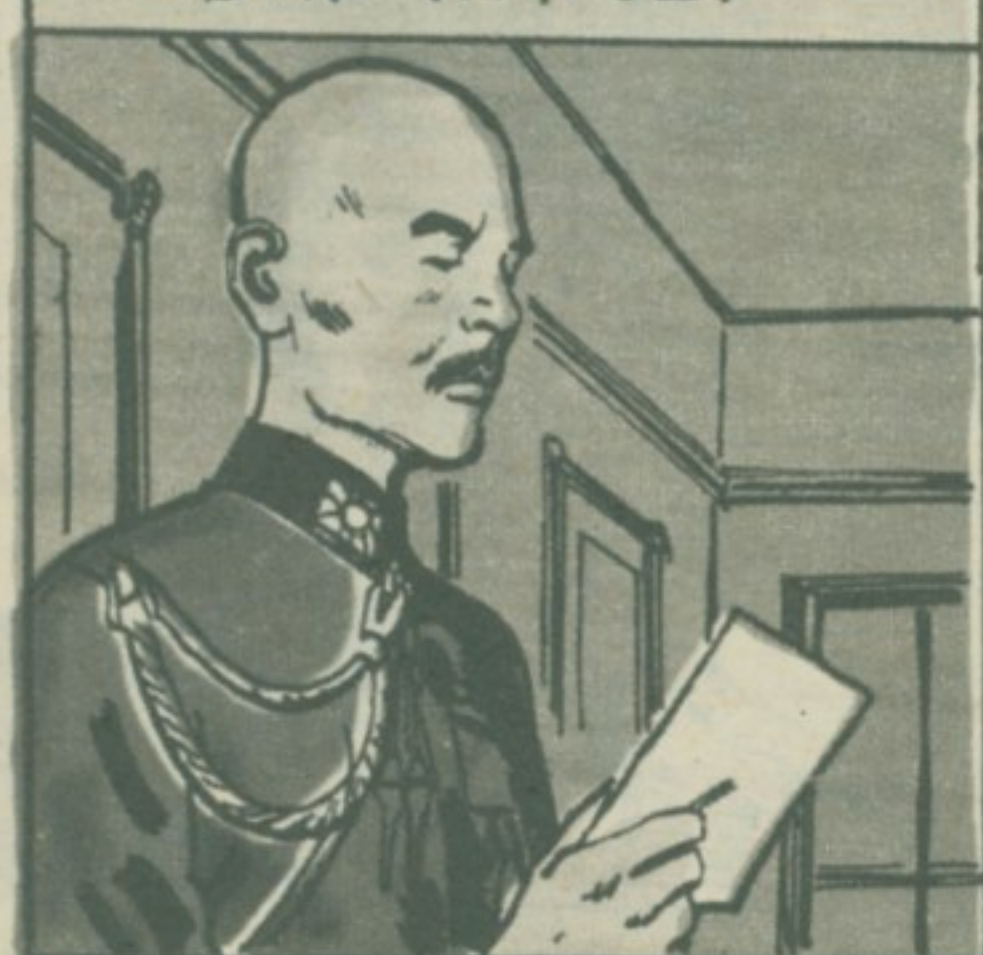
ГОСПОДО, ОВИМ БРО-
ДОМ ЈАПАН МОЖЕ ДА
ЗАПОЧНЕ
ОФАНЗИВУ
НА ПАЦИФИ-
КУ. ЗАТО
ПРЕД-
ЛА-
ЖЕМ...

ЕКСЕЛЕНЦИЈО!
ВРЛО
ХИТНА
ПОРУКА!

ШТА
ЈЕ?

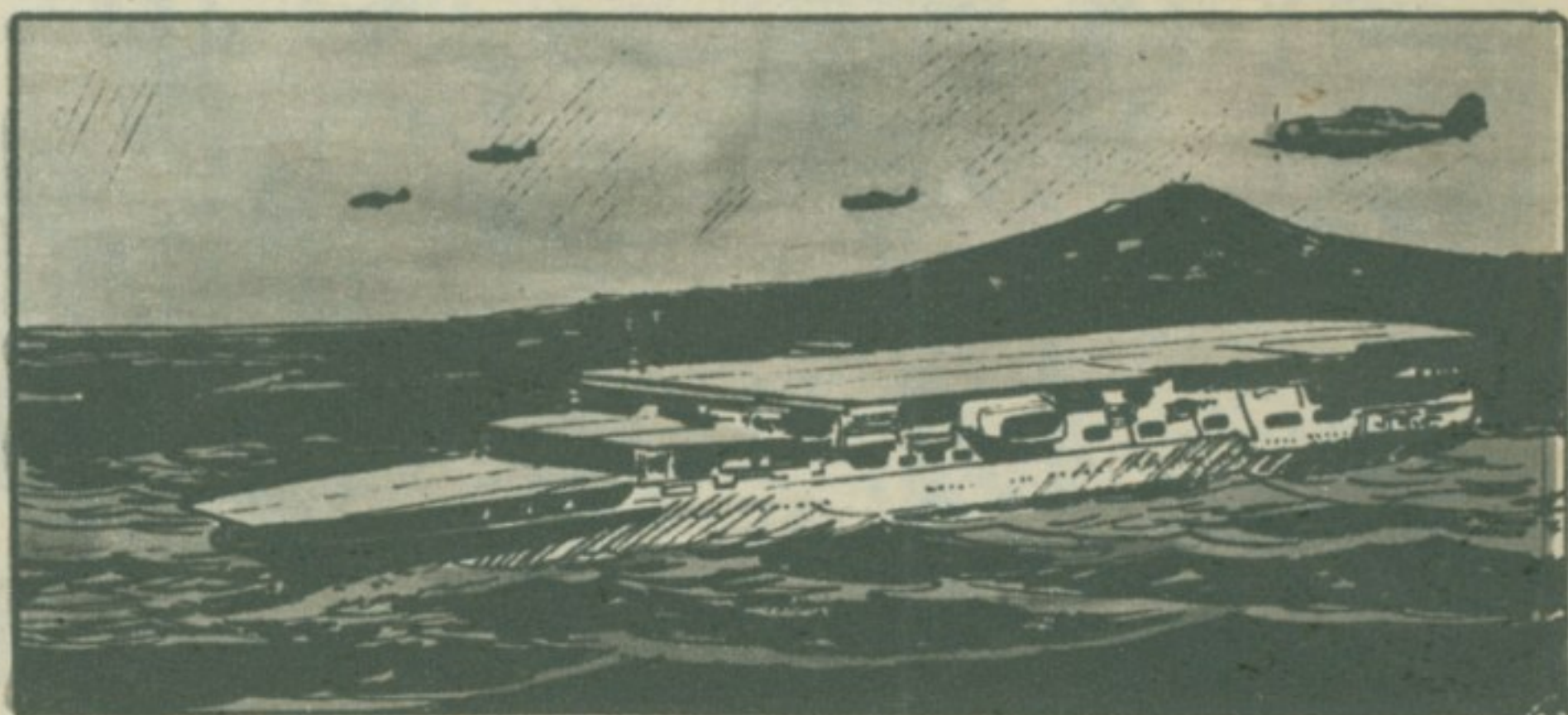
ГЕНЕРАЛ
ПРОЧИТА И
СМРИНУ СЕ.

ТАЈНИ ИЗВЕШТАЈ
ОБАВЕШТАВА ДА АМЕРИ-
КАНЦИ ПРИПРЕМАЈУ СЕ-
РИЈУ АВИОНСКИХ НА-
ПАДА НА ТОКИО. ТРЕ-
БА ОДМАХ СКЛО-
НИТИ
„ШИНАНО“

И ТАКО, 28. НОВЕМБРА, ОГРОМНА ЛАЂА, НА
КОЈОЈ ЈЕ ЈОШ РАДИЛО СТОТИНАК РАДНИКА,
ЗАПЛОВИЛА ЈЕ ПРЕМА СИГУРНИЈОЈ ЛУ-
ЦИ, ПРАЋЕНА ЧЕТВОРИЦОМ ЛОВАЦА.

ПУТ НЕЋЕ БИТИ ДУГ, САМО
ПАР СТОТИНА КИЛОМЕТАРА,
АЛИ ДОБРО ОТВОРИТЕ
ОЧИ! МОГУ ДА НАС
НАЉУ НЕПРИ-
ЈАТЕЉСКЕ
ПОДМОР-
НИЦЕ!

ПА-
ЗИТЕ-
МО!

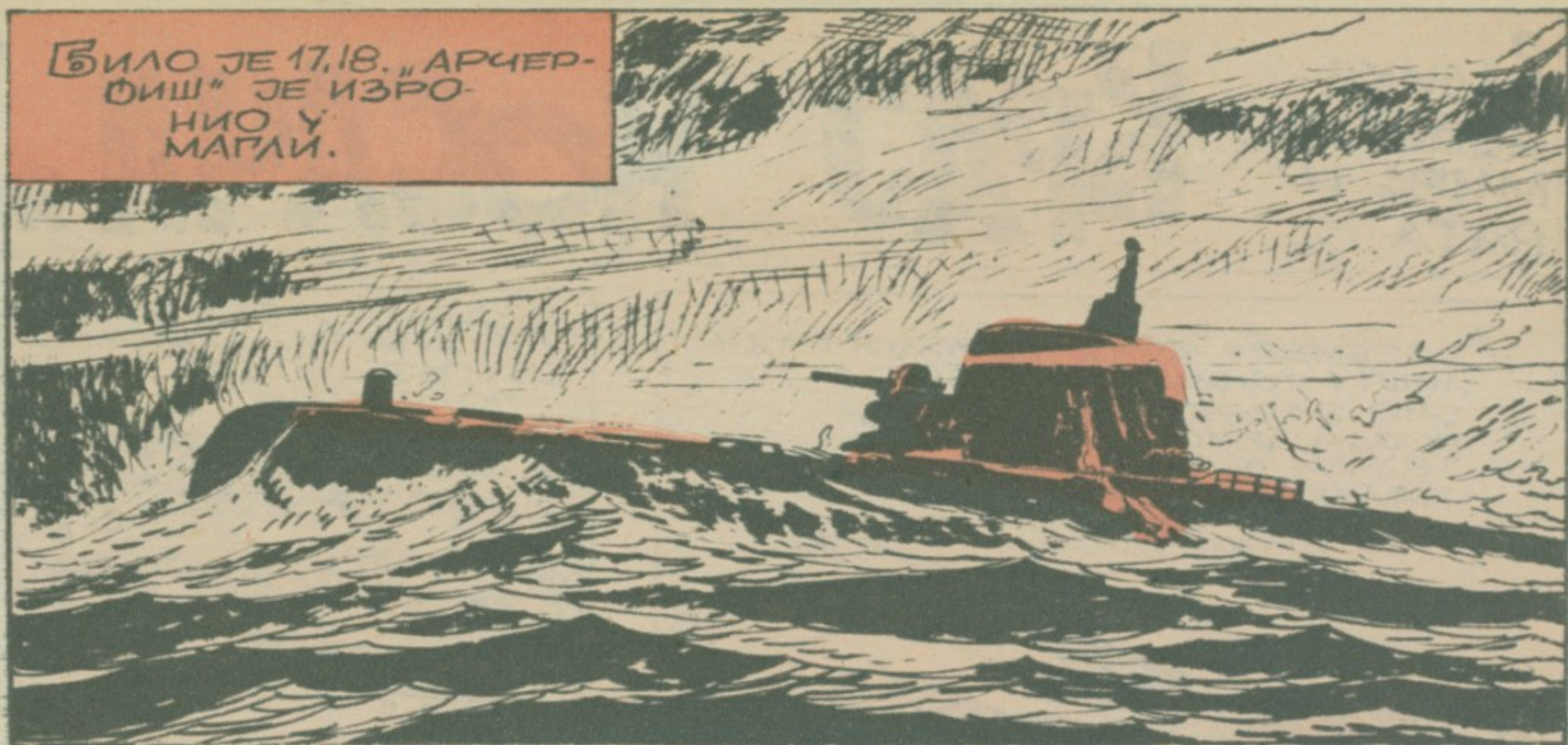
ЈАПАНСКИ ОФИЦИР ЈЕ БИО У
ПРАВУ. БАШ ТОГ ИСТОГ
28. НОВЕМБРА, АМЕРИЧКА
ПОДМОРНИЦА „АРЧЕРФИШ“
ДОПЛОВИЛА ЈЕ У ИЗВИ-
БАЊЕ У ВОДЕ ТОКИЈА.

ИДЕМО
ДА СЕ
НАДИШЕМО
ВАЗ-
ДУХА.
ИЗРОНИ!

ИЗРО-
НИ!

БИЛО ЈЕ 17,18. „АРЧЕР-
ФИШ“ ЈЕ ИЗРО-
НИО У
МАГЛИ.

ДА,
ПАНО-
РАМА
НИЈЕ
БАШ
ЛЕПА!

ДО БАВОЛА! ИТО
ЈЕ ТАЈ ТОКИЈСКИ
ЗАЛИВ? НИЈЕ
БОРЗНА
ШТА!

ЉУДИ „АРЧЕРФИША“
НА СМЕНУ СУ ИЗЛАЗИ-
ЛИ ДА СЕ НАДИШУ
ВАЗДУХА. АЛИ
ОКО 20,48...

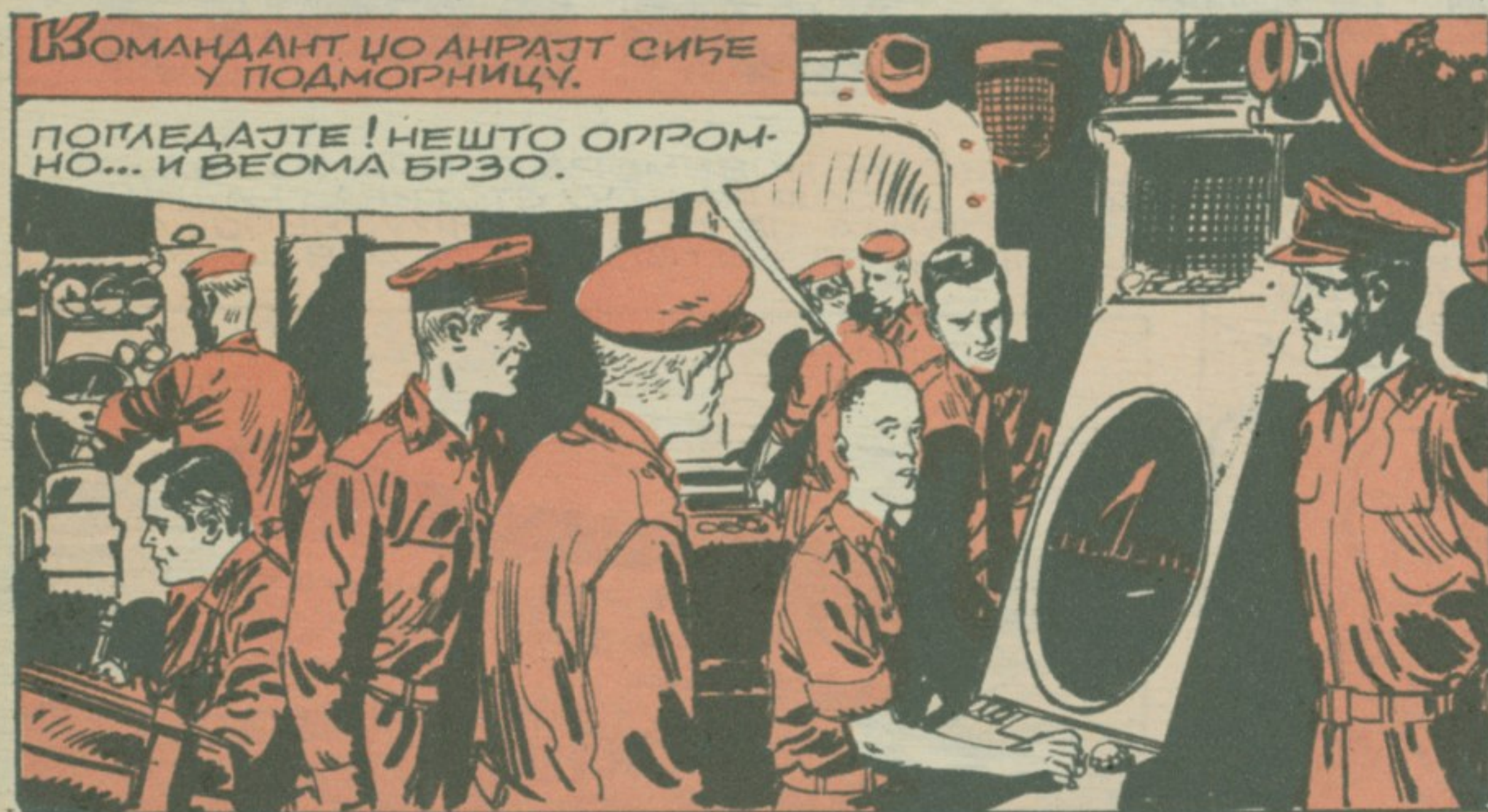
КОМАНДАНТЕ!

ШТА
ЈЕ?

РАДАР
ЈЕ
НЕШТО
ОТ-
КРИО!

ОДМАХ
ДОЛА-
ЗИМ!

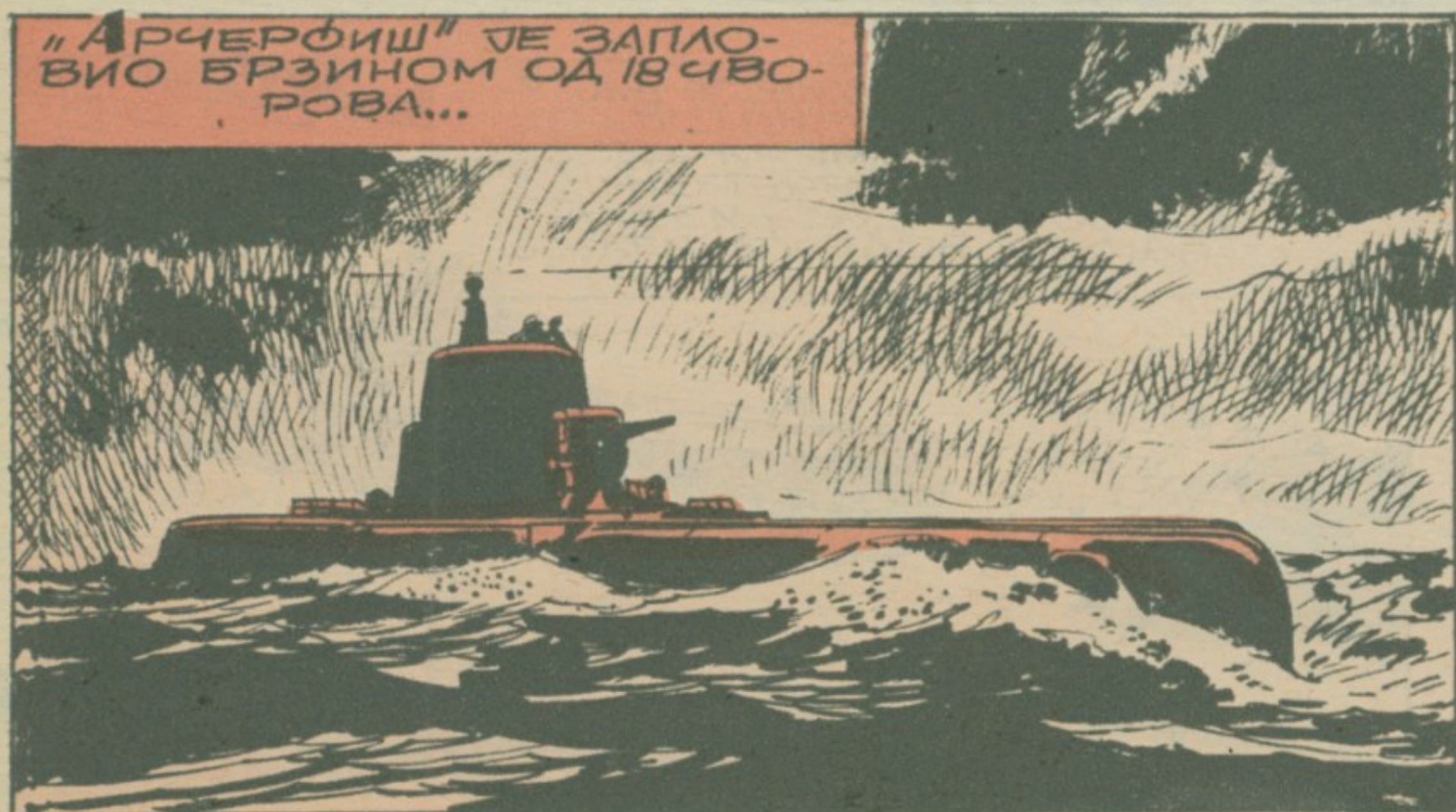

КОМАНДАНТ ЦО АНРАЈТ СИЋЕ
У ПОДМОРНИЦУ.

ПОГЛЕДАЈТЕ! НЕШТО ОГРОМ-
НО... И ВЕОМА БРЗО.

БИЛО
ШТА ДА ЈЕ,
ПРАТИ-
БЕМО
ГА У
СТОПУ.
ПОСАДА
ДОЛЕ!
МАШИНЕ
НА-
ПРЕД!

„АРЧЕРФИШ“ ЈЕ ЗАПЛО-
ВИО БРЗИНОМ ОД 18 ЧВО-
РОВА...

ЦИЉ УБРЗАВА
ЦИК-ЦАК ЛИНИ-
ЈОМ... БРЗИ-
НОМ ОД 20
ЧВОРОВА.
СУВИШЕ
БРЗО
ЗА
НАС!

СРАЧУНАЈТЕ ИМ
ГЛАВНИ ПРАВАЦ!

ПОЈА-
ЧАЈТЕ
РАД
МАШИ-
НА!

ДОБРО! ШТА РАДЕ С МА-
ШИНАМА? ПОЈАЧА-
ВАЈУ ИЛИ
НЕ?

ГЛАВНИ
ПРАВАЦ
ИМ ЈЕ
240,
ГОСПО-
ДИНЕ.

"АРЧЕРФИШ" ЈЕ САДА ПЛО-
ВАО 19,5 ЧВОРОВА. НА ГРАНИ-
ЦИ МАКСИМУМА.

МАЛО
КАСНИ-
ЈЕ...

ПОГЛЕДАЈТЕ! ТАМО НЕШТО
ВИДИМ, КОМАНДАНТЕ!

ПРА-
ВАЦ
М!

ГДЕ?

ДО
БАВО-
ЛА!

ОПРОМАН
НОСАЧ
АВИОНА!

НАТЕРАЈ-
ТЕ
МАКСИ-
МАЛНУ
БРЗИ-
НУ!

МАШИ-
НЕ
НЕ ЕКС-
ПЛО-
ДИРА-
ТИ!

НЕБЕ ЕКСПЛО-
ДИРАТИ! ДО БА-
ВОЛА! РЕКАО
САМ, МАК-
СИМУМ!

КОМАНДАНТ ЦО АНРАЈТ ПОДМАО ЈЕ
РАДИО-ПОРУКУ ВРХОВНОЈ КОМАНДИ.

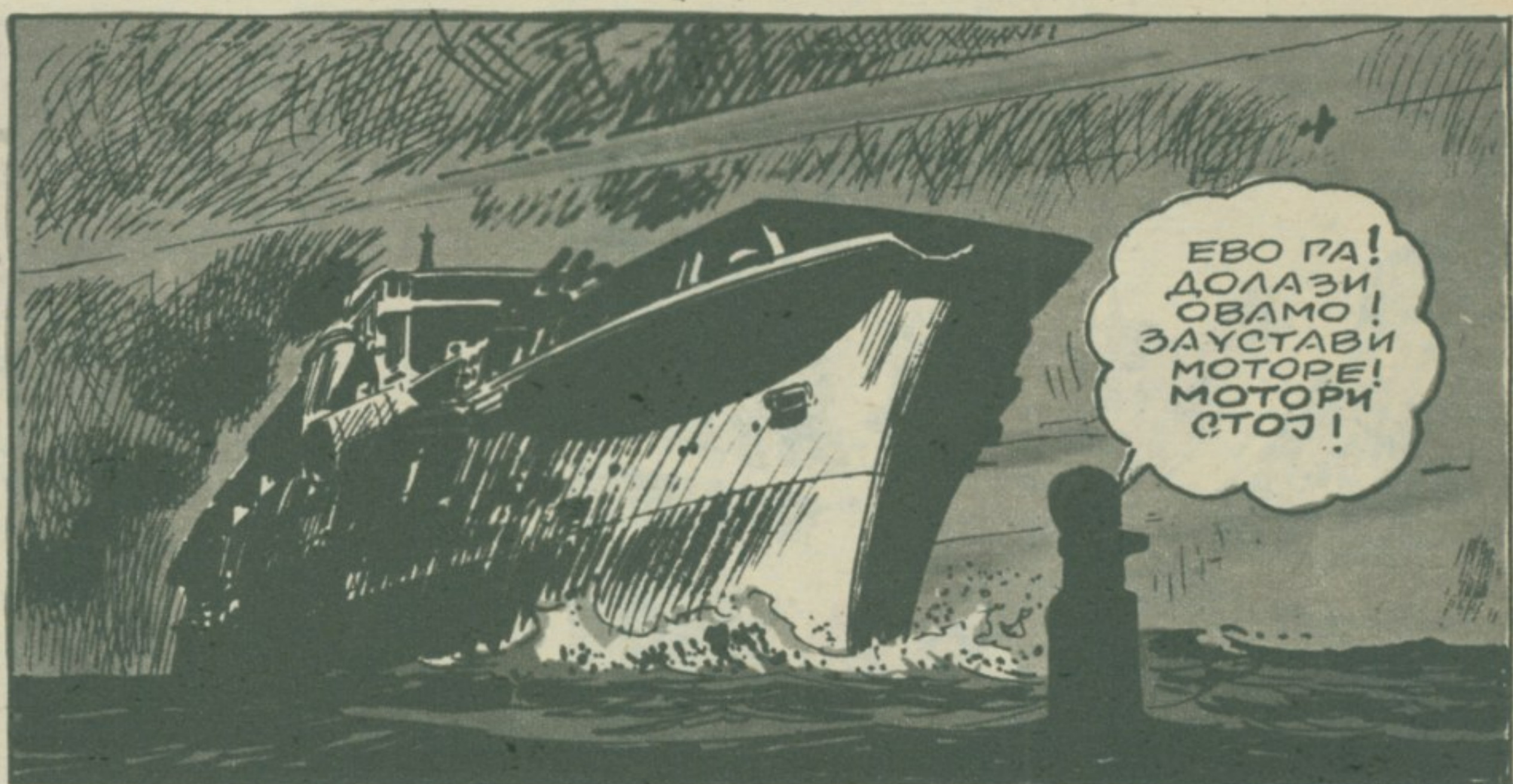
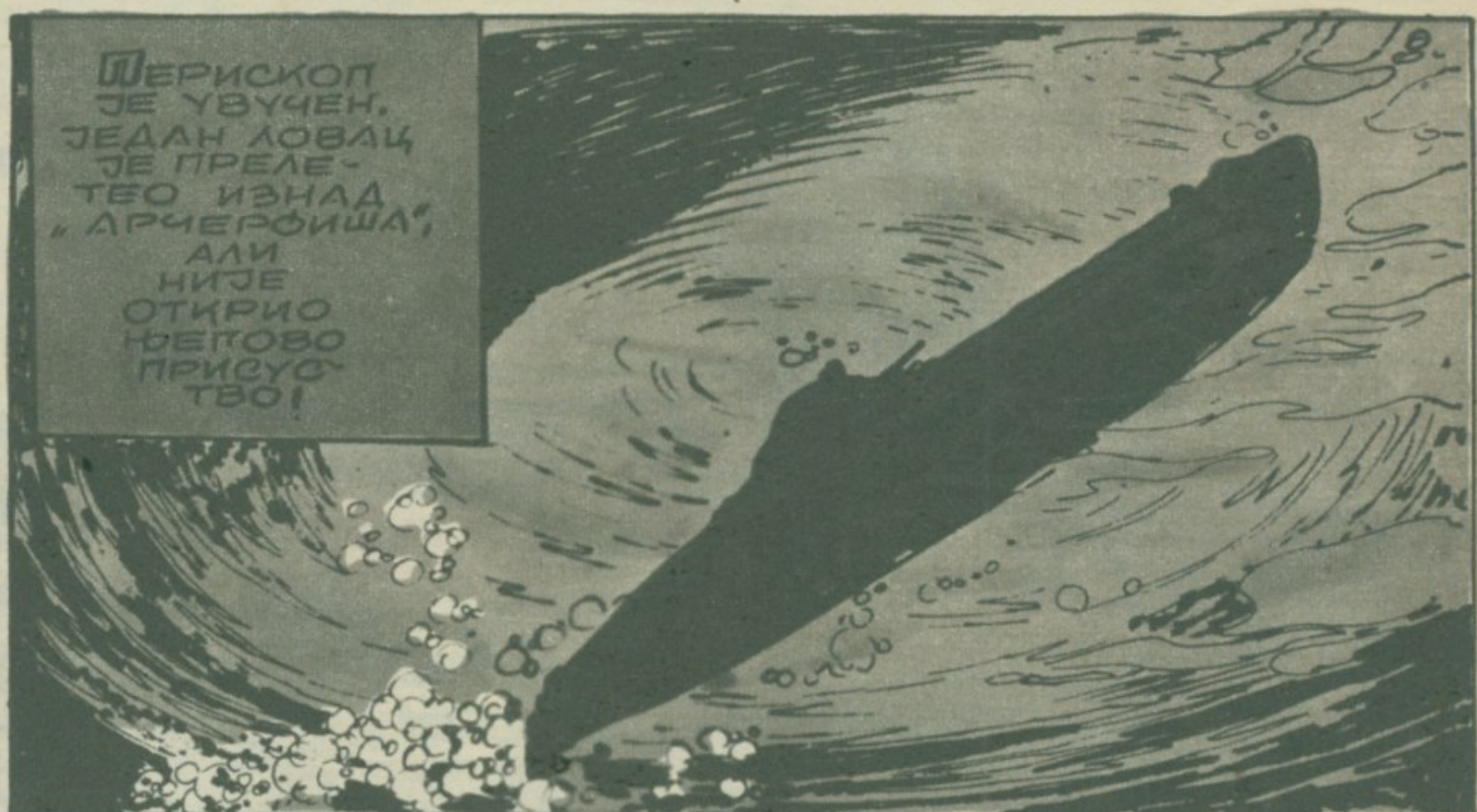
ПРАТИМ ОПРОМАН
НОСАЧ АВИОНА. ЧЕТИРИ
ЛОВЦА 3230 СЕВЕР,
13740 ИСТОК, ГЛАВНИ
ПРАВАЦ 240 ЧВОРО-
ВА 20 ...

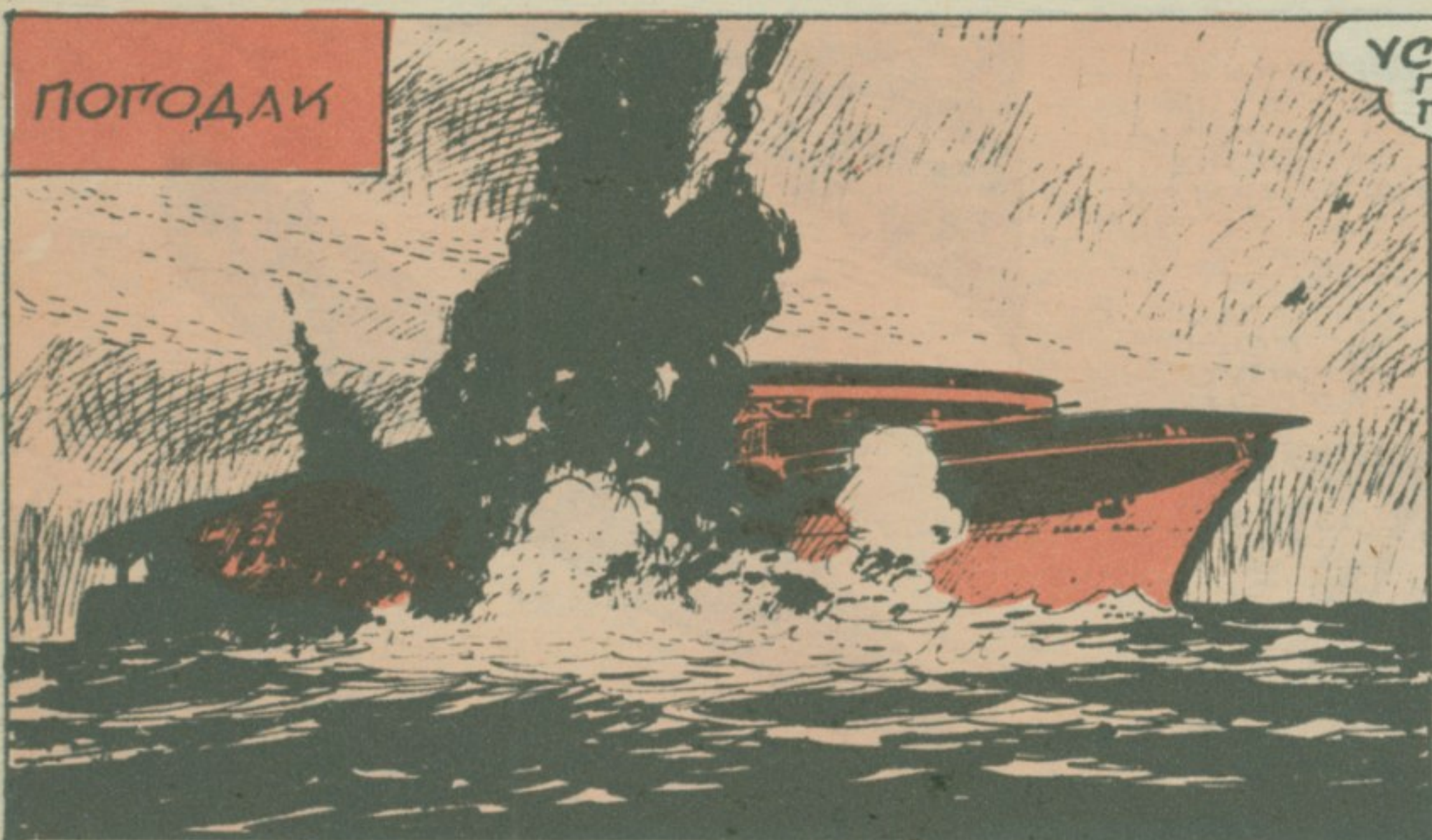

ИЗ КОМАНДЕ У ПЕРЛ ХАРБУРУ ОДМАХ ЈЕ
СТИГАО ОДГОВОР...

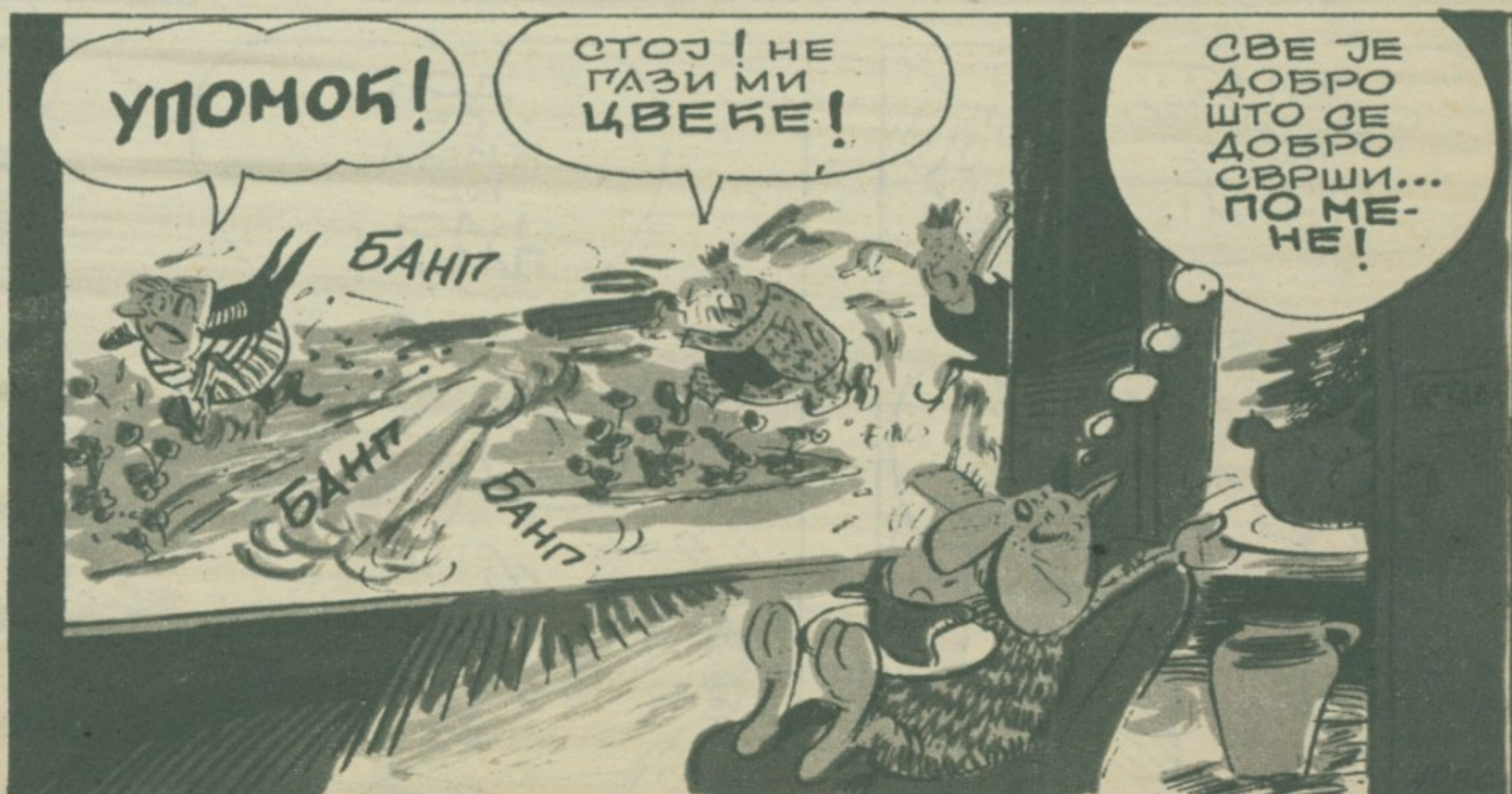
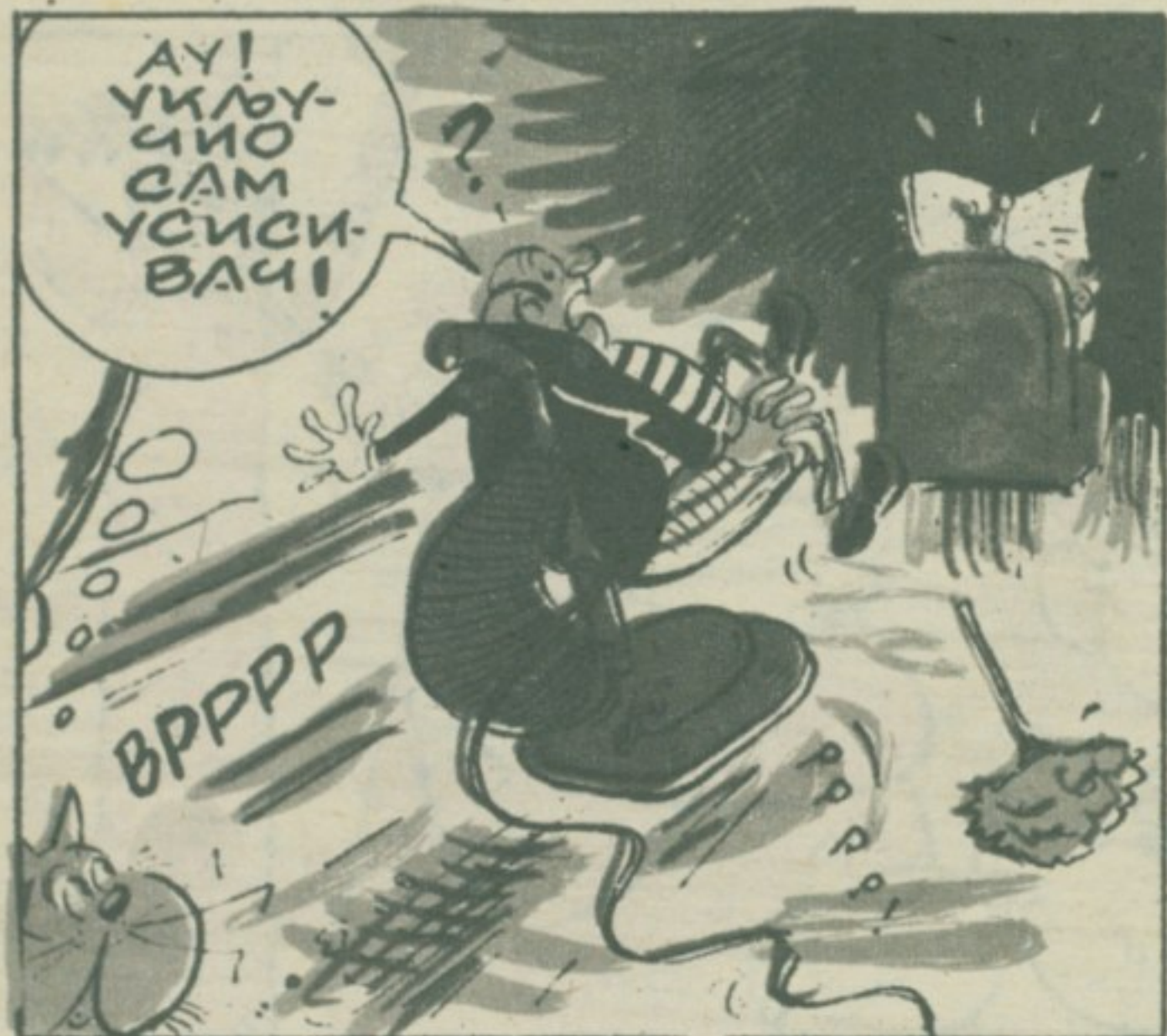
ПРИЛЕПИ МУ СЕ, ЦО!
НАВИЈАМО ЗА
ТЕБЕ!

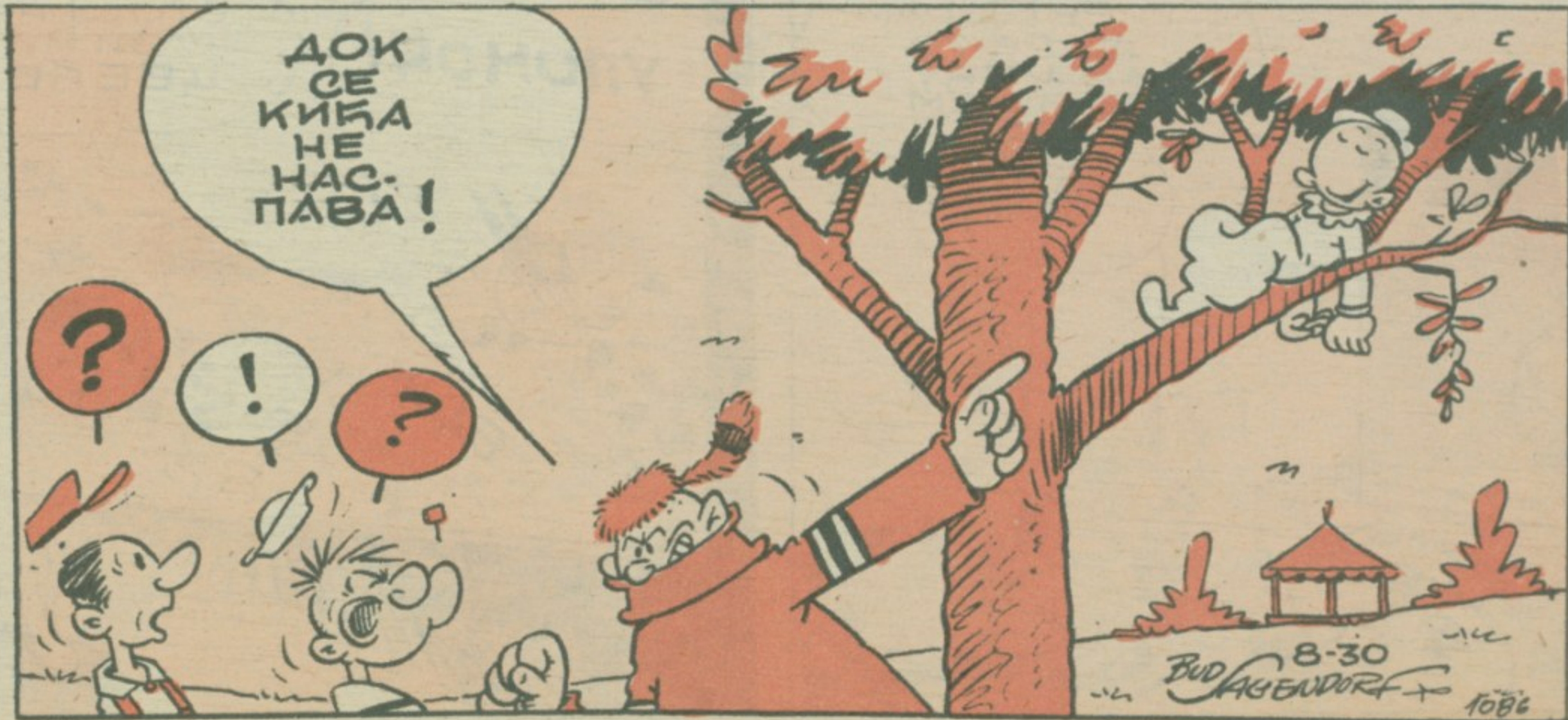

М И Ц К

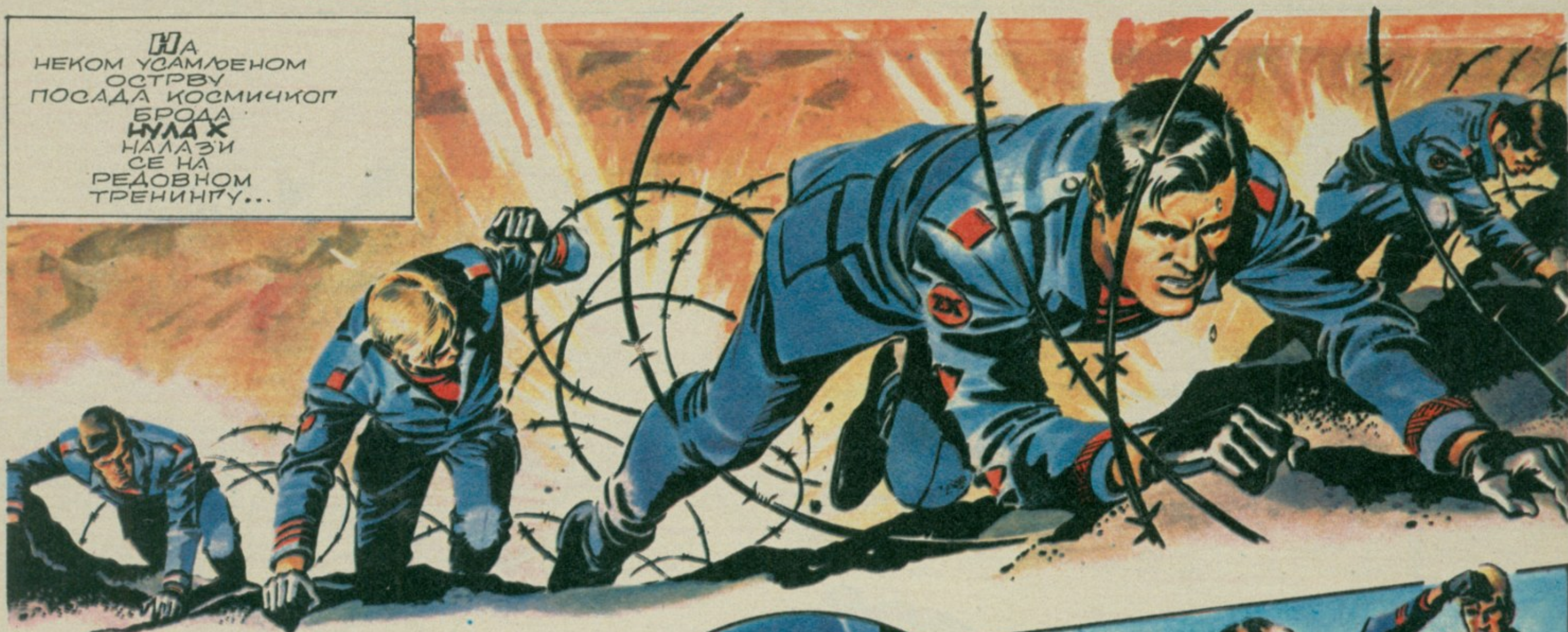

НУЛА X

ЉУДИ БЕЗ ТЕЛА

НА
НЕКОМ УСАМЉЕНОМ
ОСТРВУ
ПОСАДА КОСМИЧКОГ
БРОДА
НУЛА X
НАЛАЗИ
СЕ НА
РЕДОВНОМ
ТРЕНИНГУ...

ПРЕПРЕКА ОД
ЕЛЕКТРИФИЦИРА-
НЕ ВОДОВИЈАВЕ
ЖИЦЕ ЈЕ
САВЛАДАНА!
НАПРЕД,
ПРЕТИ!

АЛИ, КАД СУ
ЉУДИ КРЕНУЛИ...

ОК,
КАКАВ ЖИВО
ИДУЋА
ПРЕПРЕКА
ЈЕ РОВ
ПУН
ЗАПАЉЕНОГ
РАКЕТНОГ
ГОРИВА!

АЛАРМ!
ПОЗИВ
С
КОСМО-
ДРО-
МА!

ШТА
ЈЕ,
ПОЛЕ?

НЕ
КАЖУ
ШТА ЈЕ.
САМО
НАС
ХИТНО
ЗОВУ
НАТРАГ!

ДВА ЧАСА КАСНИЈЕ
СЛЕТЕЛИ СУ НА КОСМОДРОМ,
КРАЈ СВОГ БРОДА
НУЛА X...

НИ ПИТАЊА,
НИ РАСПРАВЉАЊА.
САМО ПОСЛУШНОСТ
БЕЗ ПОГОВОРА...

БРЖЕ!
БРЖЕ!

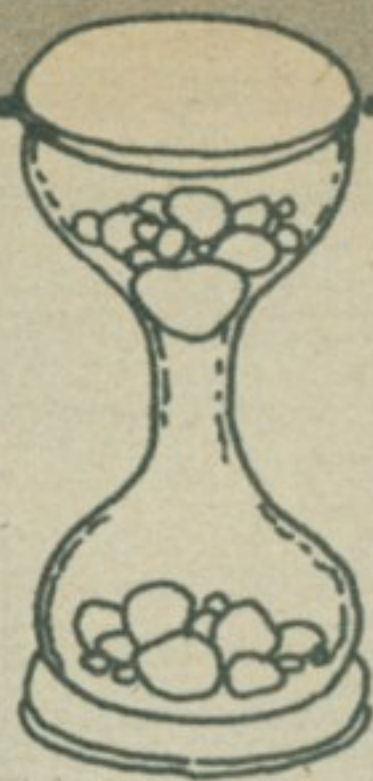
КАО
ДА ЈЕ
СМАИ
СВЕ-
ТА!

СЛЕДЕЋИ НАСТАВАК: ДВА НУЛА X!

ЛУДИ ИЗУМИ

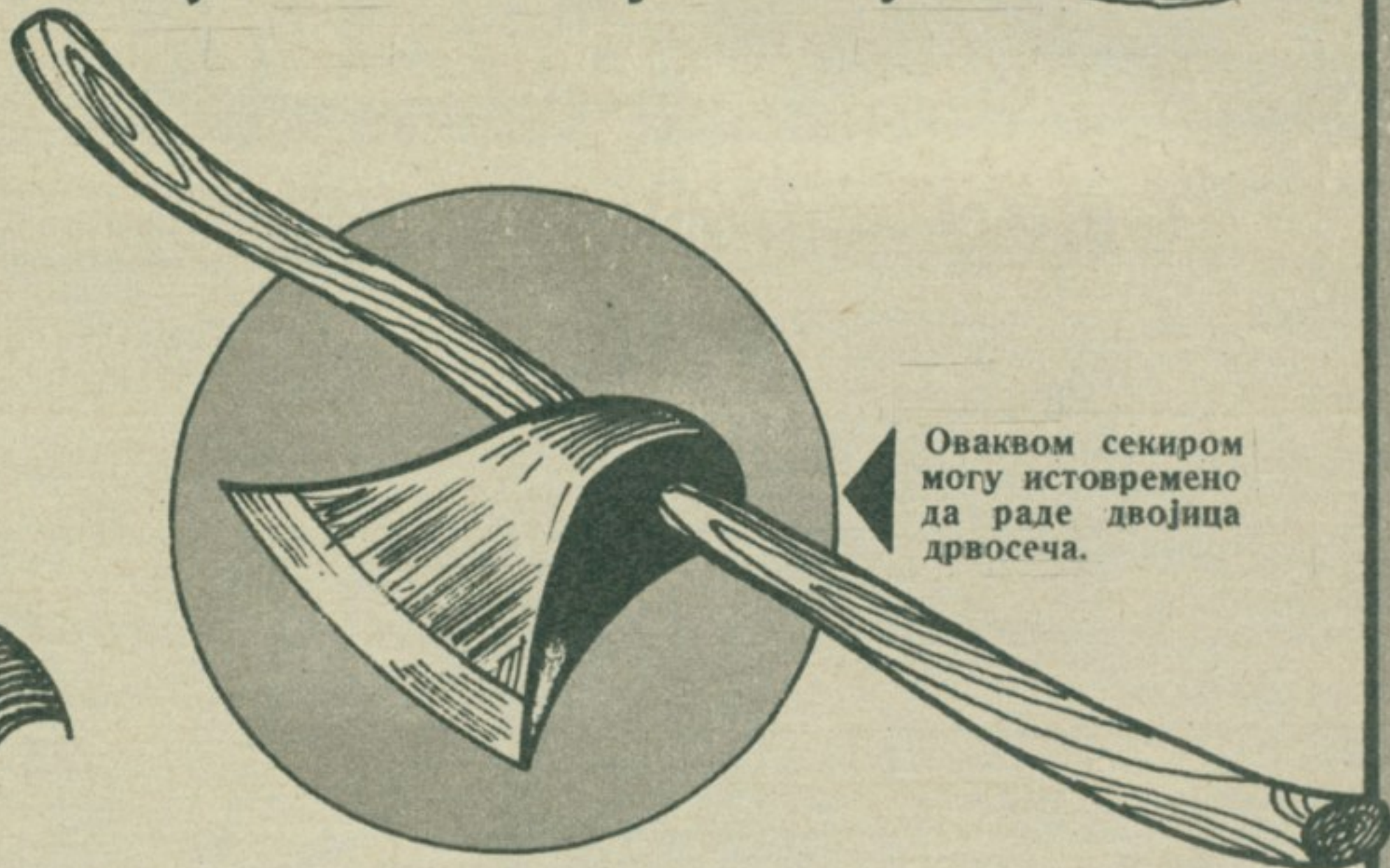
Људи се од памтивека баве проналасцима који су занимљиви, а најчешће ничему не служе

Репродукција познате Лихтенбергове слике која се зове „Нож без оштрице коме недостаје дршка“.

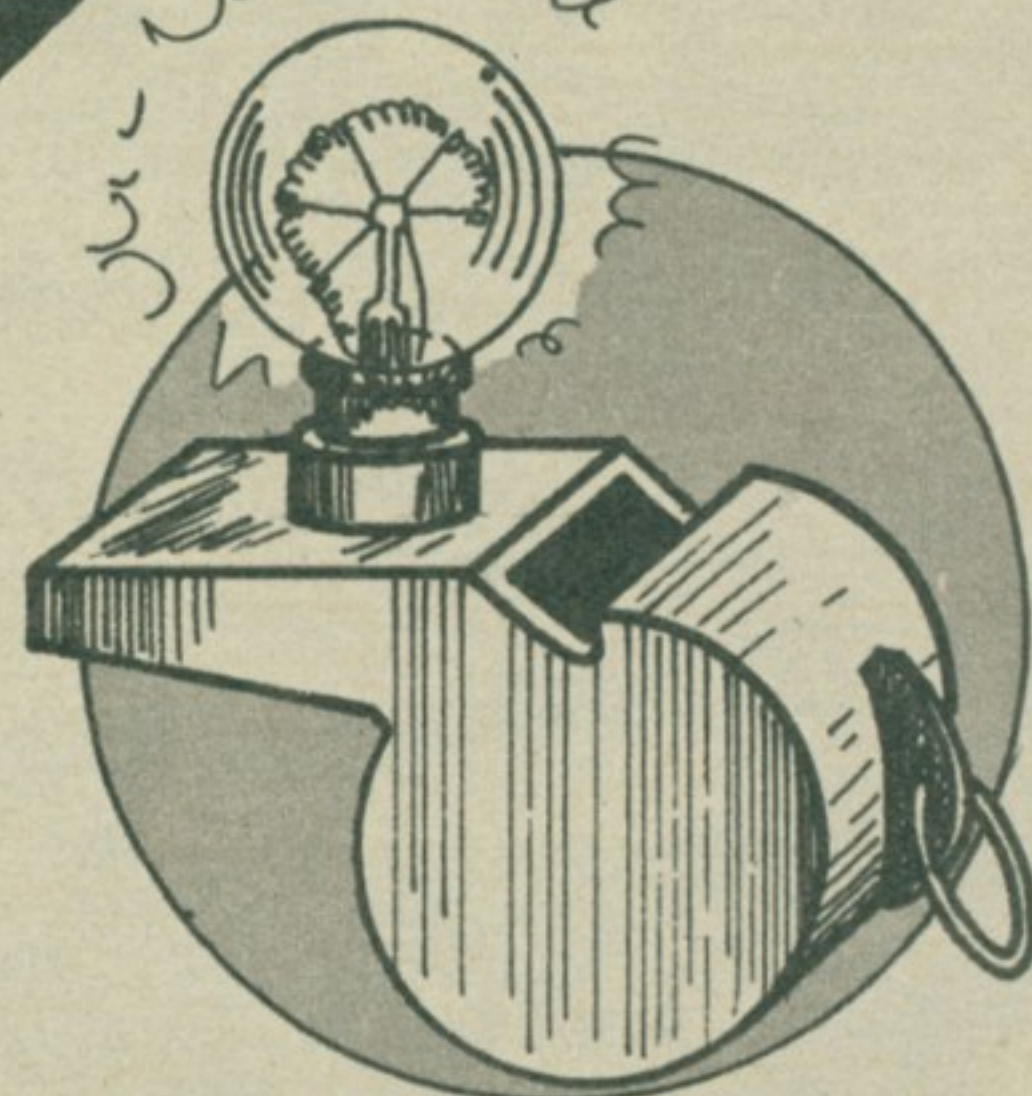

Кад бројна породица изиђе у шетњу па, неком несрећом, почне да пада киша, уместо једног кишобрана добро би дошао овај породични модел — три кишобрана на једној дршци.

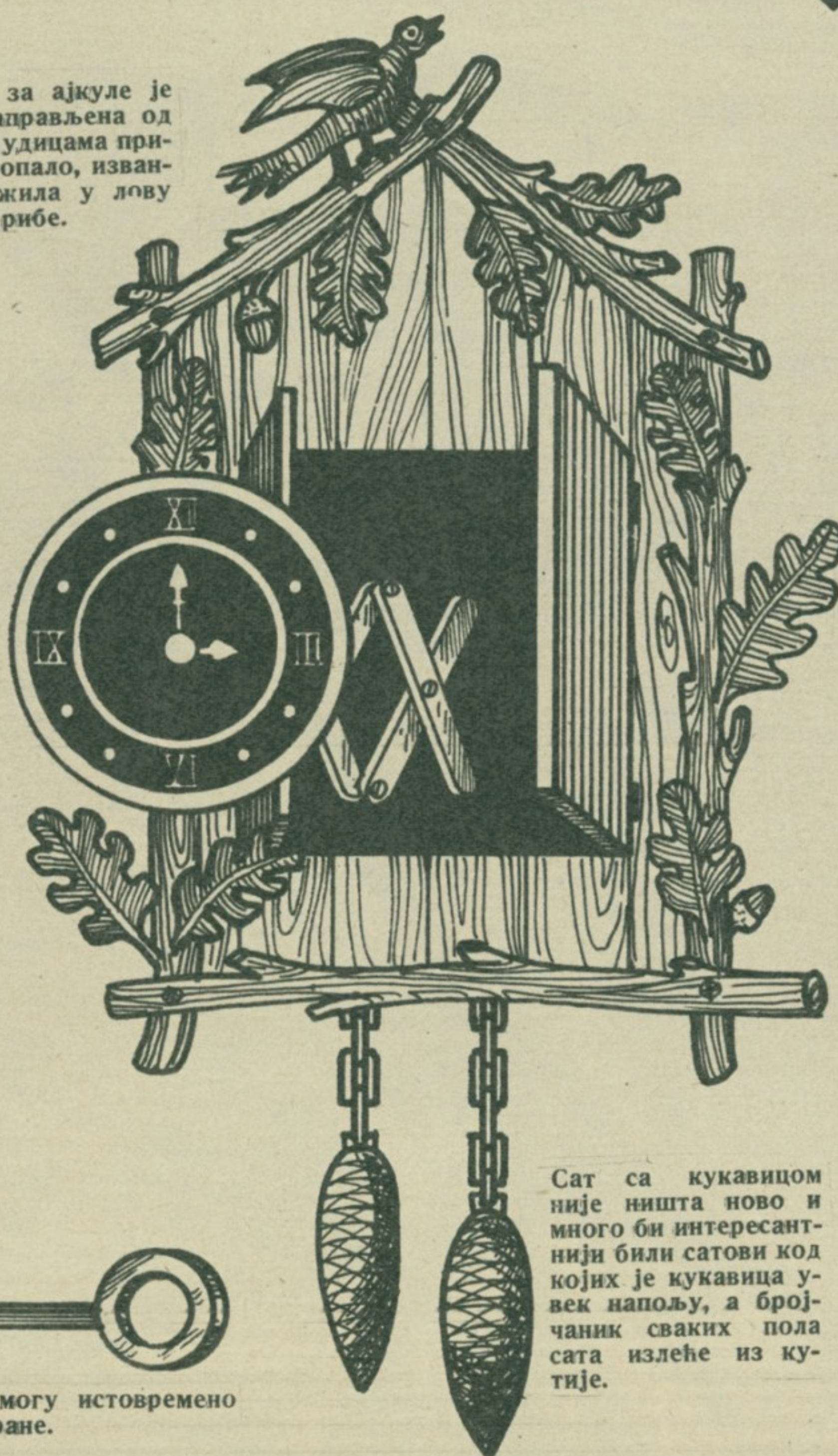
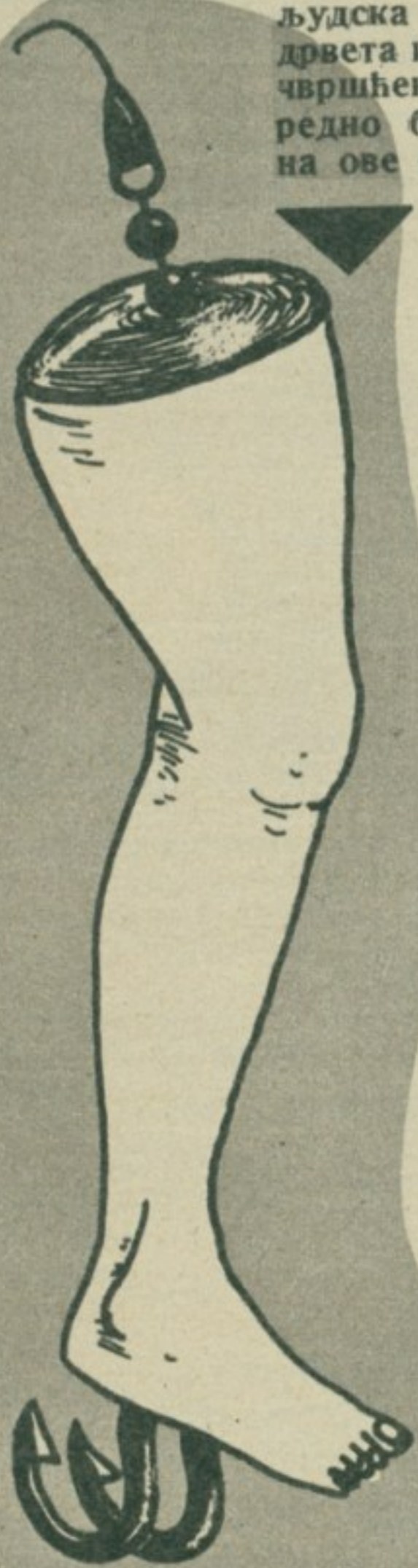

Оваквом секиром могу истовремено да раде двојица дрвосеча.

Глуви пас се, наравно, не одазива на звиждук пиштаљке, али ако се дувањем стави у погон мала динама која пали лампицу, пас ће видети светлост и знати да га траже.

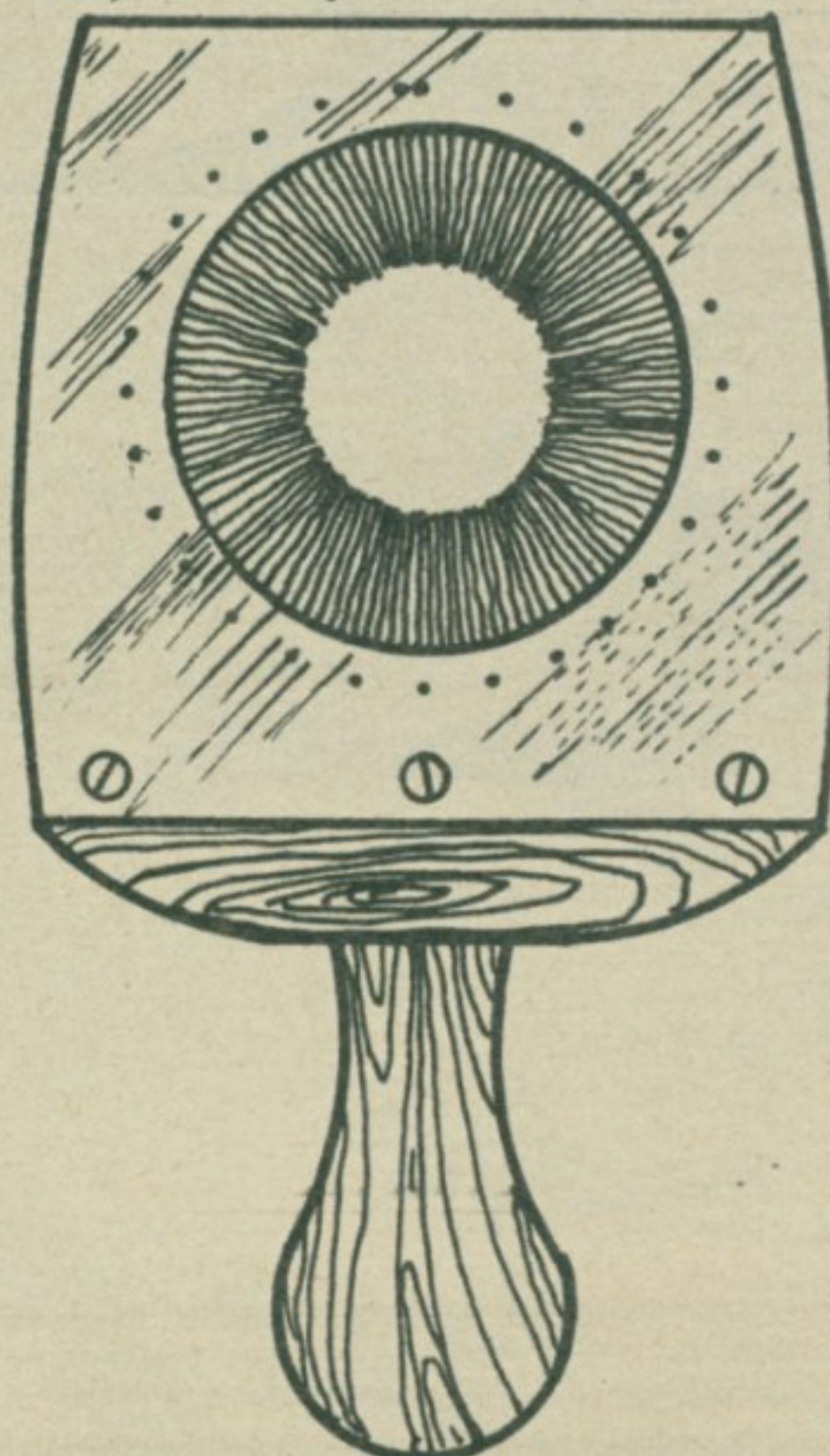

Најбољи мамац за ајкуле је људска нога. Направљена од дрвета и с јаким удицама причвршћеним за стопало, изванредно би послужила у лову на ове огромне рибе.

Сат са кукавицом није ништа ново и много би интересантнији били сатови код којих је кукавица увек напољу, а бројчаник сваких пола сата излеће из кутије.

Ова четка нарочите конструкције намењена је за фарбање цеви у једном потезу. Како ће се, међутим, цев довести у предвиђени отвор посебан је проблем.

Двоструки кључ којим се врата могу истовремено откључати и с једне и с друге стране.

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

ИДУЋИ НАСТАВАК: БИТКА НЕ ПРЕСТАЈЕ!

Тражите слободан пролаз кроз Сахару. Ми вам га не дамо. Останите где сте, биће боље за вас! То је био одговор Антагела, поглавице номадског племена Туарежа, француском пуковнику Флатеру и његовој мисији. Али, Флатер није послушао упозорење, а поруку је бакрио од својих официра да их не би поколебао. Пред њим је била још једна бесана ноћ.

Рђабе бесџи

Стражар који је бдео крај уснулог логора тресао се од пустињске хладноће. Једва је дочекао прве сунчеве зраке који су обасјали бескрајно пешчано пространство дајући му нестварну ружичасту боју. У даљини су се назирали мдрим сенкама прошарани врхови планине Хогар.

Логор се будио. Запаљена је ватра, кувала се кафа. Муслимански стрелци протрли су молитвене тепихе и почели јутарње клањање у правцу Меке. Гоници камила товарили су одморне животиње. Француски официри државали су у мапу део пута који треба прећи у току дана. Само је пуковник Флатер био уморан, брижан и неспавао, а имао је о чему да брине.

Пуних пет дана мисија није наишла ни на један бунар, залихе воде опасно су се смањивале. Неволје су почеле чим су прешли Инзимане—Тиксине. Одатле је отишао последњи курир и мисија је изгубила сваку везу са севером. Извиђачи који су трагали за водом доносили су рђаве вести.

У земљи Туарежа

Задатак мисије која је из Уаргле кренула 4 децембра 1881. године био је да испита терен и трасира будућу железничку пругу која би спајала Алжир са Француском Западном Африком. Алжир је већ припадао Француској као и многе друге афричке територије и сада је требало „премостити“ Сахару и те области повезати. Али, ове планове претили су да поремете Туарежи, поносито берберско племе које је живело у централној Сахару. Туарежи, који су се веома истакли у борби против француског колонијализма и овога пута рекли су не.

Француска мисија бројала је 90 људи и била највећа војна јединица која је до тада кренула преко Сахаре. У њеном саставу налазило се и 90 мехара, веома брзих камила посебне врсте, као и 149 теретних камила натоварених намирницама за 4 месеца, муницијом и поклонима за подмићивање домородачких племена. Људство се састојало од 10 Француза, 49 алжирских стрелаца и 31 камилара из племена Шам

Туарежи су се створили ниоткуда, у црним хаљинама, на брзим камилама. Зачули су се језиви крици, а потом мртва тишина

ба, вековног непријатеља Туарежа.

Петнаестог фебруара мисија се налазила на два дана хода од масива Хогар. Тога дана извиђачи су најзад пронашли воду у брдима Бир-ел-Гараме у срцу земље Туарежа! Пуковник Флатер није заборавио поруку њиховог поглавара, а ни њихову храброст о којој се причало у читавој Северној Африци, али није имао избора. До воде се морало доћи.

Флатер је из предострожности поделио мисију у три групе. Поручник де Диану, инжењер Сантеи и наредник Побегин са још 40 људи остали су да чувају логор. Наредник Денери повео је камиларе са једним животињама, а сам пуковник Флатер ставио се на чело треће групе. Ове две групе одмах су се раздвојиле и кренуле различитим правцима.

Коље у јрлу

Група наредника Денерија приближила се води. Околина извора није била пријатна, на све стране црне базалтне стене којима су ветар и песак дали сабласне облике. Права слика пустоши и очаја. Пут који је водио до извора био је тако тесан да су камиле морале ићи једна за другом. Над читавим крајем царовала је нека тешка и мучна тишина.

Денеријеви људи напредовали су лагано, напрегнутих нерава и откочених пушака. На зачељу се налазио познати алжирски стрелац Ел Мадани, завршено миран и хладнокрван, веома

искусан у ратовању с Туарежима. Најзад су стигли на омању камениту зараван са које се пут спуштао у увалу где је око извора расло десетак кржљавих палми. Са те заравни Денери је као на длану видео групу пуковника Флатера која је у оазу стигла пре његове.

Флатерови људи, изморени врућином и напетошћу, лежали су око извора чекајући Денерија. Истог тренутка наредник Денери приметио је како Флатерови извиђачи — они су седели нешто даље од извора — скачу на ноге и грабе пушке. И таман му је пролетело кроз главу како извиђачи спремају издају, када је угледао — Туареже!

Изгледало је да су се створили ниоткуда, у црним хаљинама, на брзим мехарима, са исуканим коњима. Само су се зачули језиви крици, а потом мртва тишина. За неколико тре-

нутака све је било готово. Туарежи су сјахали и почели да претресају лешеве.

Од овог призора Денери, кога Туарежи нису приметили, изгубио је главу. Дивље вичући и пуцајући сјурио се стеновитом стањом. Зауставило га је коње које му се зарило у грло. Камиле са чеља колоне, подивљале због близине воде, отимале су се својим чуварима и безглаво журиле у увалу где су их хватали Туарежи.

Оглука у ноноћ

Стрелац Ел Мадани, са зачеља, није чекао да му се објасни шта значи пуцања која се чула — одмах је преостали део каравана окренуо у правцу логора. У логор су стигли око три по подне, подмиргави од жеђи и умора. Вест коју су

донели изазвала је шок. Али, времена за губљење није било, команду је уместо погинулог Флатера преузео поручник де Диану.

Над Сахаром се спустила још једна хладна ноћ. Сада поручнику де Диану сан није долазио на очи. Пред њим су стајале две могућности и он их је непрекидно одмеравао: да још једном покуша да се пробије до извора у Бир-ел-Гараме или да се врати у правцу Уаргле и у Хаси-Месегему затражи помоћ од једног аге пријатељски расположеног према Французима. У поноћ је донео одлуку да се врати у Уарглу.

У зору је 56 преживелих кренуло на пут. Од Уаргле их је делило 63 дана хода. Људи су се тетурали по несносној врућини, посрћући под теретом оружја и намирница које су морали да вуку уместо изгубљених камила. У подне су случајно наишли на један бунар и

Пакао

Француска мисија личила је на поворку фантома. За караваном је остајао крвав траг, невидљиви Туарежи пратили су их у стопу

њи и чији сок разара нервно систем.

Сутрадан је десеткована мисија стигла до падина масива Тасили. Пред њима је лежала оаза Амгид богата водом. Али, Туарежи, који су мисију пратили читавим путем, затворили су све прилазе оази! Грла испечених од жеђи људи су беспомоћно зурили у гранитне стене иза којих су вирили врхови копаља и пушака.

Појели су рањенике

Најзад су се одлучили за напад! Пред њиховим очајничким налетима Туарежи су морали да се повуку и боље заклоне иза стена. Али, војници и даље нису могли да приђу ноци, а ни Туарежи нису смели да помоле главе. И једни и други покушавали су да ситуацију промене у своју корист. До јутра наредник Побегин био је једини преживели Француз у мисији а Туарежи, који су успели да се извуку из обруча, и даље су бранили прилаз води.

Једини излаз био је да се покуша немогуће: да се у Хаси-Месегем стигне без воде! А од Амгида до Уаргле остало је још хиљаду километара!

Војници су улагали напоре да издрже. Морали су да кољу камиле како би дошли до хране и крви да утоле жеђ. Поштеђене су само камиле које су носиле рањене и болесне. Наредник Побегин добио је гангрену. Халуцинације су постале обична појава, сваког часа мисија је имала све мање људи.

Двадесет трећег марта рањеници су остављени на песку и препуштени судбини. Свакоме је дат по револвер и храна за неколико дана.

Хаси-Месегем био је удаљен још само три дана хода, али то више није имало значаја. Поворка фантома заустављала се сваких сто метара. Наредник Побегин добио је грозницу и у зору је умро. Пред саму смрт сазнао је да су се неки стрелци кришом вратили рањеницима, убили их и појели.

Крајем марта дванаесторица преживелах стигли су у Хаси-Месегем. Били су спасени. Седамдесет осам људи остало је у Сахари. Туарежи су знали да одбране своју земљу. Б. Д.

у Сахари

обновили залихе воде. И људи и животиње су живнуле, наде су васкрсле.

Док су се одмарали крај бунара поручник де Диану приметио је у даљини три човека како се тетурају као пијани. Били су то стрелци из Флагерове групе који су преживели покољ код извора и пратећи трагове пошли за својим друговима. Но, сусрет није био радостан — сва тројица умрла су од исцрпљености чим су се напиле воде.

Караван је наставио пут. Увече су наишли на данум, биљку сочних листова који гасе жеђ. Ноћ је донела свежину и мало олакшања. Не и за поручника де Диану који је утврдио да караван има хране само за још три дана, а тек тада треба да уђе у страшну пустињу Амадгор која се простира између Инзимане Тиксине и планине Хогар.

Двадесет првог фебруара извиђачи су поново приме-

тили трагове Туарежа. Проценили су да их има око две стотине. Два дана касније караван је ушао у Амадгор. Залихе хране попуњавали су месом дивљих магарца које је ловио непогрешиви Ел Мадани.

Кујише јусџињске урме!

У пустињи Амадгор ваздух је сув и ужарен. Од блештања песка и страхожите врућина све поиграва пред очима. Пустињски ветар с времена на време диже облаке прашине и финог песка који продиру кроз поре, суше уста, пуне плућа. Ниједна биљка не расте у оазом мртвицу. После два дана хода кроз Амадгор мисија није више личила на војску већ на колону очајника. Кроз исце-

пане униформе видели су се пликови изазвани опекотинама од сунца, ципеле и чизме распадале су се на усијаном песку. Кожа се љуштила с табана и за људима је остајао крвав траг.

Петог дана путовања кроз Амадгор заклане су четири камиле. Крв је подељена на равне делове уместо воде. Сутрадан појавили су се Туарежи, мирни, лица као ископаног у камену. Захтевали су да им се дају четири камиле за које су тврдили да су украдене. Поручник им је исплатио 2000 франака као одштету и Туарежи су се удаљили.

Другог марта мисија је стигла у Инзимане-Тиксине и снабдела се водом. Ше стог марта поново су се појавили Туарежи, али ван домета пушака. Три дана касније група Туарежа на брзим камилама пришла је мисији с истакнутом белом заставом. Изјавивши да при-

падају једном од локалних племена понудили су на продају овчије месо и урме.

Поручник де Диану није имао куд. Купио је урме да скине беду с врата и поделио их својим људима. Само неколико тренутака касније логор је личио на лудницу. Људи који су час пре тога халапљиво појели слатке урме јурили су као суманути, ваљали се по песку, урпали, тресли се у грчевима. Де Диану је бесомучно пуцао из револвера, наредник Побегин пробио је сопствено стопало копљем.

У помоћ је прискочио Ел Мадани и неколико Шамба који нису пробали урме. Они су се бацали на несрећнике и силом им у уста сипали воду да поврате оно што су појели. Захваљујући њима избегнута је већа трагедија и није било више од пет мртвих. Туарежи су урме отровали једном биљком која расте у пусти-

ЏОНИ ХАЗАРД

ФРЕНК РОБИН

КРАДЉИВЦИ
ЗЛАТА
ИЗВЕЛИ СУ
БЕЗОБЗИРАН
МАНЕВАР И...

...ОНЕМОГУЋИЛИ
ГОНИОЦЕ...

ИЗГОРЕ-
КЕМО!
ВРАТА СЕ
НЕ МОГУ
ОТВОРИ-
ТИ!

САМО СЕ
СТРПИТЕ...
ЈА БУ...

ТАКО ЈЕ ХАЗАРД, КОЈИ СЕ СПРЕ-
МАО НА ОДМОР, ПОНОВО УПАО У
НОВУ ДВАН-
ТУРУ...

СПА-
СИТЕ
НАС!

АААХ!
НЕМОГУЋЕ!
БИЛА БИ МИ
ПОТРЕБНА
ПОЛУГА
ИЛИ...

МАКНИ
СЕ, ДРУ-
ГАР!

ЗА ОВО
ТРЕБА
ИМАТИ
СНАГУ
ОБАЛСКОГ
РАДНИКА...

ТАКО, У
ПОСЛЕДЊЕМ
ТРЕНУТКУ...

ОХ! МИСЛИО
САМ ДА МИ
ЈЕ ДОШАО
КРАЈ!

И БИО БИ ТИ
КРАЈ ДА СЕ
НИСАМ ТУ
НАШАО ЈА...
ЏЕК
МИРСКИ!

ХВАЛА,
ЏЕК! ЈА
САМ ХА-
ЗАРД!

МАЛОЧАС УМАЛО
НИСУ ПРЕГАЗИЛИ!

МАДА МИ НИЈЕ
ЈАСНО ЗАШТО
САМ ЈА ПОКУ-
ШАО ДА ИХ
СПАСАВАМ
КАД МЕ

ГО-
НИ-
ЛИ
СМО
КРАД-
ЉИВЦЕ
ЗЛАТНОГ
ТОВАРА...

...И
САД СУ
НАМ
УМАК-
ЛИ!

ЈЕДНО МЕ
ЗБУЊУЈЕ...
ЗАШТО СУ
КРАЛИ ЗЛА-
ТО КАД ЗНА-
ЈУ ДА ГА У
ОВОЈ ЗЕМ-
ЉИ НЕ МОГУ
УНОВЧИТИ?!

А КАКО
ДА ИЗ
ЗЕМЉЕ
ПРОКРИ-
ЈУМЧАРЕ
250 КИ-
ЛОГРАМА
ЗЛАТА?

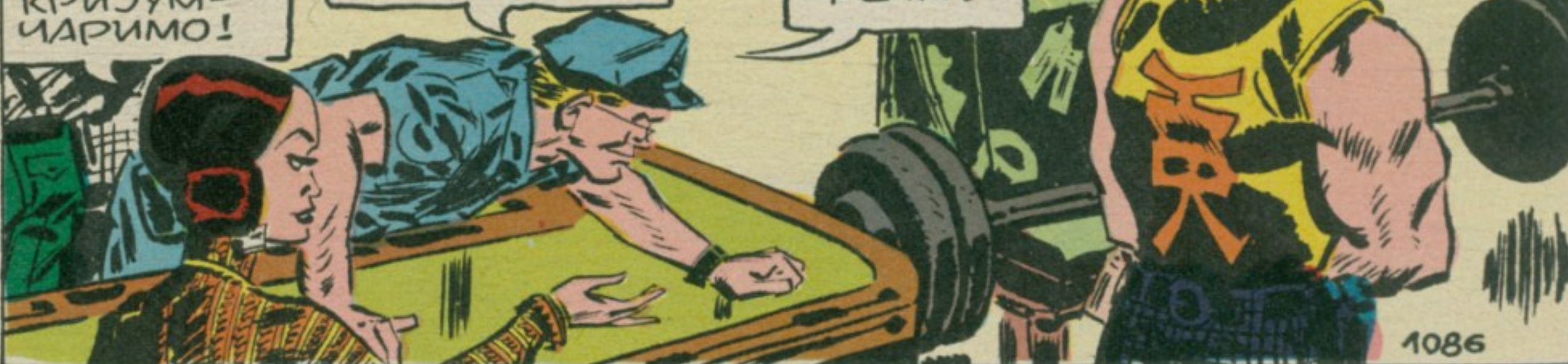

ЗА ТО ВРЕМЕ НА АЕРОДРОМ У САН ФРАНЦИСКОУ СТИГЛА СУ ДВА ПУТНИКА ИЗ СИНГАПУРА...

КАО ШТО
ВИДИТЕ,
ИНСПЕК-
ТОРЕ, ТО
ЈЕ САВ
НАШ ПРТ-
ЉАГ! НИ-
ШТА НЕ
КРИЈУМ-
ЧАРИМО!

ОВО НЕ БИСТЕ
НИ МОГЛИ ДА
ПРОКРИЈУМЧА-
РИТЕ! МОРА
ДА ЈЕ У ТИМ
ТЕГОВИМА
БАР 250 КИ-
ЛОГРАМА!

ВАШ ПРАТИ-
ЛАЦ СИ-
ГУРНО
УЧЕСТВУ-
ЈЕ У
ТАКМИЧЕ-
ЊУ ДИЗА-
ЧА ТЕ-
РЕТА!

ДУКЕ НЕДЕЉЕ: ПРИЈАТЕЉИ!

Тражимо пријатеље

Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Имам 16 година. Скупљаам разгледнице и салвете. Јадранка Јакић, Б. Кидрича 42/9, Вуковар.

Имам 15 година. Желео бих путем дописивања размењивати сличице „Продор у свемир“, стари и страни новац и марке. Навијам за „Хајдук“. Емил Наранча, Балканска 23, 58000 Сплит.

Желио бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Имам 16 година и бавим се писањем пјесама. Скупљаам сличице „Витка на Неретви“ и „Колонс ауто“. Језик дописивања: српскохрватски, француски и немачки. Хајрудин Селесковић, Стрма улица бр. 17, 75000 Тузла.

Имам 21 годину и желим да се дописујем са младима из Југославије. Dana Horáková, Gottwaldova 58, Kralupy n. VI, okr. Mělník, CSSR.

Имам 14 година и желим да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије. СССР, г. Лениногорск, просп. Ленина д. 16 кв. 7, Вобков Слава.

Имам 21 годину. Волим забавну и народну музику. Хоби ми је решавање укрштених речи. Навијам за „Партизан“. Скупљаам стари и страни новац. Желео бих се дописивати са друговима и другарицама широм земље и иностранства. Шаља Шапи, Ворачка 62, 38430 Ораховица.

Имам 14 година. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из цијеле земље. Навијам за „Вележ“. Скупљаам значке и разгледнице и мењао бих се. Бруно Козина, Рударска 53, 79000 Мостар.

Желела бих се дописивати с друговима и другарицама широм наше земље. Имам 13 година. Сакупљаам разгледнице и салвете. Верница Петровић, XIX дивизије 11/II, 57000 Задар.

Имам 11 година. Желим да се дописујем са читаоцима Политикиног забавника. Gizedoz Andrysak, Zabvze 8, ul. Budowlana 62, Polska.

Желим да се дописујем с девојкама до 16 година. Волим народну и забавну музику. Скупљаам разгледнице градова. Волим филм. Бато Јеринић, Р. Лакић 66, 74400 Дервента.

Имам 23 године. Волим музику, географију, историју, литературу. Скупљаам марке. Желим да се дописујем са младима из Југославије. СССР, Кемеровска обл. 654001 Новокузнецк 1, Русински 50, Светлана Моисева.

Имам 14 година. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Волим спорт, филм и забавну музику. Дренка Реџић, Бориса Кидрича 70, 59000 Шибеник.

Имамо 16 година и желимо се дописивати са младима из Југославије. Језик дописивања: српскохрватски, чешки и руски. Скупљамо разгледнице и фотографије певача, а највише волимо Терезу Кесовију и Дубровачке трубадури. Dana Hubačkova, Hermanuv Mestec Ivaskova 475, ok. Chrudim CSSR i Dana Sajkova, Hermanuv Mestec, Namesti Miru 176, ok. Chrudim, CSSR.

Желела бих се дописивати са својим вршњацима из земље и иностранства. Имам 14 година. Волим музику и спорт. Скупљаам марке и разгледнице. Милена Ђолета, Мрдуљосева 18, 58000 Сплит.

Желео бих да се дописујем с друговима и другарицама широм наше земље. Имам 14 година. Волим забавну музику и разне спортове. Предраг Булић, Бирчанинова 32, 23000 Зрењанин.

Имам 15 година и жељела бих да се дописујем са младима и девојкама из Југославије. Анто нија Папић, Лабинска 27-а, 52000 Пула.

Желела бих да се дописујем са девојчицама и дечацима из Југославије на српскохрватском и немачком језику. Ljiljana Dinic, Neuer Graben 6, 46 Dortmund, Deutschland.

Имам 13 година и желим да се дописујем с друговима и другарицама широм земље и иностранства. Волим плуму и поезију. Мењала бих салвете. Суада Рамусовић, ул. 29. новембар бр. 3, 84300 Иванград.

Имам 20 година. Грађевински техничар сам. Студирам философију и волим поезију. Дописивао бих се са девојкама и младима широм земље. Молим фотографију у писму. Јовица Ђирић, Његошева 66, 18310 Бела Паланка.

Имам 15 година и желим да се дописујем са младима из Југославије. СССР, ВКО, Индекс 394910, г. Лениногорск, ул. Кирилова 5-1, Шефер Оља.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Имам 16 година. Волим забавну и бит музику. Нада Живковић, Господар Јованова 39-41/III, стан 28, 11000 Београд.

Имам 19 година и желим да се дописујем са младима из Југославије. Навијам за „Партизан“. Волим забавну музику а од певача Кићу, Микија, Бобу и Ђорђа. Скупљаам значке и привеске за кључеве. Миле Рогица, Маршала Тита 66 I/10, 18520 Бујановац.

Завршила сам VIII разред. Желела бих се дописивати с вршњацима широм Југославије. Дубравка Ракић, Словинци, 44222 Шап.

Имам 15 година. Желим се дописивати са младима из цијеле земље. Навијам за „Динамо“. Волим забавну и народну музику. Скупљаам наградне маркице и разгледнице. Јања Билић, М. Ти та 65, 56272 Церна.

Желимо се дописивати са пионирима из Југославије. СССР, Калининска обл. г. Торонец 172850, средња школа X 2, 4 6 класс.

КО ЈЕ ПРОЖАРЉИВАЦ?

Мали чувар нашао се у чуду. Неко од шест становника циркуске менаџерије провалио је у оставу и појео све месо које је тамо нашао. Откријте ко је кривац. То је ваш први задатак. Други је да пронађете пут којим дечак треба да иде да би све ове животиње одвео до њиховог шатора. Од пет путева обележених словима само је један прави.

Одговор:

Б. Прави пут обележен је словом Д. Кривац је лав јер је он на овом путу појео месо.

ИСТОРИЈА НАШЕГ СВЕТА

ТУАРЕЗИ

1

ЗЕМЉА САМОЋЕ — У Хогару усред Сахаре киша ретко пада, жива у термометру показује дању и 60°C. То је бескрајно море песка и окамењене лаве са ретким оазама у подножју планинског масива чији највиши врх има 3000 метара. То је земља номадског берберског племена Туарега, „Земља страха и самоће“, како су је назвали Арапи. Читавих 120 година покушавали су Европљани да освоје Хогар, важну саобраћајницу, али је 250.000 Туарега очајнички бранило слободу. Све експедиције крваво су заустављене.

2

НИКАДА ОТКРИВЕНИ — Туареги се од осталих становника Африке разликују по вели индигоплаве боје којим покривају главу остављајући само прорез за очи. Вео носе мушкарци, а добијају га кад

4

БАВОЛОВИ СИНОВИ — Ковачи су код Туарега најпрезренији људи јер се верује да су занат научили од ђавола, али Туареги не могу без њих. Баволови синови снабдевају их оним што им је најпотребније: сабљама, копљима, клопкама, амајлијама, накитом. Али ковачи, за које се не зна одакле су и ком народу припадају, не обрађују само метал. Они праве и посуђе од дрвета, торбе и седла од коже и — уопште су незаменљиви. Ковач путује од једног до другог логора Туарега и нуди своје рукотворине.

5

КАРАВАН СОЛИ — Со је, уз камиле, воду и овчије месо, најдрагоценије благо Туарега. Хогар је пун соли која се налази у огромним блоковима или као дебела кора. Крајем јуна каравани соли крећу на

Људи плаве боје

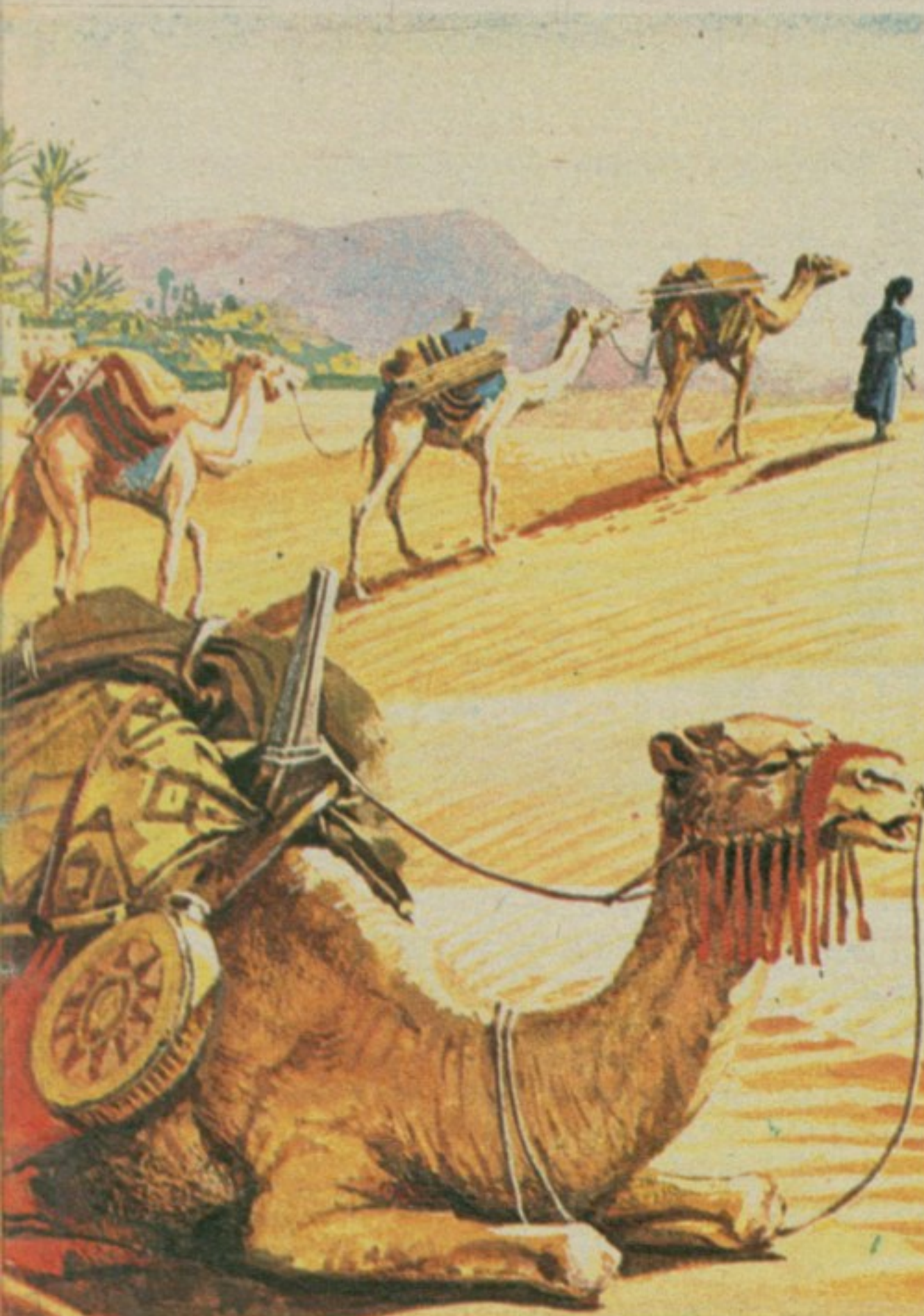

наврше 18 година. Туарези не откривају лице ни када једу, ни кад спавају. Осим тога што штити лице и дисајне путеве од песка вео има и верско значење. Тамноплава боја чува од јаког сунца, па Туарези велом трљају откривене делове тела, који су постали индигоплави.

3

ЦРНИ РОБОВИ — Некада су Туарези често нападали црначка села, пљачкали их и из њих доводили робове. Потомци тих робова, званих иклани, и данас служе Људе Плаве Боје, чувају им стоку, брину се о деци и домаћим пословима. Ако Туарез има више иклана него што му је потребно, он им поклања слободу. Али, ако је иклан стар, господар га држи код себе до његове смрти. Каравани који морају да прођу кроз Хогар плаше се иклана готово исто као и њихових господара, храбрих и поноситих Туареза.

југ, према Нигеру и Чаду, где стижу октобра. Код куће остају само жене, деца и старци. У пролеће се враћају натоварени платном, чајем, шећером и другим стварима купљеним за со. Путем куда пролазе остају у стенама записи и цртежи који приказују успутне догађаје.

6

УМЕСТО ЗАСТАВЕ — Аменокал, краљ Туареза, није апсолутни господар — савет ратника одлучује да ли ће се његова наређења прихватити и он може и да га смени. Символ владарског достојанства је тобол, огроман бубањ у који нико не сме да удара без краљеве дозволе. Туарези носе тобол у рат уместо заставе, коју на њему мења најбољи ратник јер се верује да тако неће никада пасти у руке непријатеља. Краљев шатор већи је од осталих, у њему су скупочена крзна, дивно оружје, разне ђаконије.

НАСТАВИЋЕ СЕ

СУПЕР КВИЗ СУПЕР ШИЗ

ФОТО-СНАЈПЕР ДОБИО НЕВЕН ИЗ КНИНА

Наш читалац из Книна Невен Зоричић, Ул. М. Тита број 36, имао је највише среће у извлачењу награда у првој серијској наградној игри СУПЕР КВИЗ СУПЕР ШИЗ (Забавник број 1079 од 1. IX 1972. године).

У игри је учествовао 6921 читалац а да би стекли право да учествују у извлачењу награда требало је тачно да одговоре на ова четири питања: 1. Да ли знате која су два димњака иста. 2. Колико има пацова на слици. 3. Шта је неправилно у нотама на цртежу и 4. Како се зове дугоноси дрвени лутак, јунак једне бајке?

Судећи по броју тачних одговора (више од 6000) питања нису била тешка. А тачни одговори гласе овако: 1. Исти димњаци су обележени бројевима 7 и 19; 2. на слици има 30 пацова; 3. нотни систем има пет, а не три линије и 4. дрвени дугоноси лутак зове се Пинокио.

Забавников жири прегледао је све одговоре и међу тачнима на срећу извукао имена награђених читалаца.

Као што смо већ написали, прву награду ФОТО-СНАЈПЕР добио је наш читалац НЕВЕН ЗОРИЧИЋ из Книна. (Фото-снајпер

је у ствари фото-апарат са носачем, нормалним објективом и телеобјективом од 300 милиметара и другом додатном опремом у металној кутији). Посебно је погодан за спортска снимања, ауто-мото трке, снимања у природи када није могуће прићи објекту који се снима. Вредност ове лепе награде је четврт милиона старих динара (2.500 нових динара).

Пет читалаца добило је по један комплет колекционарских луткица-привезака, то су: 1. САВО ШКОБИЋ, Првوماјска 6/1, Нови Травник. 2. ДРАГАН НИКОЛИЋ, В. Чарапића 16, Ниш. 3. ИНГРИД ДОЛЕЖАЛ, Малинска 12, Загреб. 4. ВЕРА САВИЋ, Темеринска 36, Нови Сад и 5. ДРАГАН АНАСТАСОВ, Ул. 758 број 9 I/8, Скопље.

$$\frac{\tan 45^\circ}{\sqrt[3]{64}} = ?$$

КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Лако и брзо можете и сами научити из књига „ИЗРАЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“ (I књига за први, II књига за други, III књига за трећи разред гимназије, техничких и осталих средњих школа). Књиге садрже комплетну израду свих задатака! Наручите дописницом или писмом са назнаком које књиге желите на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п. п. 64. Књиге ћете одмах добити и платити поштару кад вам донесе (поузећем). Цена сваке књиге је 40 динара. Ко наручи све три књиге заједно, платиће свега 100 динара!

хумор

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ ПРОДАВНИКЕ ДЕЧЈЕ ОБУКЕ

NJEGOŠEVA 5

M.TOLBUHINA 25

29 NOVEMBRA 91

KOZACINSKOG 3

KRALJA MILUTINA 26

Antilop • BEOGRAD

ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

СРЕДЊОШКОЛЦИ! МАТУРАНТИ!

ИСТОРИЈА, БИОЛОГИЈА, ГЕОГРАФИЈА, СРПСКОХРВАТСКИ ЈЕЗИК, ФИЗИКА, ХЕМИЈА и МАТЕМАТИКА за I, II, III и IV разред, по наставном плану у једној књизи

Овај познати приручник на чијем састављању је радила група познатих педагога, представља идеалан уџбеник за брзо и ефикасно понављање и савлађивање градива из наведених предмета у току школске године, као и за припрему матуре.

Приручник има 378 страна и веома повољну цену од само 40 динара. Плаћање поузећем приликом пријема књиге.

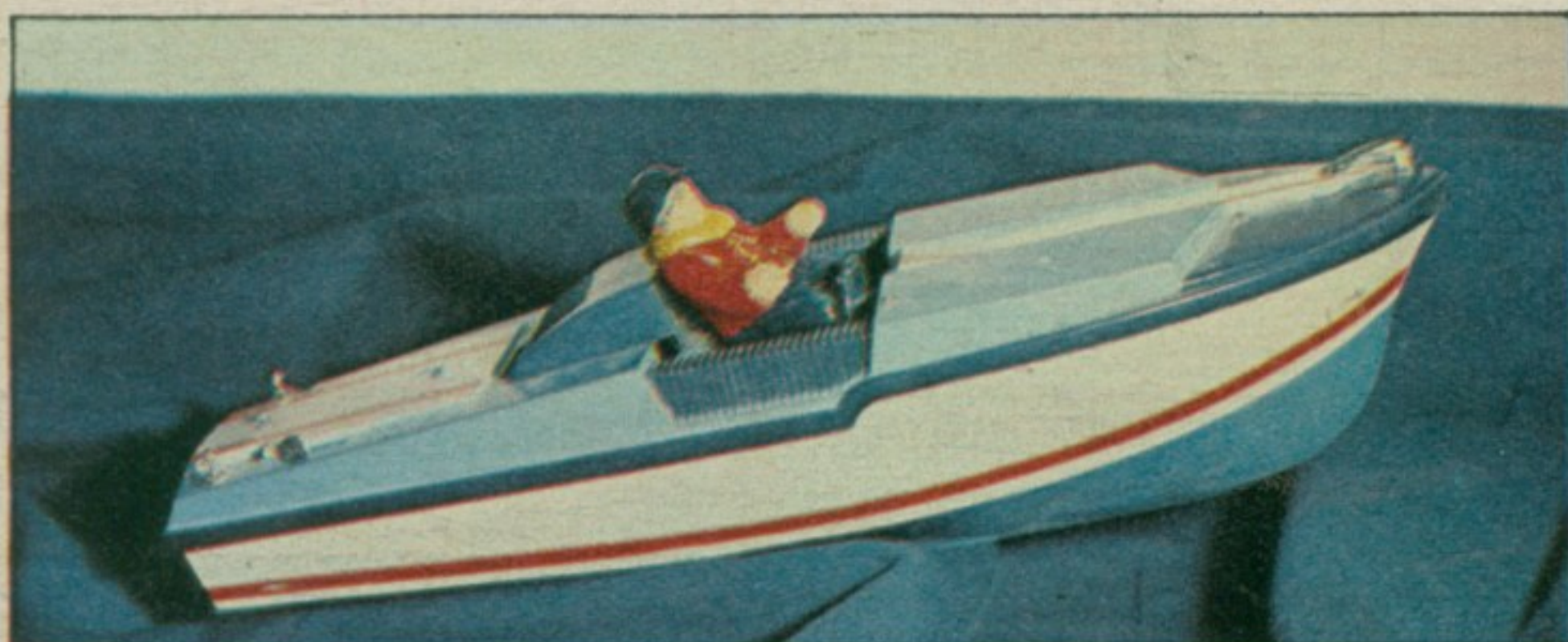
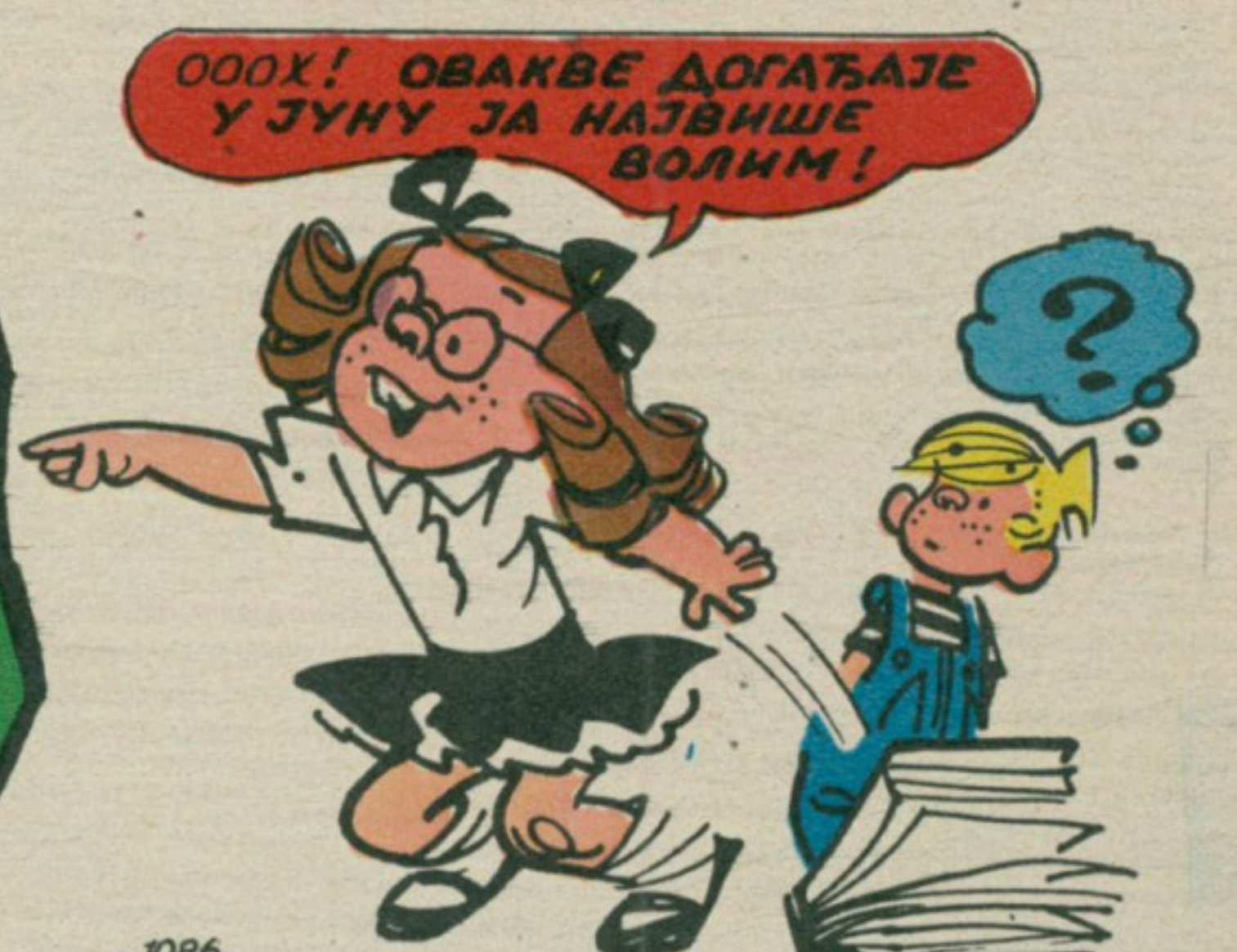
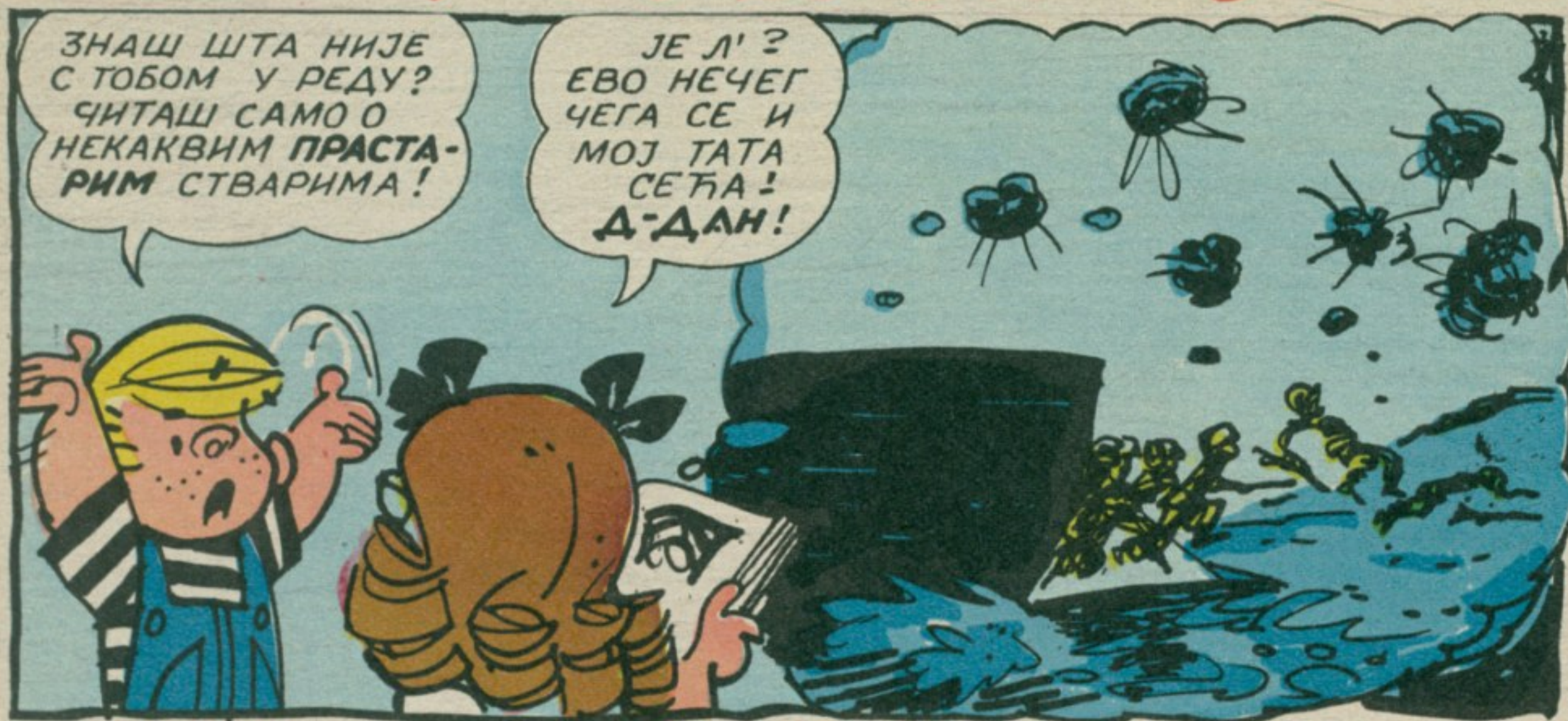
Поруџбине слати на адресу: НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, 11000 БЕОГРАД, Француска 7

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП

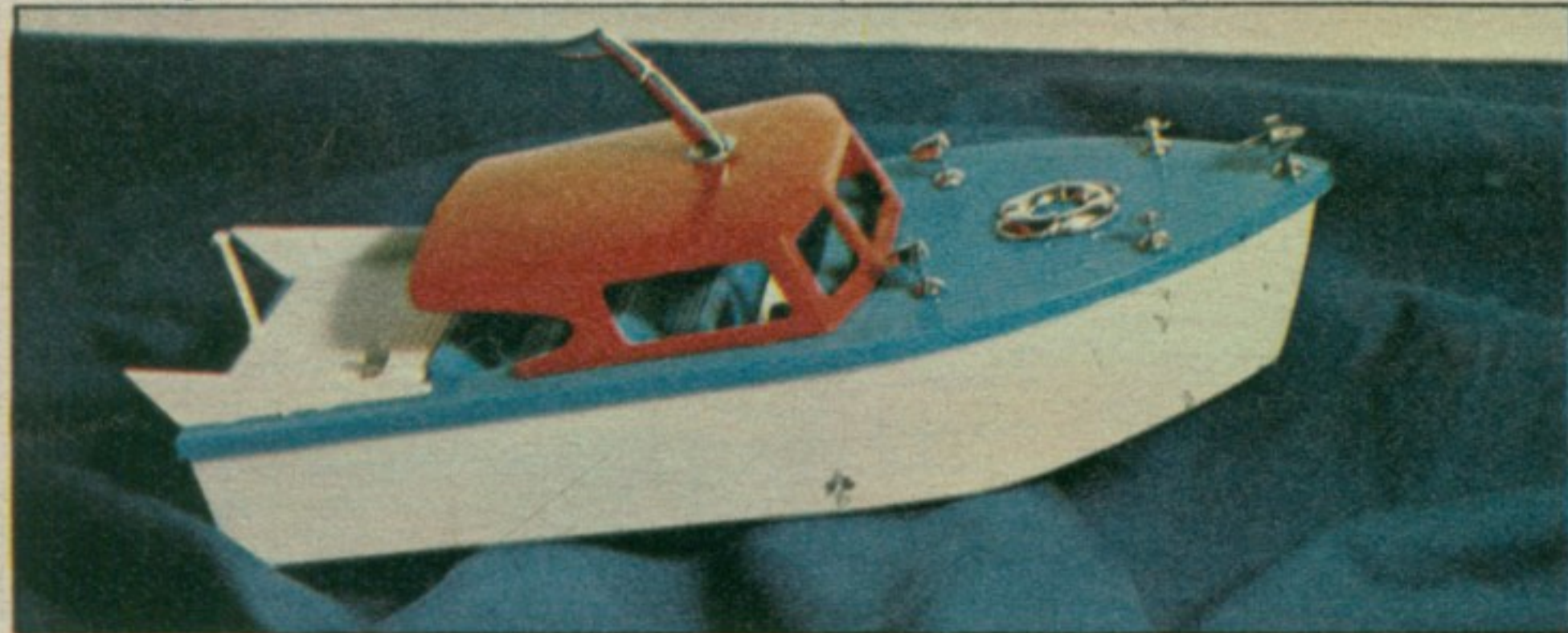

РИП КИРБИ - ПОДМЕТНУТО УБИСТВО

КАКО ЈЕ ДЕНИС ПРОВЕО ЛЕТО

1. Моторни чамац 6117 Дин. 38,00

2. Моторни чамац 1764 Дин. 38,00

3. Моторни чамац 6516 Дин. 38,00

ТЕХНОАУТО МОТОРНИ ЧАМЦИ

СВАКИ МОТОРНИ ЧАМАЦ ПОКРЕЋЕ ЕЛЕКТРОМОТОР КОЛИ РАДИ НА БАТЕРИЈЕ, А ЦЕЛА ИГРАЧКА ПАКОВАНА ЈЕ У СВОЈОЈ ОРИГИНАЛНОЈ КУТИЈИ.

ОДАБЕРИТЕ ОД ИЗЛОЖЕНИХ МОТОРНИХ ЧАМАЦА ШТА ЖЕЛИТЕ ДА КУПИТЕ, НАПИШИТЕ БРОЈ И ЦЕНУ У НАРУЧБЕНИЦУ, ПОПУНИТЕ ЈЕ И ПОШАЉИТЕ НА АДРЕСУ „ТЕХНОАУТО“. ЧЕКАЈТЕ — ПОШТАР ЋЕ ВАС УВРЗО ОБРАДОВАТИ.
ТЕХНОАУТО — БЕОГРАД, СТРАХИЊИЋА БАНА 1, ТЕЛЕФОН 624-740
ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОМЕТ ВОЗИЛА, ДЕЛОВА И ПРИВОРА, ЗАСТУПАЊЕ ИНОСТРАНИХ ФИРМИ И ИНЖЕЊЕРИНГ.

4. Моторни чамац 372 Дин. 19,70

„ТЕХНОАУТО“, СТРАХИЊИЋА БАНА 1, 11000 БЕОГРАД НАРУЧБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем моторни чамац број: _____
Укупан износ _____ динара платићу поштару када примим пакет као и трошкове паковања и поштарину.

(Име и презиме)

(Број поште, место, улица и број)

(Датум)

(Потпис лица које ће платити пакет)

Попуни, изрежи и пошаљи на адресу: „Техноауто“, 11000 Београд, Страхињича Бана 1.

ПОСЛЕДЊИ ЗВУК

Од свих настраних бића на овој планети, господин Гудхју је несумњиво био најнастранији. У почетку је, додуше, изгледало да ће и он бити само један од многих страствених колекционара који сакупљају марке, лептирове, грбове или стари новац. Али, испало је другачије. Гудхју је постао сакупљач — смрти!

Зевање алигатора

Промена је почела неосетно, а прави преокрет се догодио тек када је колекционар пронашао плочу на којој је био снимљен лепет крила слепих мишева. Одмах је побацио све своје безвредне збирке и одлучио да убудуће сакупља само — звук, и то у његовим најнеобичнијим, најзбуђивијим облицима. Устрептао је од задовољства када му је неко донео крик фоке, а зевање алигатора и лупање срца једног пауна, који су затим уследили, још више су га учврстили у новом опредељењу.

Напунио је кућу магнетофонима, грамофонима и разним другим направама за снимање и репродуковање звука. Створио је велику мрежу агената који су му доносили снимке из свих крајева света. Тако је ускоро могао да ужива у урлању урагана над Рејкјавиком, шкргуту зуба поларне лисице, мумлању медведа који се буди из зимског сна, шкрипи врата Музеја воштаних фигура, и тако даље...

Звуци су одиста чудесна ствар. Уносећи се у тај нестварни свет, Гудхју је био у стању да заборави на све око себе. И дању и ноћу слушао је те своје необичне потпуре, фуге и симфоније према којима, био је убеђен, сва музика света није значила ништа. А у дугим вечерима, док се окруживао ретким, електронски забележеним шумовима још нерођене деце, сливања зноја са чела неког провалника или зујањем електричне столице, била је то за њега једина стварност.

Његови агенти су добро схватили шта жели и показали су много предузимљивости у проналажењу што необичнијих звукова. А он је то богато плаћао. Наслеђе које му је остало од оца било је не само начето већ и добрим делом потрошено.

Нова збирка

Изненада, почело је да га нагриза неко незадовољство. Осетио је да је читав та колекција расплута, невезана, да јој недостаје неки виши смисао. „Морам да се специјализујем“, говорио је себи, „да се усмерим на нешто одређено. Морам...“ Мучила га је та нејасна жеља све док се једног дана његов сарадник Вилер није појавио са изванредним уловом: био је то смртни крик рањеног козорога.

Да, то је оно! — синило је сакупљачу. — Звук на граници између живота и смрти...

Гудхју је опет побацио читаву своју богату збирку и започео нову колекцију. Његови агенти добили су нова упутства и предано кренули у потрагу за звуцима смрти. Пошиљке су стизале: цијукање згаженог миша, мукање безазлене те-

ШАРА БОМОН

ЗА ЈЕДНОГ КОЛЕКЦИОНАРА НЕМА НИШТА ГОРЕ НЕГО ДА ПРЕСТАНЕ СА СКУПЉАЊЕМ

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

лади на кланици, крици оборених птица...

Плоче и траке непрекидно су пуниле сталаже. Гудхју није трпео понављања и стално је жудео за новим и новим примерцима. Стан се по читав дан орио од цике, урлања, дахтања, јечања, рике и писке. Колекционар је у свом заносу потпуно заборавио да ско њега постоји и живи свет. Али, пошто су га зачуђујуће дуго трпели, суседи су најзад почели да негодују. Називали су га манијаком и другим погрдним именима, а чак су неколико пута позвали полицију да их заштити од напасти.

„Како то да немају разумевања?“ чудило се Гудхју. У сваком случају, да би избегао непријатности и сукобе с представницима власти, одлучио је да се пресели у јед-

ну усамљену кућу ван града. Није могао да дочека тренутак када ће своју огромну збирку пренети тамо где ће најзад моћи неометано да ужива у свом царству, царству смрти. Агентима је послао нову адресу, али је ипак сваког часа трчао у стари стан, плашећи се да грешком не буде лишен неког драгоценог примерка.

Одлука је ђала!

Време је пролазило, али колекционар то није осећао. Све више је тонуо у свој звучни свет. Слушао је последње дахтање погођеног зеча, очајнички лепет крила обезглављене кокошке, хистерично шиштање анаконде бачене у ватру. Гото-

во да више није било животињске врсте чији представник није угнуто пред микрофоном његових агента. Имао је све, од поларног медведа до зебре, од једноћелијских бића из морског муља до циновског кита, од муве до ноја. Све је то било каталогизовано, сређено, разврстано...

Изузев...

Гудхју је осетио да је дошао најтежи тренутак у његовом животу. Морао је да одлучи хоће ли ићи до краја. Јер, на реду је био — човек.

За ту одлуку требало је много снаге и он је ноћима бдео и размишљао. Мада се одавно ни са ким није дружио, људи су ипак били његова браћа. Па ипак, био је колекционар, а за колекционара нема ни чега горег него да престане са сакупљањем. Била би то за њега права — смрт.

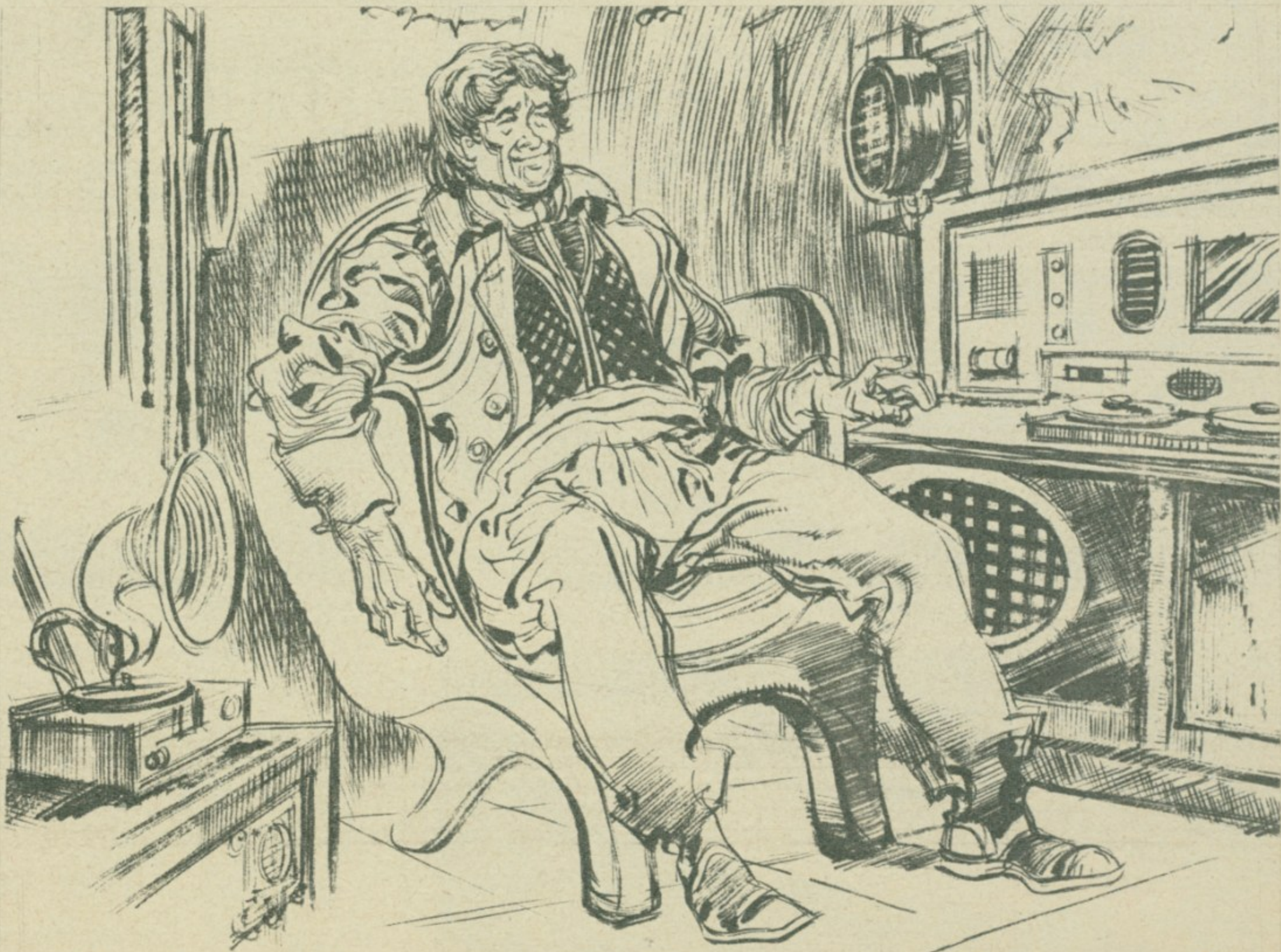
Једне ноћи усправио се у кревету, сав ознојен. Осетио је да је страст надјачала све противразлоге и да је донео одлуку...

Верни Хурке

Од тог тренутка, у усамљеној кући на брегу почела је да се множи нова збирка. Као што је ону претходну колекцију започео крик умирућег козорога, први примерак нове био је вапај жене која се давила. Плускање воде, очајничка борба за ваздух, неартикулисани крик... Гудхју је био тронут. „Ко би рекао да је тако страшно без ваздуха!“, чудило се. Пун сажалења, пребацио је у себи агенту што тој јадници није пружио руку, бацио уже, запливао... „Али, забога“, пренуо се затим, „па онда не би било овог снимка!“

И поред све страсти, било му је тешко да се уживи у свај нови свет.

А пошиљке су стизале. Додуше, многи агенти су му одрекли сарадњу. Они који су били тако ревносни и пуни идеја када се радило о роп-

Уносећи се у нестварни свет шумова Гудхју је био у стању да заборави све око себе

цима животиња, сада су му са гнушањем окренули леђа. Друге је сам отпустио, па му је тако остао још само један, неки Хурке, који се сав уносио у посао. Ономад је, на пример, донео изванредан снимак ропца неког младића прободеног ножем. Хурке није објашњавао како је долазао до својих снимака, а ни Гудхју није то желео да зна.

Колекционари воле да се надмећу међу собом, да упоређују своје збирке и хвале се новим, ретким примерцима. Гудхју није био те среће, могао је да се такмичи једино са самим собом. Но, он није жалио. Само у тој усамљеној кући на брегу, у свету духова, осећао се сигурним.

Шта недостаје?

Једне влажне јесење вечери седео је као и обично крај свог грамофона и по ко зна који пут слушао крике неког студента прегаче ног на друму, кад осети немир и засићеност. Искључи грамофон и поче да шета по соби. Дуго је ходао, затим опет сео, па поново скочио на ноге. Копао је по својим мислима, тражећи нешто ново, нешто што би га одвело даље.

Још неколико дана провео је у преслушавању своје збирке, али просто више никако није могао да ужива. Нешто му није давало мира. Сваког часа би устајао, нервним корацима премеиравао собу, стезао шаке.

Једном тако стаде пред огледало и пажљиво осмотри свој одраз у њему. Једна мисао поче неодрживо да му се пробија у свест. Најзад, било му је јасно. Сазнање је било толико фантастично да је Гудхју морао да седне: у збирци је недостајао само још један снимак — његов сопствени.

Колебао се. Било је то заиста велико искушење. „Јесам ли у праву?“, питао се гласно, играјући се одсутно дугмићима на једном великом магнетофону. „Треба ли да пустим траку и просвирам себи метак кроз главу?“ Није се плашио, није се либио да то учини, није чак марио ни због тога што снимак неће чути. То је било споредно. Само да се збирка употпуни. Али, питао се, да ли је то заиста оно право...

Одједном, дрхтање тла под ногама прену га из дубоке пометености. Он приђе прозору са кога је обично увече посматрао светлости града. Била је поноћ. По црном небу ширила се са хоризонта нека ружичаста мрља. Разливала се, расла, као какав велики прозрачни плашт бачен над светом. До његових ушију, осетљивих на звуке који наговештавају ужас, допре потмула туптава.

Гудхју је са усхићењем посматрао ширење ружичасте светлости. „Као да космос крвари“, помисли. Сетио се као кроз сан, јер су те вести до њега долазиле случајно, да се у последње време много говори о нечувеној разорној моћи нових О-бомби, о катаклизми, о уништењу света...

Снимити ропца планете! Да, то ће бити круна његове збирке. Шта је појединачна, људска смрт према таквој једној величанственој, свеопштој трагедији!

Гудхју укључи магнетофон, седе у своју наслоњачу и положи микрофон у крило. Помисли да је ипак штета што тај последњи звук неће чути ни он, ни било ко други.

ПЛОЧА ЗА ВАС

БОЖУР

Пошто је достигла врх популарности, београдска YU-група се изгледа више неће појавити у старом саставу. Наиме, напустили су је Мирољуб Округлић и Велибор Богдановић. У замену, YU-групи ће се придружити нови бубњар Бата Поповић, некадашњи члан Поп Машине. Насловна композиција нове плоче у издању РТБ је „КОСОВСКИ БОЖУР“, а на другој страни је мелодија „У ТАМИ ДИСКО КЛУБА“. Цена је 11,40 динара.

ЊУ СИКЕРС

Симпатични чланови енглеског састава Њу Сикерс свима су добро познати са овогодишњег еуровизијског такмичења на коме су мелодијом „Молити, красити и позајмити“ освојили друго место. Њихов последњи сингл „Кругови“ налази се на листи 10 најбоље продатих плоча овог месеца у Енглеској. Са малим закашњењем РТБ је издао одличне композиције „ВОЛЕО БИХ ДА НАУЧИМ СВЕТ ДА ПЕВА“ и „БУМ ГРАД“. Цена је 14,50 динара.

ДИЗНИЈЕВА ПАРАДА

из царства маште

ВЕСЕЛО,
УЗБУДЉИВО,
ПОУЧНО!

МЕРИ ПОПИНС.
ДИЗНИЛЕНД.
ТОЧКОВИ, МАШИНЕ,
МОТОРИ
ОД ИКАРА ДО
КОСМОНАУТА.
ОД СПЛАВА ДО
АТОМСКОГ БРОДА

БИБЛИОТЕКА ДИЗНИЛЕНД то није
само пет књига које се читају ради
забаве и поуке: неке међу њима
прави су приручници основних
техничких знања.
Комплетна библиотека штампана
је у боји, у тврдом повезу, са
пластифицираним корицама и са
раскошном поклон-кутијом.
Књиге су великог формата
23,5 X 32,5 см штампане ћирилицом.

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ
„ВУК КАРАЦИЋ“ ДАЈЕ
ПОСЕБАН ПОПУСТ ЧИТАОЦИМА
„ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“

Најлепши
поклон
вашој
деци!

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ
„ВУК КАРАЦИЋ“
11001 Београд, Краљевића Марка 9

НАРУЧБЕНИЦА

Овим неопозиво купујем:
Комплет „БИБЛИОТЕКА ДИЗНИЛЕНД“ по цени од 100 динара
ЗА ГОТОВО — ПОУЗЕЋЕМ по повлашћеној цени од 80 динара (плаћање
поштару приликом пријема књиге)

НА ОТПЛАТУ — по цени од 100 динара. Износ ћу платити у 5 месечних рата.
Рате ћу уплаћивати редовно по пријему рачуна и уплатница.
У случају спора признајем надлежност II општинског суда у Београду.

Име и презиме _____

Занимање _____

Поштански број и место _____

Адреса стана _____

Назив и адреса радне организације _____

Овера о запослењу _____

(Потпис и печат овлашћеног лица)

Наручбеница се оверава само при
куповини књига на отплату.
Пензионери уместо овере прилажу
одрезак од пензије.

КУПЦИ ИЗ БЕОГРАДА МОГУ
ПОДИЋИ КЊИГЕ СВАКОГ
РАДНОГ ДАНА ДО 15 ЧАСОВА
У ПРЕДУЗЕЋУ „ВУК КАРАЦИЋ“,
Краљевића Марка 9, Београд.

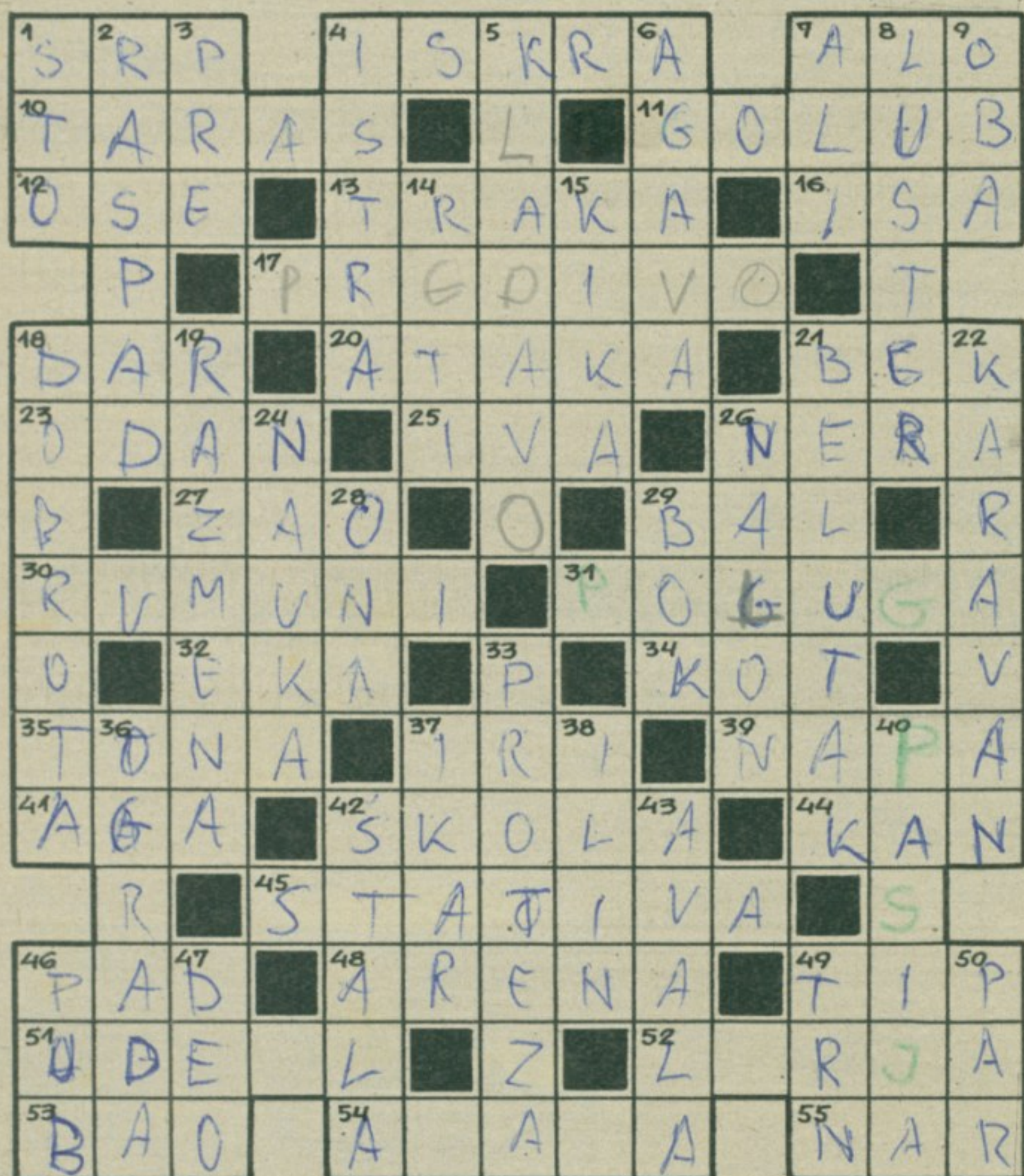
НАРУЧБЕНИЦЕ СЛАТИ НА
АДРЕСУ ПРЕДУЗЕЋА.

ВОДОРАВНО:

1) пољопривредна алатка, 4) варница, 7) телефонски позив
10) име совјетског књижевника Шевченка, 11) врста птице,
12) зоље, 13) врста, 16) мушко име, 17) пређа, 18) поклон, 20)
област у Грчкој, 21) одбрамбени играч, 23) веран, 25) врста
врбе, 26) река у Банату, 27) опак, 29) свечана играчка, 30)
становници суседне државе, 31) шипка изливеног метала, 32)
марка фрижидера, 34) плод животиња, 35) мера за тежину,
37) језеро у Северној Америци, 39) држава у Африци, 41)
турски племић, 42) просветна установа, 44) град у Францу-
ској, 45) део фудбалског гола, 46) падање, 48) бориште,
49) образац, узорак, 51) узор, 52) шпански песник (Федери-
ко Гарсија), 53) свеза, 54) горки лекови, 55) јужно воће.

УСПРАВНО:

1) троцифрен број, 2) расуло, 3) раније, 4) наше највеће по-
луострво, 5) атлетски реквизит, 6) средоземна биљка, 7)
везник, 8) свећњак са више сијалица, 9) и један и други, 14)
чехословачки шаховски велемајстор (Рикард), 15) плетеница
18) племенитост, 19) измена, замена, 21) бели обли камен
кварца, 22) пустињска поворка, 24) скуп знања из неке об-
ласти, 26) наредба, заповест, 28) лична заменица, 29) страна,
бочна страна, 33) вештачка вилица, 36) плот 37) први летач
(мит.), 38) наша филмска глумица (Инге), 40) обичај, навика,
42) стаја за стоку, 43) планина крај Београда, 46) боја у кар-
тама, 47) комад, парче, 49) бодља, 50) два комада.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) отац, 4) Иса, 7) мопс, 6, 10) текстилац, п, 11) огар, 13) тор,
14) Тахо, 16) алкар, л, 18) мотор, а, 19) робијаш, р, 22) Еда, 24) јецај, 25) вид,
27) ниво, 29) тај, 30) виза 31) Ајачио, 32) изазов, 33) Рали, 34) пон, 36) луна, 37)
ета, 38 терца, 40 сто, о, 41) критија, а, 43) Орсон, о, 45) азола, 48) пион, 49) ене,
51) Ирак, н, 52) бактерија, в, 53) арац, 54) ода, 55) АНСА.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Милољуб Лазаревић.
Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата
за нашу земљу: годишња 88,00 дин, полугодишња 44,00, тримесечна 22,00 дин. Претплата за иностранство:
годишња 176,00 дин, полугодишња 88,00 дин, тримесечна 44,00 дин. Уплате на текући рачун 608-1-82-1.
Годишња претплата у иностранству: DM 52,— \$ 14,— EF 78,40 — Sfr 61,60 — Skr 72,80. Девизне уплате
из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 608-620-3-32000-10-54. Поштански факс
124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна
агенција: Македонска 31/1 тел. 22-711.

На основу нишљене републичког секретаријата за културу СРС број 413-21/72-03 од 20. VII 1972. године
не плаћа се порез на промет.

ТРАЖИМО,
МЕЊАМО,
ПОКЛАЊАМО...

За једну заставицу дајем пет налеп-
ница. За значку сам спреман да узвра-
тим са четири налепнице (оригинали
италијанских организација).

ДУШКО КУЛАШ,
51417 Мошћеничка
Драга КБР 119

Дуго сам скупљао значке, разгледни-
це и страни новац, али сада ми је хоби
филателија. Скупљам искључиво мар-
ке Југославије без печата и неоштеће-
не. Свако ко ми пошаље неку серију
марака Југославије. Заузврат ће добити
разгледнице, значке или страни новац,
по договору. У обзир долази и размена
марака.

ЖЕЉКО ЧЕРНОВШЕК,
11000 Београд,
27. марта 36/7, ст. 28

Страствен сам скупљач страног и ста-
рог новца. Имам преко хиљаду новчића
из 48 земаља света и око стотину на-
них старих новчића. Зато бих хтео да
ми се јави неко ко такође сакупља но-
вац да би могли да размењујемо ду-
пликате.

СЛОБОДАН ШТЕТИЋ,
35000 Светозарево,
Ул. Народног фронта 11

Овим путем бих обавијестио све
пријатеље из земље да за сваку ПЛА-
НИНАРСКУ значку дајем три лепе раз-
гледнице.

СРЕЋКО КЕДВЕШ,
41000 Загреб,
Харамбашићева 36-А

Желио бих да поклоним 100 страних
разгледница у боји. Јавите ми се на
адресу:

НУСРЕТ ПАШИЋ,
71000 Сарајево,
Пријеполћева 36

Желео бих преко мале поште да на-
бавим Политикине забавнике од броја
један до двеста. За то дајем фото-апа-
рат марке Кодак уз који иде филм од
20 снимака у боји и блицее за двана-
ест снимака. Трошкове поштом је пла-
ћам јер се налазим у иностранству на
привременом раду. Заинтересовани нека
ми се јаве на адресу:

ДРАГОЉУБ СТАНАРЧИЋ,
19500 Märsta Västra
Bangatan 43C, Sverige

Пре две године дошао сам на идеју
да скупљам Забавнике и сад имам све
примерке од хиљадитог броја до најно-
вијег. Мојој колекцији недостају само
три броја да би била потпуна. То су
бројеви: 1031, 1038 и 1048. Пошто ни
у једној трафици нема ових бројева, мо-
лим оне који имају ове Забавнике да
ми их пошаљу а ја ћу им платити.

БУРО ВЛАДУШИЋ,
24300 Бачка Топола, село
Ореиковић, Ул. Козарачка 5

Мењам бројеве Политикиног забав-
ника, којих имам око 200, за бројеве
часописа „Радиоаматер“ или „Технич-
ке новине“ које су излазиле ранијих
година. Јавите се на адресу:

МИЛИСАВ КОСТИЋ,
26234 Банатски Брестовац,
Лоле Рибара 3

Пошто стварно немам где са мно-
гобројним Забавницима, нека ми се ја-
ве они који желе да им пошаљем у за-
мјену за кандидат маркције.

МЛАДЕН ПАВИЋ,
72220 Завидовићи,
Ул. 14. април 3

Дајем пет старих Забавника за јесну
књигу од најмање сто страница. За сва
ких двадесет страница више, дајем је-
дан Забавник више. Заинтересовани не-
ка ми се јаве.

ДРАГАН РАДИН,
21000 Нови Сад, Футошки
пут, Павиљон 4, улаз I

Недавно сам почела скупљати и ку-
повати Забавник. Кад сам га први пут
прочитала, одушевила сам се њиме. До
сад имам само 8 Забавника и зато мо-
лим све читаоце који воле овај лист
да ми помогну у сакупљању.

ЕСТЕРА СИЈАЛ,
51000 Ријека,
Кватерникова 10

Замолио бих другове и другарице ко-
ји поседују старе и непотребне књиге
да ми их пошаљу пошто ја веома во-
лим да читам. Могу да ми пошаљу и
старе часописе или стрипове и рома-
не.

ДУШКО СТОЈАНОВСКИ,
91220 Тетово,
Бориса Кидрича 82

